

PODRÓŻUJ PO POLSKU

Stylizowany żuraw - symbol 60-letniej tradycji Polskich Linii Lotniczych LOT - ozdabia stateczniki najnowszych BOEINGÓW-767 służących PLL LOT do transatlantyckich połączeń. Nowoczesna technika i luksusowe warunki ułatwią i uprzyjemnią Ci podróż LOTEM do Polski. Ponad 6000 pracowników LOTU na całym świecie robi wszelkie starania aby spełnić każdą potrzebę i każde życzenie naszych klientów.

Regularne połączenia LOTU non-stop do Warszawy z Montrealu, Nowego Jorku i Chicago, obsługiwane szerokokadłubowymi

BOEINGAMI-767 zapewnią pasażerom najwygodniejszą i najszybszą podróż do Polski w miłej i beztroskiej atmosferze.

Tegoroczne ceny przelotów są nadal konkurencyjne dla podróżujących LOTEM. Dodatkową atrakcją jest zwiększona norma bezpłatnego bagażu.

Polonijne biura podróży służą wszelką informacją oraz rezerwacjami na wszystkie połączenia LOTU.

60 LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Numer 86 • 22 czerwca 1989

Cena \$ 1.25

NOWY UKŁAD SIŁ W POLSCE

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus
dyrektor reklamy: Zdzisław Wójcik
dyrektor artystyczny: Stefan Siwiński

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada
Wiesława Czapińska	- Polska
Leszek Szaruga	- Z dystansu
Rafał Marszałek	- Listy z Piasków
Karolina Jankowska	- Czytane między ... Lektury nieobojętne
dr Zofia Bończa	- Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
dr Jadwiga Górnicka	- Apteka natury
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Horoskop, kalendarium
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ:

prof. dr Ewa Brantle
dr Tadeusz Pru
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Magda Czyżycka
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Lothar Herbst (Polska)
Serwis własny z Polski, IPNS, Dementi, IPA
Typesetting: Olimpia Orlewicz

SPIS TREŚCI

	Naszym zdaniem.....	2
	Świat	4
	Kanada	6
	Polska	8
W.Czapińska	Moje Węgry	10
	Powrót Krola	11
L.Szaruga	Z dystansu	12
A.S.Jagodziński	Wywiad z V.Havlem ...	14
A.Kozieł	Chiny - okupant Tybetu	16
W.M.Wojnarowicz	Jak nas widzą, tak nas załatwiają	18
I.A.Majewscy	Wywiad z mężem (zaufania)	20
	Sztuczna inteligencja ..	24
	Sport	26
	Horoskop	28
	Kto się urodził	29
	Krzyżówka, brydż	30
	Kalendarium	31
	Zdrowie	32
	Bioenergoterapia	33
	Polak nie zginie	34
	Jak zrobić pieniądze w Kanadzie	35
OKŁADKA:	Układ sił (strona 1): gen. Kiszczak, Ryszard Reiff (w głębi), ks. Orszulik i Lech Wałęsa Zdjęcie Jerzego Kozaka	
	Polska po wyborach (strona 2) Zdjęcie: Mirage	

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page \$ 500.00, half page \$250.00, JOB ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 7631 PUBLISHED WEEKLY POSTAGE PAID AT TORONTO

NIEDŹWIEDŹ ILUZJONISTA

Entuzjazm jaki okazali Niemcy Gorbaczowowi niepokoi. Pokazuje wyraźnie, że niedźwiedź sowiecki, byle iluzjonista, nie ma kłopotów z uwiedzeniem narodu niemieckiego. Obawy budzi także łatwość z jaką zachodni Niemcy politycy otworzyli nowy rozdział stosunków sowiecko-niemieckich.

Niemcy mają oczywiście swoje powody. Lepiej się przecież ze zręcznym niedźwiedziem kochać niż słyszeć jego groźne pomruki.

Ale czy rzeczywiście lepiej? Tylko garstka zastanawia się, gdzie ta euforia poprowadzi, zupełnie nie licząc ostrzegając przed budowaniem wspólnego z Miską legowiska.

Uczucie Niemców do Gorbaczowa nie wypływa tylko z nadziei, które niesie, ale także z zakorzenionej w duszy narodu niemieckiego potrzeby wodza.

Zbliżenie niemiecko-sowieckie bez demokracji i wolnych społeczeństw w bloku sowieckim uniemożliwia poważne rokowania pokojowe zarówno w Europie jak i świecie. W wolnym ZSSR balony iluzji, które wypuszcza Gorbaczow, zapewniłyby mu pracę... ale w cyrku.

Nowa solidarność sowiecko-niemiecka przypomina solidarność młota i swastyki z lat 30, w wyniku której Polska we wrześniu 1939 roku padła ofiarą czwartego rozbioru. Historia Polski od stuleci zależy od tego, co dzieje się u naszego wschodniego i zachodniego sąsiada, niezależnie od tego jakie formy ustrojowe sąsiedzi przyjmują.

Daj Bóg, abyśmy nie obudzili się któregoś dnia bez ziem zachodnich i bez ziem wschodnich.

ŚWIATOWIT

DOŻYNKI W SORTOWNI

Na Warszawę wyleciał dowcip: jak nazywa się druga tura wyborów? Pierwsza odpowiedź: "dożynki". Druga odpowiedź: "gminna sortownia zgniłków". Co się stało 18 czerwca?

PZPR podążyła starym zawodnym tropem wystawiając się znów na publiczną przegraną. W psychologii takie uporczywe powtarzanie błędów nazywa się fiksacją. Otóż sfiksowana PZPR przyjąwszy odstąpioną jej z galanterią przez zwycięzców II turę z nową ordynacją 13 czerwca opublikowała listę 33 nowych okręgów wyborczych. Z łatwo widoczną chytrą umyśliła sobie rozlokować te okręgi na prowincji, tylko 5 pozostawiając w dużych miastach. Wprawdzie lista krajowa wzięła w łeb, ale zasada podziału (fiksacja!) pozostała. Na nowej liście 17 mandatów znów przypadło PZPR, partiom koalicyjnym po trzy, po dwa. Na kogo będzie się głosować dowiedziała się większość wyborców dopiero z kartek.

"Gazeta Wyborcza", Komitet Obywatelski wyraźnie odstąpiły od hasła "dożynki" i wezwały do ochoczego wybierania w zgniłkach. Okazało się, że znalezienie mniej robaczywych owoców nie jest proste. Padły sformułowania: "Niektórzy są naszymi przyjaciółmi". Padły nazwiska: Bratkowski (brat Stefana), Paprzycki (ZSL). Okrzyki: Wylewać beton! Zabrakło jednak z braku czasu zasad i wskazówek sortowania owoców. Poszło więc wszystko na żywioł. Wprawdzie Lech Wałęsa udał się po raz drugi do urny demonstrując władzy ogrom zapasów dobrej woli, ale nie przyjęto tego entuzjastycznie. Naród, który poparł Lecha w laniu komunistów odmówił niską frekwencją pomocy w ich ponownym instalowaniu i urządzaniu. I może to narodowi pozostać (fiksacja!).

Mamy wynik poprawkowego testu na popularność K.O. "S". Brak sprawozdań z sortowni. Solidarność znów uzyskała wysoki procent. Wielki kredyt od społeczeństwa. Kredyt na wysoki procent.

NACZELNA

MORALNOŚĆ, POLITYKA I HANDEL

Pierwsze reakcje rządu kanadyjskiego na masakrę pekińską były poprawne. Rząd wyraził moralne oburzenie, potępił przywódców ChRL, złożył protest na ręce chińskiego ambasadora i odwołał naszego z Pekinu, zapowiedział iż udzieli azylu uciekłym chińskim dyplomatom oraz życzliwie potraktuje, chcących pozostać w Kanadzie studentów chińskich.

Kanada odłożyła nawet na lepsze czasy realizację zatwierdzonych planów pomocy dla Chin oraz zawiesiła sprzedaż sprzętu wojennego. Krytykom tego za mało. Domagają się oni zerwania stosunków dyplomatycznych, wprowadzenia sankcji ekonomicznych, zwołania posiedzeń Rady Bezpieczeństwa i Zgromadzenia Ogólnego NZ.

Rząd broni się, że Kanada zrobiła i tak więcej niż większość państw zachodnich (co jest prawdą). Dalsze kroki jednakże muszą być podyktowane nie tylko przez moralność, ale i skuteczność. Clark ma ogłosić stanowisko Kanady wobec ChRL w przyszłym tygodniu, ale można już w tej chwili być pewnym, że żaden z postulatów maksymalistów nie zostanie zrealizowany.

Rząd obronił się argumentami znanymi z podobnych sytuacji. Zerwanie stosunków dyplomatycznych uniemożliwi Kanadzie rejestrowanie zbrodni reżymu i udzielanie drobnej chociażby pomocy na miejscu. Sankcje ekonomiczne bardziej ugodzą w naród niż w rząd ChRL (który - jak by powiedział Urban - sam się wyżywi). Rezolucję potępiającą na Radzie Bezpieczeństwa zawetują Chiny, a na forum Zgromadzenia Ogólnego może zostać odrzucona większością głosów państw pozyskanych przez ChRL i prochińskich. Lepiej wręcz działać wspólnie z USA, W. Brytanią metodami cichej dyplomacji.

Moralność nie jest najsilniejszą bronią polityki. W ubiegłym roku 3,6 mld obrotów handlowych między ChRL i Kanadą wzrosło o 58% w porównaniu z rokiem 1987. Cynik powie: w roku bieżącym nie powinno być gorzej.

ZBIGNIEW FARMUS

ZDJĘCIE TYGODNIA: ANTYSOWIECKA DEMONSTRACJA
W WARSZAWIE "SOWIECI DO DOMU"

W piątek 16 czerwca na Krakowskim Przedmieściu pod pomnikiem Kopernika w Warszawie odbyła się demonstracja pod hasłem "Sowieci do domu". Jej organizatorami były: Solidarność Młodych, Wolna Polska i Ruch Społeczeństwa Alternatywnego. Interweniowała milicja. Ze strony demon-

strantów poleciały butelki z benzyną i petardy. Do akcji włączył się ksiądz z kościoła św. Krzyża, który podjął pertraktacje z milicją. Służby porządkowe oddaliły się i wtedy demonstranci zaczęli się rozchodzić. Natomiast SB zatrzymała wiele osób i wiele wylegi-tymowała.

15 czerwca opuściła Polskę jednostka samochodowa ze Świdnicy z Północnej Grupy Wojsk Sowieckich. W ramach planu Gorbaczowa redukcji sowieckich sił zbrojnych w Europie Wschodniej Polskę ma opuścić około 50 tys. żołnierzy. Do końca br. co najmniej 10 tys.

ŚWIAT

• Trwa czerwony terror w ChRL. Według wiarygodnych źródeł służba bezpieczeństwa zaaresztowała co najmniej 100 tys. "kontrrewolucjonistów". Sądy wojskowe skazały 8 z nich na karę śmierci, zapowiadając dalsze procesy. Środki masowego przekazu przytaczają z uznaniem wydanie w ręce władz syna przez matkę oraz brata przez siostrę. Władze zmieniły wersję w sprawie masakry pekińskiej. Poprzednio jej całkowicie zaprzeczały. Obecnie przyznają, że podczas rozprawiania się z kontrrewolucjonistami, którzy opanowali Plac Niebiańskiego Spokoju śmierć poniosło 100 osób cywilnych, a około 1000 zostało rannych. Uważa się, że wkrótce stanowisko sekretarza generalnego partii obejmie Qiao Shi - bliski współpracownik Deng Xiao-pinga i szef służby bezpieczeństwa.

• Prezydent Reagan otrzymał w Londynie tytuł szlachecki z rąk królowej brytyjskiej Elżbiety II. Jest to najwyższe odznaczenie jakie W. Brytania może nadać obywatelowi innego państwa.

• Andriej Sacharow, czołowy dysydent sowiecki i deputowany powiedział w Holandii, że nie można w ZSSR wykluczyć czegoś w rodzaju masakry pekińskiej. Sacharow podkreślił, że przywódcy polityczni coraz bardziej tracą zaufanie społeczeństwa i wezwał Gorbaczowa do przyspieszenia reform demokratycznych w ZSSR.

• Wybory w Grecji wygrała konserwatywna Partia Nowej Demokracji na czele z C. Mitsotakisem. Socjaliści pod wodzą premiera Papandreu zostali odrzuceni przez wyborców, którzy mieli dość skandali finansowych rządu i osobistych samego Papandreu.

• Bułgaria wydalila do Turcji w ciągu ostatnich trzech tygodni ponad 20 tys. etnicznych Turków. Wielu podało,

że mieli tylko kilka godzin na spakowanie się. Niespodziewaną akcją Bułgarii potępiły Turcja, W. Brytania i USA. Uważa się, że liczba deportowanych Turków może osiągnąć 100 tys. osób.

• Władze węgierskie zrehabilitowały Imre Nagya, przywódcę anty-sowieckiego powstania w 1956 roku. 16 czerwca, w 31 rocznicę jego egzekucji, odbył się w Budapeszcie pogrzeb byłego premiera. Po egzekucji w 1958 roku ciało Nagya zostało złożone potajemnie w masowej mogile.

• W Moskwie zakończyła się inauguracyjna sesja Zgromadzenia Deputowanych Ludowych. W ostatnich dniach kilku deputowanych, w tym i Borys Jelnyn ostro zaatakowało szefa partii i państwa M. Gorbaczowa, potępiając go m.in. za nadmierne skoncentrowanie władzy, co grozi powtórzeniem niekorzystnych zjawisk z okresu kultu jednostki. Kolejne wystąpienie Sacharowa na forum Zgromadzenia zostało kilkakrotnie zakłócone przez deputowanych okrzykami niezadowolenia. Sacharow wskazywał, że do demokracji w ZSSR jeszcze daleko oraz domagał się potępienia masakry pekińskiej. Gorbaczow podkreślił, że kierunek zmian jest właściwy o czym świadczy m.in. to, że można go swobodnie krytykować i zauważył iż wie, że grupa deputowanych urządziła w korytarzach budynku manifestację poparcia dla Breżniewa.

• Liczba nowicjuszek do zakonów i zgromadzeń żeńskich na świecie wzrosła w latach 1978-87 o 80%. W 1978 r. było ich 11 758, a w 1987 - 19 665.

• W Rzymie został otwarty w tajemnicy przed ludnością dzielnic dom opieki nad kobietami chorymi na AIDS.

• USA i ZSSR podpisały w Moskwie porozumienie "Zapobieganie niebezpiecznym operacjom militarnym", którego celem jest niedopuszczenie do zamienienia się przypadkowych incydentów militarnych w duże konflikty zbrojne oraz w wojnę nuklearną. Porozumienie stwierdza, że obie strony zobowiązały się do podjęcia wszelkich możliwych sposobów rozwiązania wszystkich incydentów na lądzie, morzu i w powietrzu bez uciekania się do siły, ani

stosowania gróźb wobec drugiego państwa. USA i ZSSR zobowiązały się także do niezakłócania łączności drugiej strony oraz do współpracy w rejonach zapalnych.

• Wschodnioniemieckie linie lotnicze Interflug wydzierżawiły trzy zachodnioeuropejskie samoloty Airbus A-310, które zastąpią na liniach do Hawany, Pekinu i Bangkoku sowieckie Ily.

• Według badań socjologicznych przeprowadzonych w Japonii pod patronatem żydowskiej Ligi przeciwko Zniesławieniu B'nai B'rith, Japończycy za najbardziej uczciwych uważają chrześcijan, których za takowych uznało 47% Japończyków. Żydów uznało za uczciwych 29%, buddystów 40%, a muzułmanów 28%.

• Premier ZSSR N. Ryzkow podał, że sowieckie zadłużenie zagraniczne wynosi 53 mld dol. Podkreślił, że ZSSR będzie musiał w roku bieżącym przeznaczyć aż 18,7 mld dol. na spłatę odsetków od tego zadłużenia co będzie wymagało dalszego zapożyczenia się.

• W roku ubiegłym zagraniczni inwestorzy wydali w USA 65 mld dol. W porównaniu z rokiem 1987 zagraniczne inwestycje wzrosły o 61,3%.

• Prasa sowiecka podała, że niektóre rośliny w Czarnobylu wykazują objawy gigantyzmu, a gryzonie dewiacie genetyczne.

IMRE NAGY

ŚWIAT

GORBIMANIA

• ZSSR po raz pierwszy zaprosił Japonię na obserwowanie sowieckich manewrów morskich, które odbędą się 10-12 lipca na Morzu Japońskim.

• Kardynał Giordano, arcybiskup Neapolu podał, że z okazji sześćsetcia zjawiska upłynięcia krwi św. Januarego odbędzie się w tym roku kongres naukowy poświęcony św. Januaremu. Zjawisko upłynięcia zakrzepłej krwi św. Januarego przechowywanej w zamkniętym naczyniu nastąpiło po raz pierwszy w 1389 roku. Od ponad trzystu lat ma miejsce trzykrotnie w roku: w maju - w rocznicę przeniesienia relikwii świętego z katakumb w Neapolu, 19 września - w rocznicę śmierci świętego i 16 grudnia - w rocznicę wybuchu Wenezuwia w 1631 r. Św. Januare zginął śmiercią męczeńską przez ścięcie w 305 r. za panowania cesarza Dioklecjana.

• Władze węgierskie zezwoliły na odprawianie mszy św. w szpitalach. Nie wykluczają możliwości ich odprawiania w zakładach karnych.

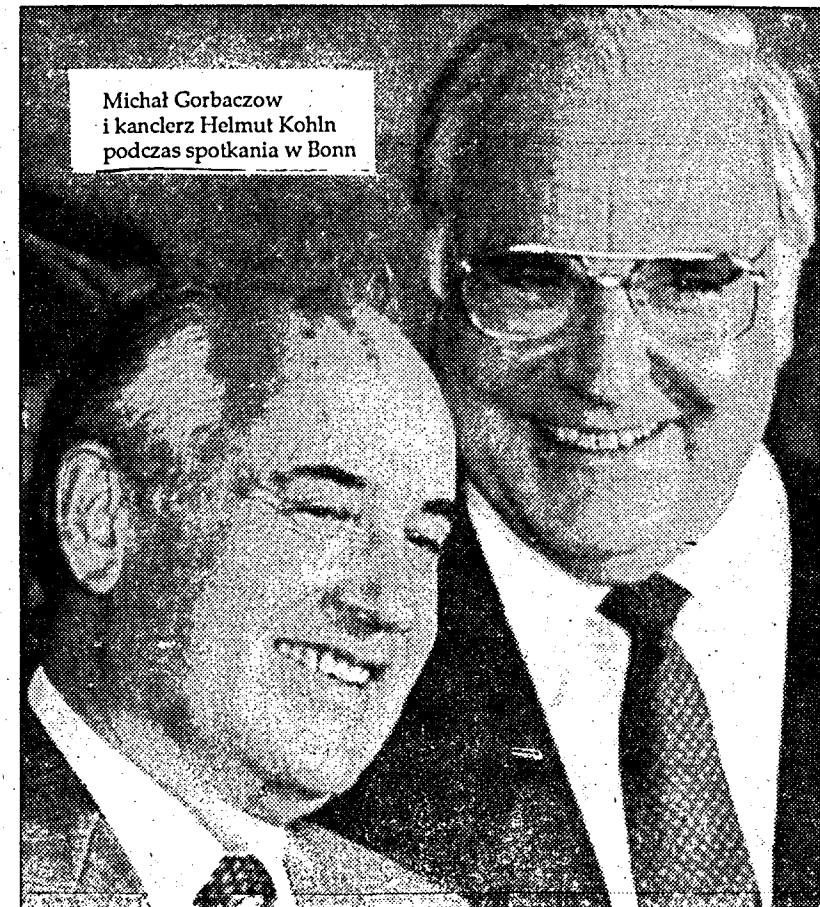
• Premier ZSSR N. Ryzkow podczas posiedzenia Prezydium Rady Najwyższej Zgromadzenia Deputowanych Ludowych zgłosił projekt zmniejszenia liczby ministerstw w ZSSR z 50 do 32 oraz przekazania większej władzy republikom. Projekt będzie głosowany w lipcu. Uważa się, że jest to następny krok wymierzony przez Gorbaczowa w zbiurokratyzowany aparat partyjny i rządowy.

• Prasa sowiecka podała, że w 1988 roku popełniło w ZSSR samobójstwo 54 tys. osób - ponad 40 tys. mężczyzn i prawie 14 tys. kobiet. "Medyckaja Gazieta" podała, że ZSSR z 19 samobójstwami na 100 tys. mieszkańców zajmował w ub.r. trzecie miejsce na świecie, po Francji (22) i RFN (21).

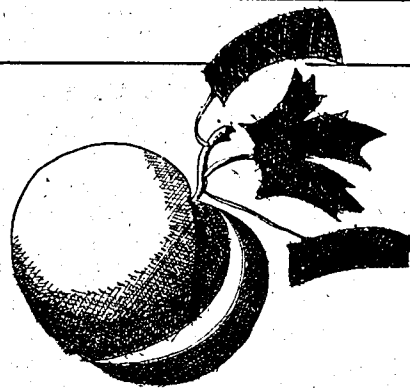
• Matka Teresa z Kalkuty zwróciła się do premiera Pakistanu B. Bhutto z prośbą o interwencję w sprawie sowieckich jeńców wojennych, pozostających w rękach mudżahedinów. Źródła miarodajne podają, że około 300 jeńców przetrzymywanych jest na terenie Pa-

Niedawna czterodniowa wizyta w RFN przywódcy ZSSR M. Gorbaczowa przebiegła w atmosferze Gorbimanii, graniczącej niekiedy z histerią. "Gorbi! Gorbi!" skandowała nie tylko ulica, okrzyki te wznesiono również w gmachu Uniwersytetu Stuttgarckiego, gdzie Gorbaczowowi pokazywano cuda z dziedziny komputerów. Żaden zagraniczny polityk od czasów wizyty prezydenta Kennedy'ego w 1961 roku nie był tak entuzjastycznie witany. Gorbaczow stanął na wysokości zadania i wyjechał z Niemiec Zachodnich jeszcze bardziej lubiany i z jeszcze większą charyzmą. Dał Niemcom to czego oczekiwali. Byznnesmenów zachęcił do dalszego inwestowania w ZSSR, naukowcom wyraził uznanie i podkreślił, że ZSSR ma wiele lat do odrobienia, z kanclerzem Kohlem zawarł porozumienie o tworzeniu wspólnego europejskiego domu w po-

kojowej rywalizacji i ze znacznie zredukowanymi siłami zbrojnymi. Podkreślając, że zimna wojna należy do przeszłości, zagrał na nadziejach milionów mieszkańców RFN, iż nad ich głowami nie będą się rozrywać bomby nuklearne. Gorbaczow zasugerował także możliwość połączenia Niemiec, gdy zauważył, zapytany o Mur Berliński, że nic nie trwa wiecznie, a więc gdy przestaną istnieć warunki, które są jego przyczyną, przestanie istnieć i sam Mur. Opuszczając RFN Gorbaczow wyraził nadzieję, że jego wizyta położyła trwały fundament pod nową solidarność niemiecko-sowiecką. Władze zachodnioniemieckie wysoko oceniły wizytę Gorbaczowa, uznając ją za punkt zwrotny w stosunkach ZSSR i RFN oraz: podkreślając wynikający z wizyty wzrost bezpieczeństwa w Europie (nasz komentarz str. 2).

Michał Gorbaczow i kanclerz Helmut Kohl podczas spotkania w Bonn

KANADA

DZIWNY NACISK?

J.Clark, minister spraw zagranicznych podkreślił, że Kanada nie ulegnie naciskom organizacji arabskich w Kanadzie, aby odwołać wizytę prezydenta Izraela Chaima Herzoga. Nacisk wywierany przez grupy arabskie określił on jako dziwny, zwłaszcza w świetle niedawnych nacisków tych samych grup, aby Kanada rozszerzyła kontakty z Organizacją Wyzwolenia Palestyny i z jej przywódcą Arafatem. Organizacje arabskie w Kanadzie twierdzą, że przyjęcie w Kanadzie prezydenta Izraela nie przyczyni się do pokoju w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu, gdyż będzie to przyjęcie osoby, która stoi na czele państwa represyjnego. Organizacje arabskie zażądały, aby Kanada zaprosiła na oficjalną wizytę przywódcę OWP Arafata. Clark odpowiedział, że rząd kanadyjski nie ma takiego planu.

NIE ZAMYKAĆ BAZ!

Przed parlamentem w Ottawie odbyła się demonstracja przeciwko planowanemu zamknięciu bazy kanadyjskich sił zbrojnych w Summerside na Wyspie Księcia Edwarda. Kilkuset mieszkańców prowincji i pracowników bazy domagało się zmiany decyzji. Według J.Ghiza, premiera prowincji, zamknięcie bazy w 1992 roku pociągnie utratę 1300 miejsc pracy oraz spowoduje stratę w ekonomii Wyspy Księcia Edwarda w wysokości 60 mln dol. rocznie. Minister obrony B.McKnight podkreślił jednak, że rząd nie zmieni decyzji, gdyż przestały istnieć powody wojskowe, aby baza istniała.

MILIONY AMERYKANÓW NA DOPINGU

Dr. R. Kerr z Kalifornii zeznał przed komisją Dubina w Toronto, że miliony Amerykanów zażywają środki dopin-

gujące w celu poprawienia swej sportowej wydolności i muskulatury. Większość klientów to sportowcy-amatorzy, ale sterydy i inne środki dopingujące są tak wszechobecne, że pobierali je u niego liczni złoci medalści olimpijscy. Kerr podkreślił, że są dowody, iż doping stosują sportowcy wszystkich dyscyplin sportowych z wyjątkiem hokeja na trawie kobiet i jazdy figurowej na łyżwach pań. Kerr ujawnił, że 20 złotych medalistów na olimpiadzie w 1984 roku w Los Angeles uczestniczyło w programie dopingowym, który on sam prowadził. Jednakże od 5 lat wycofał się z branży doping, gdyż nie był w stanie kontrolować mody brania doping na siłę i jak najwięcej bez odpowiednich dozowań. Kerr zwrócił uwagę, że mistrzami stosowania doping są sportowcy wschodnioeuropejscy, których programy dopingowe są sponsorowane przez państwo i opracowywane w supernowoczesnych laboratoriach naukowych. Według Kerra laboratoria te nie wahają się podać sportowcom nawet trucizn np. strychniny, pomimo tego, że z góry wiadomo, iż na dłuższą metę wystąpią poważne skutki uboczne. Laboratoria wschodnioeuropejskie są także daleko zaawansowane w rozwoju środków maskujących zażywanie doping. Obecnie mają one środki maskujące doping już po kilku dniach. Kerr zauważył także, że doping nie wyczerpuje problemu oszustw w sporcie. Sportowcy sięgają do wielu innych metod czasami nieczciwie wynalazonych jak np. wpompowywanie do kieszek stolcowych pływaków sowieckich 1,5 litra powietrza na krótko przed startem co znacznie poprawia pływerność ciała, w konsekwencji pozwalając na szybsze osiągnięcie mety.

BEZ POŚPIECHU

Partia Liberalna zdecydowała, iż wybierze nowego przywódcę dopiero w czerwcu przyszłego roku. W ten sposób obecna kampania przywódcza liberałów rozpoczęta w ubiegłym miesiącu będzie najdłuższą w historii tej partii (dwukrotnie dłuższą od dotychczasowej, rekordzistki i czterokrotnie dłuższą od ostatniej kampanii, którą w 1984 roku wygrał Turner). Zdaniem wielu obserwatorów jest to jeszcze jeden dowód na to, że partia znajduje się w

stanie kryzysu, gdyż grupa ludzi, która wywalczyła przedłużenie czasu kampanii przywódczej popiera innych kandydatów niż Chretien, który uchodził za głównego faworyta w przypadku, gdyby konwencja przywódcza odbyła się jesienią br. Także niektórzy członkowie partii wyrazili opinię, że w ustaleniu tak odległej daty konwencji przywódczej zaważyły interesy osobiste niektórych potencjalnych kandydatów, a nie interes partii, która nie powinna być poddana tak długo doświadczeniu pozostawiania pod przywództwem człowieka, który w maju ogłosił, że rezygnuje ze stanowiska szefa.

Szef RCMP (policji federalnej) Norman Inkster. W ubiegłym tygodniu poinformował on Komitet Sprawiedliwości Izby Gmin, że w liście z 10 kwietnia do federalnego ministra spraw wewnętrznych P.Blaisa wyraził opinię, iż RCMP powinno zgodzić się na noszenie przez policjantów-Sikhów turbanów zamiast policyjnych czapek. Inkster podkreślił, że uważa za ważne to, aby RCMP odzwierciedlała symbolicznie i praktycznie wielokulturowość kanadyjskiego społeczeństwa. Krytycy tej opinii twierdzą, że mundur RCMP jest nienaruszalnym symbolem kanadyjskiego dziedzictwa. Minister Blais ma wkrótce zdecydować.

KANADA

CO POWIE CHINOM KANADA?

W FORDACH PODUSZKI POWIETRZNE JUŻ W 1990

Fabryka samochodów Ford podała, że w Kanadzie w 1990 roku 9 modeli samochodów Ford będzie zaopatrzonych fabrycznie w poduszkę powietrzną. Poduszki te napełniają się powietrzem, gdy samochód uczestniczy w kraksie, amortyzując ruch kierowcy i pasażerów na przednim siedzeniu w stronę przedniej szyby i tablicy rozdzielczej. Ile będzie kosztować powietrzna poduszka na razie nie wiadomo. Jako dodatek do samochodu kosztuje obecnie od 681 dol. do 1121. Jako wyposażenie standardowe podniesie cenę samochodu o około 300 dol. - przewidują eksperci.

MAŁEJE NADWYŻKA W HANDLU ZAGRANICZNYM

Niektórzy ekonomiści wszczęli alarm z powodu gwałtownie malejącej nadwyżki w handlu zagranicznym, który to trend jeśli nie powstrzyma się go wywoła recesję. Nadwyżka ta za miesiąc styczeń wyniosła ponad 1 mld dol., a następnie zaczęła spadać: wynosząc za luty - 858 mln dol., za marzec 417 mln dol. i za kwiecień 129 mln dol. Zdaniem wielu ekonomistów winę ponosi wysokie oprocentowanie ustalone przez Bank Kanadyjski.

NARESZCIE!

Po raz pierwszy od 30 lat kanadyjska poczta wykazała zysk. Osiągnął on wysokość 96 mln dol. za rok ubiegły. W poprzednich latach poczta musiała być dofinansowywana, gdyż była przedsięwzięciem deficytowym. Dyrektor naczelny D.Lander powiedział, że w ciągu najbliższych 5 lat zysk poczty powinien wynieść 800 mln dol. Lander uchylił się od odpowiedzi na pytanie czy wzrosną opłaty pocztowe. Opozycja wezwwała rząd kanadyjski do przeznaczania zysków poczty na poprawę usług pocztowych.

4 MLN KANADYJCZYKÓW ŻYJE W BIEDZIE

Kanadyjska Rada Rozwoju Społecznego ogłosiła raport, z którego wynika, że 2 mln kanadyjskich rodzin (około 4 mln osób) żyje poniżej granicy ubóstwa. Najcięższą sytuację mają młode małżeństwa z dziećmi oraz samotne matki. Około 30% biednych Kanadyjczyków stanowią dzieci. W sto-

16 czerwca przybył z ChRL do Kanady ambasador kanadyjski w Pekinie Earl Drake. Został on wezwany przez rząd na konsultacje w sprawie masakry pekińskiej i represji w ChRL. Drake będzie w Kanadzie do 10 dni, a następnie wróci do Pekinu i przekaze stanowisko Kanady chińskim przywódcom. Drake powiedział po przyjeździe do Kanady, że nie ma pewności czy obecne kierownictwo chińskie wysłucha protestów zagranicznych rządów. Spotkał on się kilka razy z ministrem spraw zagranicznych Clarkiem. Był także przyjęty przez premiera Mulroney'ego. W rozmowach na temat kroków jakie Kanada powinna podjąć wobec ChRL w ramach protestu przeciwko fali prześladowań uczestniczyli oprócz polityków także naukowcy, przedstawiciele handlu i przemysłu,

reprezentanci społeczności chińskiej w Kanadzie oraz studentów chińskich studiujących na kanadyjskich uczelniach. Wziął w nich także udział kanadyjski ambasador w ONZ Yves Fortier. Decyzja o krokach protestacyjnych ma być podjęta w przyszłym tygodniu. W międzyczasie Clark dwukrotnie wezwał na rozmowę Zhanga Wenpu ambasadora ChRL w Kanadzie, informującego m.in., że Kanada zajmuje odmienne stanowisko od władz chińskich wobec masakry pekińskiej i fali represji. Clark podkreślił, że w takiej sytuacji nie jest możliwe utrzymywanie normalnych stosunków. Ambasador Zhang Wenpu poinformował Clarka, że niepokoję w ChRL są sprawą wewnętrzną i kraje przyjaźnie nastawione do ChRL nie powinny się w nie mieszać (nasz komentarz str. 2).

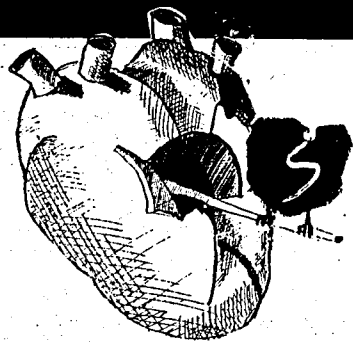
Minister spraw zagranicznych Kanady Joe Clark prowadzi w Ottawie rozmowy z ambasadorem kanadyjskim w Chinach Earlem Drake'em w celu podjęcia kroków wobec Chin po masakrze pekińskiej

sunku do roku 1973 nastąpił 40% wzrost rodzin żyjących w biedzie. Rada zaapelowała o podniesienie płacy minimalnej oraz o zwiększenie rządowych zasiłków dla biednych dzieci.

MIESZKANIE DLA PARY HOMOSEKSUALISTÓW

Po raz pierwszy w historii Uniwersytetu Torontońskiego uczelnia oficjalnie przyznała homoseksualnej parze

mieszkanie w akademiku dla małżeństw studenckich. 29-letni M.Pageau i 25-letni N.Boucher uznali tę decyzję za małą, ale znaczący krok w walce o równe prawa dla homoseksualistów. D.Neelands, sekretarz prorektora powiedział, że uniwersytet wykluczył politykę dyskryminacji z powodu seksualnych preferencji.

W Hucie Warszawa odbyły się wybory do władz Solidarności. Stu delegatów, na przewodniczącego wybrało Jacka Lipińskiego - 85 głosów. Seweryn Jaworski otrzymał 12 głosów.

Maciej Dubois - znany obrońca w procesach politycznych (kandydat na posła z ramienia PZPR - przepadł w I turze wyborów) powołany został na stanowisko Przewodniczącego Społecznej Komisji Pojednawczej, która powstała w wyniku ustaleń okręgowego stołu. Ma ona na celu przywrócenie do pracy osób zwolnionych po 13 grudnia 1981 roku. O nominacji tej zadecydowały wszystkie związki zawodowe.

Prawie cały czwartek Prezydent Francji Mitterand spędził w Gdańsku. Odwiedził Westerplatte. Spotkał się z Lechem Wałęsą, złożył kwiaty pod Pomnikiem Ofiar Grudnia. Poprzedniego dnia prezydent Francji podejmował śniadaniem premiera Mieczysława Rakowskiego, zwiedził Stare Miasto i Zamek Królewski oraz złożył kwiaty pod Pomnikiem Nike.

Hasło powrotu do Europy realizuje się w salonach. Otóż Krystyna Zachwatowicz - żona Andrzeja Wajdy, podejmowała w swoim domu na Żoliborzu żonę prezydenta Francji, Mitteranda.

Wizyta prezydenta Francji obok gestów symbolicznych zawiera w ostatecznym rozrachunku kilka ustaleń konkretniejszych. Francja zaoferowała Polsce plan pomocy finansowej - 150 milionów franków natychmiastowego i nie obłożonego żadnymi warunkami kredytu krótkoterminowego oraz kredyt średnioterminowy w wysokości 500 milionów franków na przemysł spożywczy, turystyczny i hotelarstwo. Skarb fran-

cuski zgodził się również na udzielenie gwarancji dotyczących francuskich inwestycji w Polsce, a Bank Handlowy podpisał umowę z Credit Lyonnais o współpracy firm mieszanych. Polscy menadżerowie przeszkoleni we Francji w ramach umowy o kształceniu kadr będą otrzymywać dyplomy ważne w obu krajach. Podpisano również umowę o wymianie młodzieży. Około 10 tysięcy młodych Polaków wyjedzie do Francji w ciągu najbliższych 4 lat. Zaoferowano również Polsce aparaturę do badań onkologicznych, do transfuzji krwi i stypendia na kształcenie lekarzy-specjalistów. W przyszłym roku oczekiwanie na wizę francuską ma się skrócić do 2-3 dni.

Przedstawiciele związków twórczych, w tym SARP, ZAIKS, PENCLUB i SDP wystosowali do parlamentu protest przeciwko budowie pomnika Bohaterów Powstania Warszawskiego. Czytamy w nim m.in. iż "pomnik nie może być jedynie ilustracją zdarzenia, lecz w pierwszym rzędzie wyrazem celu walki". Autorzy listu nawołują również do powrotu pierwotnej nazwy "Pomnik Powstania Warszawskiego" oraz realizacji projektu wyłonionego w ogólnopolskim konkursie zaakceptowanego przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika z roku 1981. Nadużyciem nazywają autorzy listu wydatkowanie pieniędzy pochodzących ze zbiórki społecznej na pomnik, nie akceptowany przez ogół społeczeństwa.

Przedstawiciele Komitetu Obywatelskiego "S" w Państwowej Komisji Wyborczej: Andrzej Lawina, Zofia Wasilkowska, Janina Zakrzewska i Andrzej Zoll złożyli w dniu 14 czerwca oświadczenie, w którym ustosunkowali się do nowelizacji ustawy prawnej wprowadzonej przez Radę Państwa w przededniu wyborów. Zabieg dokonany przez Radę Państwa nazwali groźnym precedensem sprzecznym z podstawowymi zasadami prawodawstwa. Stwierdził, że powstrzymały nas od podania się do dymisji konsekwencje jakie taka decyzja mogłaby za sobą pociągnąć.

Wciąż brakuje benzyny, chociaż dostawy są podobno większe. Np. w środę 13 czerwca w 8 spośród 16 stacji benzynowych w Warszawie zawsze brakowało któregoś z gatunków.

Sąd Wojewódzki w Warszawie 14 czerwca zarejestrował 2 kolejne związki twórcze. Stowarzyszenie Pisarzy Polskich i Związek Polskich Artystów Plastyków. Oba z siedzibą w Warszawie. Oba związki - podobnie jak SDP - startują do pracy ogłoszone z bazy materialnej, zawłaszczonej przez inne organizacje.

Po raz pierwszy bawił oficjalnie w Polsce dziennikarz radia "Wolna Europa", pracownik radiostacji Maciej Morawski. Z Polski wyjechał w wieku lat 17, w listopadzie 1947 roku.

Dalszy ciąg "Ślupiągate". Oto szef Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Słupsku Marcinkowski, odchodzi ze stanowiska, natomiast śledztwo w sprawie afery z podsłuchem w lokalu Komitetu Obywatelskiego "S" nie posunęło się do przodu.

Premier Mieczysław Rakowski spotkał się z aktywem partyjnym Wrocławia. Jego wystąpienie spotkało się z szerokim oddźwiękiem społecznym. Premier powiedział m.in.: "Jesteśmy zdecydowani rozliczyć się bez zahamowań do końca i samokrytycznie, z wyciągnięciem właściwych wniosków. Kierownictwo partii nie ma w tej sprawie żadnych wahań. Ja ich także nie mam. Ale chciałbym, aby w swoim sumieniu rozliczyli się ze mną także ci członkowie PZPR, którzy pozostali bierni w kampanii wyborczej (...) oraz przede wszystkim ci, którzy oddali swój głos na kandydatów opozycji" (...) zmasowany atak przeciwnika politycznego wielu z nas zaskoczył oraz "jest czego bronić i o co walczyć". W związku z wystąpieniem M. Rakowskiego, które zamieścił "Express Wieczorny" rozpetana się afery prasowa. Otóż pod wybitym ogromną czcionką tytułem artykułu o Rakowskim wmontowano potężnych rozmia-

rów zdjęcie z Chin. Pod portretem Mao Tse-tunga stoi czołg, uzbrojony w lufę skierowaną wprost w protestujących. "Trybuna Ludu" zaatakowała naczelnego Expressu oraz kandydata na posła Ryszarda Łukasiewicza za taki dobór ilustracji. Czy było to przeoczenie, czy działanie celowe na niekorzyść Premiera?

Batalion samochodowy Armii Radzieckiej opuścił Polskę w dniu 15.6. Jest to początek wycofywania z terytorium PRL niektórych jednostek Armii Radzieckiej. Za kilka dni ma być wycofana jednostka północnej grupy wojsk armii radzieckiej - szkolny pułk czołgów.

Prokurator Generalny skierował do Sądu Najwyższego rewizję nadzwyczajną w sprawie byłych działaczy PSL: Stanisława Mierzwy, Karola Buczka, Mieczysława Kabata, Karola Stelmacha i Jerzego Kunce. Bezpodstawnie oskarżonych w roku 1947 i skazanych na kary wieloletniego więzienia.

Wręczono nagrody Szefa Komitetu Kineematografii za twórczość filmową w 1988 roku. W dziedzinie filmu fabularnego nagrodzono "Krótki film o miłości" reż. Krzysztofa Kieślowskiego, "Dotknięci" reż. Wiesława Saniewskiego oraz "Piłkarski poker" reż. Janusza Zaorskiego, "Łabędzie śpiew" reż. Roberta Glińskiego i "Kornblumenblau" reż. Leszka Wosiewicza. Przyznano także nagrody za zdjęcia, za najlepsze filmy dokumentalne, aminowane i oświatowe.

Prymas Józef Glemp przyjął profesora Ryszarda Bendera, wiceprezesa Stronictwa Pracy, posła na Sejm zakończonej kadencji. Wyraził mu uznanie i podziękowanie za jego postawę i aktywność w Sejmie.

W Warszawie obradował Zarząd Krajowej Unii Chrześcijańsko-Społecznej. Przewodniczył Kazimierz Morawski. Unia Chrześcijańsko-Społeczna pragnie być polityczną siłą środka.

Za miesiąc zamek w Pułtusku otworzy swoje podwoje dla polonijnych gości.

Decyzja o przekształceniu Zamku Pułtuskiego na obiekt poświęcony Polonii zapadła w roku 1970. Remont trwał do tego miesiąca. Obecny zamek ma ponad 100 pokoi. Na otwarciu mają być zespoły folklorystyczne z całego świata, w tym i z Kanady.

Generał Wojciech Jaruzelski udzielił wywiadu dziennikarzom z "Le Figaro" oraz sieci radiowo-telewizyjnej RTL.

Prezydent George Bush przybędzie do Polski 9 lipca. Odwiedzi on Warszawę i Gdańsk.

Na zaproszenie Fundacji im. Friedricha Eberta przebywała w Bonn delegacja Komitetu Obywatelskiego "S". Celem tego pobytu było zaznajomienie gości z systemem funkcjonowania pluralizmu politycznego.

Hans Jochen Vogel - przewodniczący SPD stwierdził: "Wyniki wyborów stanowią dowód zaufania dla Lecha Wałęsy oraz kandydatów popieranych przez Komitet Obywatelski "S". Vogel zaapelował również o szybkie udzielenie Polsce pomocy.

550 tys. absolwentów szkół podstawowych zastanawia się w tym roku nad wyborem drogi życiowej. Dalsza nauka czy praca...

Czy wojewódzkie Komitety Obywatelskie przestaną istnieć? Krajowa Komisja Wykonawcza NSZZ "Solidarność" na sobotnim posiedzeniu w Gdańsku podjęła bowiem taką uchwałę. Protestuje przeciw niej Stefan Bratkowski, który uważa iż "Niech się nie rozchodzą ci, co się zeszli. Zeszli się mocą własnej decyzji. Powinni zadecydować co zechcą dalej robić dla dobra Rzeczypospolitej. Jeżeli zechcą się rozjechać, to też niech sami tak zechcą. Nie zechcą - przed nami jest wszystko". Przeciwno ostatecznej likwidacji komitetów wojewódzkich zaprotestowali również Henryk Wujec i profesor Stelmachowski. Jednak większość członków kierownictwa związku opowiedziała się za likwidacją. Podobno były już konflikty pomiędzy komitetami a związkiem. Istnieje więc zu-

pełnie chyba słuszną obawę o dwuwładzę. Natomiast Komitet Obywatelski przy Przewodniczącym NSZZ "S" działa na dotychczasowych zasadach i pod tym samym adresem - Warszawa, ul. Fredry 6.

Kierownictwo Solidarność podjęło również uchwałę w sprawie NZS. Czytamy w niej m.in.: "Odmowa rejestracji NZS, którego status jest nie sprzeczny z przepisami ustaw o stowarzyszeniach służy jedynie tworzeniu niebezpiecznych napięć. Ustalono także tryb przeprowadzenia wyborów do komisji zakładowych NSZZ "S". Mają się one zakończyć do 30 września 1989 r.

O sytuacji jaka zaistniała po wyborach Wałęsa powiedział, że "władza wbiła sobie gola do własnej bramki". Przestrzegł również, że nieodpowiednie naciski mogą prowadzić nas do "chińskiego syndromu". "Jesteśmy na cienkiej gałęzi. Nie wiem teraz z kim będę rozmawiał. Dogadaliśmy się przy okrągłym stole, lubimy się i teraz nie wiadomo kto będzie następny i czy będzie w ogóle następny. Są dwa warianty: albo wejść do rządu, albo wejść do koalicji". Wałęsa nie wykluczył możliwości wejścia do rządu kilku przedstawicieli opozycji, ale on sam jest rzecznikiem niewchodzenia do rządu.

Józef Sałata, nowo wybrany poseł na Sejm został zatrzymany przez MO w Pabianicach. Funkcjonariusze drogówki zażądali od niego zdjęcia z szyby plakietki "Solidarność". Grożono mu użyciem siły, a nawet aresztem.

Wrocławski Komitet Obywatelski "S" protestuje przeciwko zgodzie "S" na uchwały Komisji Porozumiewawczej w sprawie wyborów.

17 czerwca odbyło się inauguracyjne posiedzenie zespołu gospodarczego Komisji Porozumiewawczej. Ustalono, iż będzie to zespół o charakterze analityczno-doradczym, nie podejmujący na co liczyli po cichu niektórzy przedstawiciele Rządu - żadnych wiążących decyzji.

Ciąg dalszy str. 10

Dokończenie ze str. 9

17 i 18 czerwca w Koszalinie delegaci z 16 województw postanowili reaktywować Solidarność Indywidualnego Rzemiosła. W Polsce jest teraz około 500 tysięcy rzemieślników.

Na lotnisku Schoenfeld w Berlinie Wschodnim rozbił się samolot linii NRD Interflug typu IL 62, odbywający rejs z Berlina do Moskwy. Nie udało mu się poderwać do lotu. Ze 113 osób 55 wyskoczyło z płonącej maszyny. 39 jest ciężko rannych, 2 zmarły w szpitalu. Wśród ofiar katastrofy znajdowało się 2 polskich studentów. Jeden z nich poniósł śmierć.

Czechosłowackie służby bezpieczeństwa zatrzymały w nocy z 15 na 16 czerwca członka Solidarności Polsko-Czechosłowackiej Mirosława Jasińskiego. Po kilkunastu godzinach przesłuchań został on wydany z Czechosłowacji.

CENY:

Metr kwadratowy mieszkania w Warszawie od 300 do 400 dolarów. Muszla klozetowa na bazarze - 50 tys. zł. Róża - od 300 - 800 zł. A teraz coś dla miłośników sportu: piłka nożna - 41.200 zł, dres sportowy - od 20.700 do 35.500 zł, spodenki krótkie - od 600 do 2.500 zł, chłodziarka turystyczna - 20.430 zł, plecaki bez stelaży - od 21.000 do 25.900 zł. Deska do prasowania - 38.230 zł. Telewizory czarno-białe ceny od 16 czerwca - "Vela 205" - ze 161 tys. zł skoczyły na 240 tys. zł, "Hermes 600" - ze 145 tys. zł. na 224 tys. zł. Cena większego telewizora czarno-białego skoczyła do 400 tys. zł. Były to jak dotychczas, jedyne dostępne dla świata pracy aparaty. Dolar USA - 4 000 zł.

MOJE WĘGRY

Należę do pokolenia, które te chwile pamięta. Długa kolejka tych, którzy pragnęli oddać krew dla braci Węgrów, gołąbek pokoju Pabla Picasso, do którego Franciszek Starowiejski dorysował łezkę w oku i ptak zapłakał w owe paździenikowe dni, gdy myśli nasze biegły do Budapesztu, gdzie lała się krew na ulicach, a obce czołgi tratowały wielki wzlot wolności.

Pamiętam zebranie w Klubie Krzywego Koła, na którym to Wiktor Woroszyński już odmieniony, mówił o swoich węgierskich przeżyciach. Dawał świadectwo prawdzie, a my zlaknieni powiewu okrutnej prawdy uczuliśmy się najnowszej historii Europy. Pamiętam te zajęcia na Studium Filmowym, gdy jeden z kolegów przyniósł numer "Po prostu". Na całej kolumnie były tylko zdjęcia z Budapesztu i "Rapsod żałobny pamięci Bema".

W kilka lat potem pojechałam do Budapesztu i tam Gracja Koreny - były więźni Oświęcimia i świetna tłumaczka literatury polskiej oprowadzała mnie po wypełnionych tragiczną pamięcią ulicach. To tu - mówiła - tu stały czołgi, tu strzelali, tu padł na posterunku mój kolega. Był poetą, jak wasz Baczynski.

Czas nie zatarł tych wspomnień. Kocham Budapeszt prawie tak jak Warszawę. Pod pomnikiem Generała Bema rozpoczęła się bowiem pierwsza antytotalitarna rewolucja. To, co przyszło później było straszne. I powtórzyło się nieraz. Rewolucję nazwano kontrrewolucją, o bohaterach mówiono zbrodniarzami. Gdy pętla zaciskała się na ich szyjach - kule grzęsły w ciałach.

Dopiero teraz po raz pierwszy w

telewizji zobaczyłam zdjęcia z tamtych procesów, Imre Nagya i jego towarzyszy. Stoją przed płatnymi sługami obcego reżimu poniżeni, tragicznie smutni, już oddzieleni od nas, żywych.

16 czerwca przywraca tamtych bohaterów do życia. 16 czerwca dzień ponownego pogrzebu Imre Nagya i jego towarzyszy grzebie system, który ich zamordował na zawsze.

Zadzwońłam do Anny Borosz - dziennikarki polskiej mieszkającej w Budapeszcie. Jak było? Co? - pytałam. Ania odpowiedziała:

"Tego się nie da opowiedzieć. To był dla Węgrów wielki dzień. Zmartwychwstanie narodu. Obudzenie sumień. Duch wolności wkroczył na ulice Budapesztu. Tłum około 300 tysięcy. Wszędzie kwiaty. Pomordowani przywódcy powstania i wszyscy ci, którzy oddali życie w owym pamiętnym 1956 roku, wracają znów do życia narodu, do jego zbiorowej pamięci".

- Spytałam jak przeżywa ten dzień. Usłyszałam w odpowiedź:

"Cieszę się, że jestem Polką. Że pod pomnikiem Bema mogę przypomnieć hasło naszych przodków "za naszą i waszą wolność".

W dniu 16 czerwca 1989 roku podczas ponownego pogrzebu zrehabilitowanego premiera i przywódcy powstania węgierskiego, straconego w 58 roku wzięli udział również przedstawiciele władz węgierskich.

W.CZAPIŃSKA

Od Redakcji: W ub. tygodniu w Budapeszcie rozpoczęły się węgierskie rozmowy okrągłego stołu. Ich głównym celem jest wprowadzenie na Węgrzech systemu wielopartyjnego.

Z FAXU

WYNIKI II TURY WYBORÓW W PRL

Wtorkowa "Gazeta Wyborcza" opublikowała niektóre wyniki wyborów w PRL. Frekwencja w całym kraju była bardzo niska, najmniej bo około 25% głosowało w stołecznym województwie warszawskim. Wszyscy z wyjątkiem jednego kandydata K.O. zdobyli miejsca senatorskie, w woj. piłskim H.Stokłosa,

milioner wyeliminował kandydata K.O. zdobywając 48% głosów.

SENAT: Bydgoszcz - frekwencja 46,4%, A.Paszyński 63% głosów, leszczyńskie - frek. 50,9%, S.Hoffman - 64%, A.Zurawski 62%, łódzkie - frek. 37%, C.Józefiak 59%, piłskie frek. 59,9%, Nowicki 40,9%, radomskie frek. 34%,

Lipski 66%, słupskie frek. 44%, Grzdzicki 52%.

SEJM: w Bydgoszczy frekwencja wynosiła 49%, Andrzej Wybierański z Solidarności został posłem. "Gazeta Wyborcza" nie podała wyników głosowania kandydatów partyjnej listy krajowej.

POWRÓT KRÓLA

Motto:

"Wyjęty z ciżby i pospólstwa wrzawy
Wartkim polotem wznoszącej się sławy
Przeniknie grobów tajniki posępnych,
Żyjąc w pamięci u wieków następnych"

Adam Naruszewicz

"Podziękowanie Królowi Jegomości
za dane numizmata"

Wtorek 13 czerwca. Zegar na Wieży Zygmuntowskiej Zamku Królewskiego w Warszawie wybija godzinę 15.30. Straż zankowa wnosi urnę z doczesnymi szczątkami ostatniego polskiego króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Kładą urnę na okrytym purpurą katafalku. Minutą ciszy uczcili zebrani tę chwilę niezwykłą, przejmującą i wzruszającą zarazem. Po 200 przeszło latach powraca do Warszawy Król, który tę stolicę umiłował nad wszystko. Który uczynił ją piękną i wzbogacił o to wszystko co jest do dziś nieprzemijającą o nim pamięcią.

CO ZOSTAŁO

Doczesne szczątki królewskie. Smutne refleksje na temat przemijalności sławy tego świata. Na temat nietrwałości i kaprysów losu. Bo przecież pośmiertne dzieje Króla Augusta są równie niezwykle jak całe jego życie. Niewiele zostało z płaszcza królewskiego, część kokardy zdobiącej wstęgę Orderu Orła Białego, guziki, resztki ostrogi i rękawicy szpady oraz przedmioty zalegające kryptę kościoła św. Trójcy w Włocznynie. Tylko tyle... Kiedy w roku 1945 kościół św. Trójcy w Włocznynie w wyniku prostowania granicy polsko-radzieckiej znalazł się po tamtej stronie, rozegrały się sceny jak z horroru. Oto do kaplicy wpadli miejscowi notabla. Przywiekli ze sobą wiejskiego kowala i kilku "pograniczników". Zaczęło się rozbijanie królewskiej trumny. W ruch poszedł kilof i narzędzia kowalskie. Wreszcie otworzyli. Byli pijani, wrzyczeli. Pewno z uciechy. Sekretarz wziął koronę i inne przedmioty ze złota. Żona notabla otrzymała kamienie z królewskiej korony, bo sama korona okazała się nie ze złota. Botforty królewskie dostali

pogranicznicy. Mierzyli je ze śmiechem i biegali wokół kaplicy. Potem koronę dostał kowal. A jak się upił, mówią miejscowi, to zakładał ją na głowę i za babami po wsi latał. Ale co się z nią stało potem, nikt w Włocznynie dziś nie wie. Tyle lat...

W kilka lat później ekspedycja z Grodna zabezpieczyła resztki z płaszcza królewskiego, właśnie te co przybyły do Warszawy. Umieszczono je w gablotach Muzeum Ateizmu. "Może Polaki się upomną" - powiedział wtedy ktoś mądry, kto zachował wiarę w sens działań ponadczasowych. W ten sposób ocalały.

Do dziś nie wiadomo, gdzie stanie trumna królewska. Są propozycje Łazienek, Wawelu i Katedry Warszawskiej. Myślę, że ta ostatnia jest chyba najślusniejsza. Król pozostanie w Warszawie, a że trumna będzie symboliczna... Historia Polski zna takie przypadki. Królowa Jadwiga, Król Władysław Warneńczyk.

Nie pozostawił Król po sobie dobrej sławy. Nie było jego panowanie czasem wielkości Rzeczypospolitej. Był jednak w naszych dziejach król Staś, wielki esteta i twórca niezapomnianych obiadów czwartkowych, najlepszym w naszych dziejach ministrem kultury i sztuki. Za jego również panowania dokonana się sprawa największa. Uchwalono Konstytucję 3 Maja. Chociażby za to należy mu się wdzięczna pamięć rodaków, wieków następnych.

(Cz.)

Na posiedzeniu Rady Państwa ratyfikowano wiele umów międzynarodowych m.in. między PRL i ZSSR. O przyjaźni i współpracy młodzieży obu państw, podpisano w Moskwie w kwietniu 89 r. Rada Państwa mianowała nowych ambasadorów i sędziów.

Na zaproszenie jednej ze szczecińskich szkół przybyła na wakacje 200-osobowa grupa dzieci z Armenii.

Rzecznik prasowy Sądu Najwyższego poinformował, iż nieprawdą jest jakoby akta spraw rozpatrywanych przez sądy wojskowe w latach 44-55 zostały zniszczone.

Kolejny świadek tajemnicy grobów w Otwocku Jan Józef Nowakowski, żołnierz AK, potwierdza poprzednie relacje. W masowych grobach spoczywają więźniowie żołnierzy AK, którzy zmarli na tyfus z braku leków i opieki lekarskiej.

Po 44 latach od procesu przywódców polskiego podziemia przed Kolegium Wojskowym Sądu Najwyższego ZSSR, pokazano w telewizji polskiej materiał filmowy zarejestrowany w trakcie procesu moskiewskiego. Usłyszeliśmy także i głosy.

Na Górze Kalwarii odsłonięto pomnik marszałka Piłsudskiego. Uroczystość związana jest z rocznicą dekoracji kawalerzystów Krzyżami Virtuti Military za wojnę 20 roku.

Od 6 czerwca na trasie Amsterdam - Warszawa kursuje jeden z najnowocześniejszych samolotów na świecie Air bus Intercontinental.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że niektóre kwestionowane przez rzecznika praw obywatelskich przepisy o przyznawaniu telefonów godzą w zasadę równości obywateli i zawiesił przepisy.

Wicepremier Oleksiak poinformował wojewodów, że rząd przygotowuje się do zniesienia kartek na mięso.

Po dwutygodniowym pobycie przyjechałem tu z Warszawy, której ściany, płoty, mury i co się da oblepiono plakatami, na których kandydaci na senatorów i posłów sfotografowani zostali z Lechem Wałęsą jak z niedźwiedziem na Krupówkach w Zakopanem. Jeden z moich przyjaciół skomentował Łapickiego z Wałęsą jako portret "Damy z Łapiczką", może nieelegancko, ale zabawnie - sam zresztą karnie głosował na te wszystkie emanacje Lecha. Osobiście postąpiłem tak samo, kreśląc wszystko, co nie "nasze". W lokalu było raczej tłoczno, trzy kabinki, które ludzie ignorowali kreśląc przy stolikach, na parapetach, nawet na kolanie - na ogół zgodnie i bez specjalnych wątpliwości. Atmosfera naprawdę świąteczna, wszyscy doskonale wiedzieli, w czym przyszło im wziąć po raz pierwszy od pół wieku udział. (Tu, nawiasem mówiąc, warto przypomnieć okrągłą, pięćdziesiątą rocznicę zajęcia Polski przez Sowietów, która niebawem minie: wrzesień 1939 bowiem to nie tylko początek wojny, ale i zaczątki komuny na ziemiach polskich, początek poddawania naszego społeczeństwa ideologicznej tresurze). Pół wieku jednak to za mało, by wybić ludziom z głów demokrację, o czym się przekonali "architekci okrągłego stołu" umieszczeni na tzw. liście krajowej, z której poza dwoma osobami wycięto wszystkich. Zastanawiające, na co liczyli ludzie tę listę układający - chyba nie na nawyk "głosowania bez skreśleń": klęska kandydatów z tej listy świadczy zresztą o jeszcze jednym nieszczęściu, które spadło na komunistów, mianowicie o załamaniu się słynnej dyscypliny partyjnej, ale to w końcu nie moje zmartwienie.

Moim zmartwieniem - po części przynajmniej - są słowa Janusza Onyszkiewicza, który skomentował wybory jako wyraz poparcia dla Komitetu Obywatelskiego "Solidarności". Tego tak znów bardzo pewien nie jestem. Ludzie głosowali przede wszystkim przeciw komunizmowi, a nie za "Solidarnością" - to dwie zupełnie różne rzeczy: na ogół zresztą, poza paroma mało znaczącymi wyjątkami, większego wyboru nie mieli. Triumfalizm Onyszkiewicza

uznałbym przeto za przedwczesny. Tym bardziej że jednak niemal 40% uprawnionych nie wzięło w wyborach udziału, co może świadczyć - choć nie musi - o dość sceptycznym traktowaniu przez jedną trzecią społeczeństwa wyników okrągłego stołu. Trudno przesądzać w tej chwili czy jest to efekt apatii czy napięcia społecznego - rzecz się wyjaśni już w najbliższych miesiącach: ceny muszą pójść w górę, reforma zacznie niszczyć oszczędności.

W gruncie rzeczy siedząc w Warszawie trudno się zorientować, jak bogate mamy społeczeństwo. Widać nędzę, ale jeszcze bardziej rzuca się w oczy zamożność. W Boże Ciało poszliśmy z żoną na obiad do raczej drogiej knajpy w Wilanowie i skromnie jedząc wydaliśmy niemal jedną trzecią pensji pobieranej przeciętnie w kraju. Lokal był pełen, musieliśmy czekać na miejsce. Z drugiej jednak strony w prywatnych stoiskach z mięsem kolejek w ogóle nie ma, ceny jednak wołają o pomstę do nieba. Zorientować się zresztą w tym, co w Polsce jest drogą, a co nie, niemal nie sposób. Znajomi postanowili wykupić na własność mieszkanie lokatorskie - kazano im dopłacić (ze zniżką) prawie półtora miliona złotych. Przeliczyłem to szybko po cenie czarnorynkowej i wyszło około 400 dolarów. Mieszkanie liczy trochę ponad czterdzieści metrów. Tymczasem jeden metr kwadratowy mieszkania w Warszawie kosztuje na czarnym rynku około 350 dolarów.

I czy nie można zwariować? Już w tej chwili te wariackie relacje cen są znakomitą podłożem dla spekulacji, która w kraju kwitnie jak nigdy. Będzie tego więcej, gdyż co bardziej przedsiębiorczy rodacy żerują na słabościach krajowego rynku zupełnie jak rekiny wczesnego kapitalizmu.

Do tego wszystkiego dochodzi udręka kolejek i niebotyczne chamstwo obsługi. Być może po prostu zbyt już długo siedzę na Zachodzie i przestałem być na to odporny. Krew mnie jednak załała, gdy, po wystaniu swego w kolejce po bilet lotniczy, poszedłem do kasy, by zań zapłacić. Stało nas wogonie ze dwadzieścia osób, do zamknięcia biura było z pół godziny, tymczasem kasjerki, nie zważając na stojących i wy-

miętych już w drugiej kolejce ludzi zaczęły spokojnie... robić kasę. Podobnych przyjemności jest, oczywiście, więcej, tubylcy już raczej na to nie reagują, gdyż zależy im na tym, by w ogóle być załatwionym. Mnożyć tych obrazków nie będę, gdyż to zapewne nudne.

Jedno natomiast chciałbym wydobyć i utrwalić dla potomności: powitanie na lotnisku Okęcie. Otóż nie rozumiem dlaczego funkcjonariusze siedzący w okienkach i sprawdzający paszporty mają miny takie, jakby byli osobistymi wrogami każdego z pojawiających się gości - niezależnie od tego czy jest to krajowiec, czy zagraniczny turysta: żadnego powitania, jakiegoś głupiego "dzień dobry", żadnego "proszę", żadnego śladu uśmiechu. Działają jak automaty. Nie wiem czy to ma już na zawsze tak zostać, niemniej wiem na pewno, że są to ludzie, od których zależy pierwsze wrażenie ludzi do Polski przyjeżdżających - czy to służbowo, czy turystycznie. Są funkcjonariuszami państwa i jako tacy dają o tym państwie jakieś świadectwo. Trochę się po świecie już zdołałem poruszać i wiem, że na ogół odnoszą się do człowieka uprzejmie. Rozmawiałem z paroma osobami, które do Polski przyjeżdżają i na ogół mają dokładne te same wrażenia, co ja.

Przybywszy do Polski zwraca uwagę na często źle ukrywaną agresję większości ludzi, z którymi się styka. To wrażenie dominujące. Znajome dziecko polonijne, które akurat przyjechało do ojczyzny swych przodków zwróciło się do swej matki z rozbijającym pytaniem: "Mamo, dlaczego ci państwo są tacy źli?" - działa się to w autobusie warszawskim, nikt nawet tego pytania nie zauważył. Dziecko natomiast, jak to dziecko - wrażliwe i wyczuwające emanujące z ludzi napięcie. A także zmęczenie. Oba te czynniki uznałbym za główną przyczynę tak niskiej frekwencji wyborczej: nikt, a w każdym razie ogromna większość owych 40%, nie wierzy w realną szansę zmiany sytuacji kraju, nawet przy obecności opozycji w parlamencie. Czy słusznie? Wydaje mi się, że jest w tym sporo racji. Tak czy owak komuniści mają zapewnioną przewagę, opozycja może sobie legalnie pokrzykować, a nawet protestować,

nie zmienia to jednak w zasadniczy sposób układu sił. Jest to tym bardziej denerwujące teraz, po wyborach, gdyż każdy z obserwatorów nie ma najmniejszych wątpliwości, że ich wyniki oznaczają bezwzględne odrzucenie tej ekipy - po raz pierwszy potwierdzone w powszechnym referendum. I oto, niezależnie od tych wyników, komuniści nadal pozostaną przy władzy, jakby nic się nie stało. A już na pewno będą w pełni kontrolować trzy najpoważniejsze resorty: policji, wojska i polityki zagranicznej - już to wystarczy, by ludzi do cna zniechęcić.

Opozycja, mimo nawoływań Generala do stworzenia "wielkiej koalicji", postanowiła jednak w ten układ nie wchodzić, co wydaje się ze wszech miar słuszne. Jakies granice powinny w końcu zostać utrzymane. Niemniej niepokojące jest zaobserwowane przeze mnie zjawisko tworzenia się jakiegoś pozaparlamentarnego "salonu" z udziałem ludzi władzy i opozycji. Oto jeden z bardziej znanych działaczy niezależnych z jakiejś tam okazji musiał się

spotkać z obecnym rzecznikiem prasowym rządu - doszło do tego w jednej z warszawskich restauracji (panowie zresztą kiedyś wspólnie pobierali jakieś nauki) co może nie byłoby zjawiskiem zupełnie nagannym, gdyby nie fakt, że zbratanie zaszło za daleko. Otóż pod koniec kolacji rzecznik Zbysław postanowił ją przypieczętować szampanem. Wezwał kelnera, który jednak, nieświadom tego, kogo ma przed sobą, zwrócił uwagę na fakt, że lokal właśnie zamykają. Zbysław bezradnie rozłożył ręce patrząc przy tym wymownie na towarzyszącego mu goryla. Ten spojrzenie zrozumiał natychmiast, poprawił marynarkę, pod którą krył przedmiot metalowy i w dodatku zapewne automatyczny, po czym wstał i udał się na zaplecze. Niebawem przed późno uczującymi panami pojawił się kelownik, przeprosił za to, iż kelner nie zauważył, jak znamienitego gościa mają zaszczyt przyjmować, i nakazał podanie trunków. Tak oto działacz niezależny z następcą Urbana biesiadowali sobie jeszcze ze dwie godzinki trzymając cały

lokal dla siebie tylko, nie zważając na fakt, że człowiek pracy winien udać się na zasłużony odpoczynek. Być może jestem przeczulony, lecz uważam podobne poufałości za lekką przesadę i rzecz dość od dobrego smaku odległą. Jestem jednak pewien, że większość z owych 40% elektoratu, które z prawa wyborczego nie skorzystało, podobna sytuacja specjalnie by nie zdziwiła. Dość często słyszałem zdanie, że "oni" (to znaczy: władza i opozycja) dogadają się ze sobą. Zapewne jest to przesada, lecz że w pojedynczych wypadkach coś podobnego jest możliwe, w to nie wątpię. I tu dostrzegam problem najistotniejszy: chodzi o to, by nie rozmyć granic nakreślonych w stanie wojennym. Za ich ustalenie i ich przestrzeganie tysiące ludzi przypłaciło więzieniem i wątpliwą przyjemnością przechodzenia przez "ścieżki zdrowia". Jeśli opozycja, w imię jakichś "wyższych" racji o tym zapomni, zapłaci za to bardzo drogo.

Zbratanie Foto Dementi Zdjęcie z majowego happeningu studentów Uniwersytetu Wrocławskiego

"Całym sercem jestem z wami"

Z Vaclavem Havlem rozmawia
Andrzej Sławomir Jagodziński

- Przede wszystkim witam Cię na wolności. Cztery miesiące dla człowieka zamkniętego w więziennej celi to sporo, ale ten sam okres w życiu społecznym i politycznym kraju to bardzo niewiele. A jednak wydaje się, że w ciągu ostatnich czterech miesięcy dużo się w Czechosłowacji zmieniło. Czy zgodziłbyś się z taką tezą?

V.H.: Tak, rzeczywiście, przez ostatnie cztery miesiące nastąpiła znacznie wyraźniejsza zmiana niż w czasie ubiegłych kilku lat. Ja widzę to jeszcze ostrzej niż inni, bo byłem odcięty od świata. Po raz pierwszy od dwudziestu lat tysiące reprezentantów świata nauki i kultury solidarnie wystąpiło w obronie więźniów politycznych w naszym kraju oraz protestowało przeciw oficjalnym reakcjom na styczniowe demonstracje. Dotyczy to zresztą nie tylko ludzi kultury, lecz całego społeczeństwa, które ostatnio znacznie się zaktywizowało. Mam wrażenie, że są to zmiany nieodwracalne. Muszę jednak dodać, że mamy także do czynienia z mobilizacją agresywnych sił politycznego półświatka. Na przykład od dwudziestu lat tak głośno nie dała o sobie znać tak zwana milicja robotnicza, jak w ostatnim czasie. Polityka władzy jest chaotyczna, niezdeterminowana i nerwowa. Często spotykamy się ze sprzecznymi i irracjonalnymi reakcjami oficjalnych czynników, wyraźnie widać więc, że władza jest zaskoczona rozwojem sytuacji.

- Chyba jeszcze większe zmiany nastąpiły w ciągu tych czterech miesięcy w Polsce i na Węgrzech. Jaki to ma wpływ na sytuację i samopoczucie opozycji w Czechosłowacji?

V.H.: Istotnie, zmiany w kierunku demokracji i samostanowienia są w tych krajach niezwykle szybkie, wprost zawrotne i czasem trudno nam w to wszystko uwierzyć. Obserwujemy te zmiany z nadzieją i traktujemy je jako

impuls do własnych działań. Dotąd było bowiem tak, że izolowane próby demokratyzowania poszczególnych krajów bloku radzieckiego zawsze w taki czy inny sposób kończyły się niepowodzeniem. Teraz jest szansa, aby proces ten w różnych formach ogarnął wszystkie kraje i spowodował trwałe, nieodwracalne przemiany. Jestem przekonany, że będzie to dotyczyło również Czechosłowacji, choć wiem też, że czeka nas długa i trudna droga.

Nasza opozycja (my używamy raczej terminu "niezależne inicjatywy") znalazła się w ostatnim okresie w zupełnie nowym położeniu. Wcześniej ludzie o nas wiedzieli, ale bali się dać publiczny wyraz swoim sympatiom. Teraz wyszliśmy z zamkniętego getta i społeczeństwo zaczęło traktować różne niezależne inicjatywy jako wyraz własnych dążeń i aspiracji. Z jednej strony daje nam to ogromną satysfakcję, że po latach mozolnej, mrówczej wydawałoby się beznadziejnej pracy, zaczyna ona jednak przynosić pierwsze owoce, ale z drugiej strony nakłada to na nas szczególną odpowiedzialność, bo ryzyko nie dotyczy już wyłącznie naszego własnego bezpieczeństwa i spokoju. Zawsze, kiedy w grę wchodzi los innych ludzi, należy być szczególnie ostrożnym. To sprawa, która dla was, Polaków, jest zupełnie oczywista. Dlatego uważam, że nasze niezależne inicjatywy muszą precyzyjnie przeanalizować sytuację i zastanowić się nad taktyką oraz strategią działania.

- Czy mógłbyś dać jakieś konkretne przykłady niezależnych inicjatyw społecznych w Czechosłowacji?

V.H.: Istnieje ich ok. dwudziestu, z których część ma dość wyraźny charakter polityczny, stara się formułować konkretne koncepcje i programy polityczne. Mogę tu wymienić np. Ruch na Rzecz Swobód Obywatelskich (HOS) - ruch demokratyczny, którego program

sformułowany w manifestie "Demokracja dla każdego" można w przybliżeniu porównać do programu "Solidarności". Dalej istnieje Klub Socjalistycznej Przebudowy "Odrodzenie", który z kolei skupia byłych komunistów, czy też komunistów-reformatorów. Prócz nich działa kilka innych, mniejszych grup o różnym profilu politycznym, ale na razie polityczne podziały nie odgrywają jeszcze tak istotnej roli, jak będzie to miało miejsce, kiedy sytuacja stanie się bardziej otwarta. Na razie wciąż jeszcze więcej nas łączy niż dzieli.

- W całym okresie powojennym, a szczególnie w ciągu ostatnich dwudziestu lat, niezależna kultura w Czechosłowacji prześladowana jest w sposób, jaki nawet w Polsce trudno sobie wyobrazić. Czy ostatnio zmienia się coś na lepsze?

V.H.: Myślę, że można już mówić o pierwszych, nieśmiałyach oznakach zmiany sytuacji w tej dziedzinie. Wielu zakazanych pisarzy stopniowo wraca do oficjalnego życia literackiego. W muzyce rockowej i w filmie panuje nieco lepsza atmosfera twórcza. Bardzo widoczne są też zmiany w dziedzinie plastyki - wielu artystów, którzy dotąd zupełnie nie mogli wystawiać, teraz prezentuje swe prace w największych praskich galeriach. Liczne rzesze szeregowych członków związków twórczych, często wbrew opinii kierownictwa tych związków, występują z krytyką dotychczasowych praktyk dyskryminacyjnych i domagają się ich zmiany. Na razie owa liberalizacja dotyczy głównie tych twórców, którzy nie angażowali się politycznie i np. nie byli sygnatariuszami "Karty 77", lecz i tu jest trochę wyjątków. Jednym z najważniejszych, wręcz sensacyjnych wydarzeń kulturalnych ostatniego okresu był powrót na scenę sztuk mojego przyjaciela, sygnatariusza "Karty 77" Josefa Topola.

- Ale Ty i większość Twoich przyja-

ciół nadal pozostajecie "na indeksie"?

V.H.: Tak, dlatego mówię, że zmiany te są relatywne i odnoszą się do sytuacji sprzed pięciu czy dziesięciu lat. W sumie bowiem "polityka kulturalna" (to taki eufemizm ustalający podział na tych, którym wolno coś robić i tych, którym nie wolno) w sposób zasadniczy się nie zmieniła. Powiedziałbym wręcz, że wszelkie zmiany, o których mówiłem, nastąpiły głównie w wyniku oddolnych nacisków.

- Zapewne wiesz o sukcesach Twoich sztuk w Polsce i że dłużny nam jesteś wizytę w Warszawie na zaproszenie zmarłego dyrektora Teatru Powszechnego, Zygmunta Hubnera. Czy sądzisz, że jest szansa, aby Twój przyjazd doszedł do skutku?

V.H.: O premierze moich jednoaktówek w Teatrze Powszechnym dowiedziałem się jeszcze w więzieniu i sprawiło mi to ogromną radość. Teraz od Ciebie usłyszałem, że przedstawienie odniosło sukces i że przygotowywane są inne moje sztuki. Cieszy mnie to znacznie bardziej niż wiadomość, że wystawiają mnie w Islandii czy Australii. Ostatnio moje sztuki grają również na Węgrzech i dzięki temu mam takie szczególne uczucie, jakbym powoli zbliżał się do swojego kraju, okrążał go z różnych stron, więc może dożyję chwili, że któraś ze sztuk zostanie wystawiona w moim własnym kraju.

- Serdecznie Ci tego wszyscy życzymy. Czy chcesz jeszcze na zakończenie coś powiedzieć?...

V.H.: Chciałbym przy okazji podziękować wszystkim polskim przyjaciołom za zainteresowanie sytuacją w Czechosłowacji i za liczne wyrazy solidarności, jakie ja osobiście otrzymałem. Wreszcie, na koniec pragnę przekazać Adamowi Michnikowi i innym przyjaciołom, a także wszystkim reprezentantom ugrupowań opozycyjno-solidarnościowych gorące życzenia sukcesów w nadchodzących wyborach. Całym sercem jestem z wami!

- Dziękuję Ci za rozmowę.

Warszawa-Praga, 24 maja 1989

Rozszerzona wersja wywiadu z wywiadem dla legalnie wychodzącego Havelem, który "Gazeta Wyborcza" pisma w krajach całego bloku sowieckiego i wyraził radość, że jest to właśnie przed wyborami. We fragmencie, który "Gazeta Wyborcza".
my pomijamy Havel podkreślił, że jego wywiad jest pierwszym od 20 lat

Redakcja

Vaclav Havel

OKUPACJA DACHU ŚWIATA

Dokończenie
z poprzedniego numeru

KULTURA BUDDYJSKA TYBETU

W VII wieku, dzięki królowi Songtsen Gampo, przywędrował z Indii do Tybetu buddyzm (Chińczycy twierdzą, że przybył z Chin wraz z czwartą żoną króla, nie wspominając przy tym, iż była ona podarunkiem związanym z tybetańskimi podbojami). W wielkiej debacie religijnej (792 rok) indyjscy mistrzowie buddyjscy pokonali chińskich tworząc indyjskie podstawy dla tybetańskiego buddyzmu. W X wieku, asymilując się z tradycyjną religią bon, rozlała się - wraz z przybyciem do Tybetu wielkiego nauczyciela Atisi - druga fala buddyzmu. Tłumaczono teksty, rozwijała się niezwykle intensywnie sztuka. Stopniowo buddyzm zaczął przenikać życie Tybetańczyków w sposób trudno zrozumiały dla innych kultur. W wieku XV pojawiły się wielkie świątynie (Drepung, Sera, Gaden) przypominające raczej klasztorne miasta. Tybetański buddyzm podzielił się na cztery główne tradycje (z których każda miała wiele "linii"), poprzez które pisane i ustne nauki przechodziły z pokolenia na pokolenie. Każda tradycja posiadała klasztory "prowadzone" przez inkarnowanego lamę, oświeconego po latach studiów i treningu. Od XVI wieku Jego Świątobliwość Dalaj Lama uosabiał zjednoczenie państwa i religii. Tożsamość narodowa Tybetańczyków stała się nierozróżnialna od tożsamości religijnej, przenikając całe społeczeństwo w każdym aspekcie jego życia - świętach, pracy, rodzinie. W 1950 roku działało w Tybecie 8000 klasztorów i świątyń, żyło w nich około 600.000 mnichów.

SYSTEMATYCZNE NISZCZENIE TYBETAŃSKIEJ KULTURY

Chińczycy, działający zgodnie ze swoją materialistyczną ideologią, nie tolerowali żadnych przejawów religii, szczególnie, iż była ona nierozdzielnie związana z tożsamością narodową Tybetańczyków. Myśleli także w kategoriach ciemionych wieśniaków powstających ciągle przeciw brutalnym posiadaczom (co w istocie było tragicznym problemem Chin), natomiast "na dachu świata" nie było nigdy żadnych powstań ludowych - z jednej strony z uwagi na wszechprzenikający wpływ buddyzmu, z drugiej - ponieważ w Tybecie (może z wyjątkiem wielkich klasztorów) nigdy nie było tak rażących kontrastów między nędzą a bogactwem, jak w Chinach. Także z uwagi na niewielką liczbę ludności była tu zawsze równowaga między potrzebami ludności i produkcją pożywienia. Chińczycy od początku zwolniali spotkania, na których występowało przeciw istniejącemu porządkowi społecznemu. Wkrótce przerodziły się one w przerażające "thamzingi" czyli "rozprawy walki", podczas których przedstawiciele religii czy lokalni przywódcy byli bici, torturowani i mordowani - często przez sterroryzowanych członków własnych rodzin, zagrożonych tym samym losem w razie odmówienia wykonywania rozkazów. Dzieci zmuszano do patrzenia na rodziców wleczonych ulicami, bitych, kamienowanych i zabijanych za słuźenie poprzedniemu rządowi lub pochodzenie z rodów właścicieli ziemskich. Chińczycy zaczęli systematycznie niszczyć obiekty sakralne, wysadzając je w powietrze po uprzednim rozgrabieniu. Wiele z bezcennych skarbów tybetańskiej kultury wywieziono do Chin, sprzedano w Nepalu lub w Hongkongu (uzyskując w ten sposób niezbędne dewizy) lub rozmyślnie zniszczono. Święte kamienie mani używane były do budowy toalet,

klasztory przerabiano na rzeźnię. W najświętszym miejscu Tybetu - świątyni Dzokhang urządzono chlew, święte teksty i tybetańskie obrazy (thanki) wrzucono do gnoju. Wszystko to było (i ciągle jest) straszliwą katastrofą dla Tybetańczyków, których bogata, antyczna kultura i całe jej dziedzictwo są systematycznie niszczone. Lowell Thomas mówi, iż jest to "rozmyślnie i diaboliczne morderstwo kraju, jego kultury i narodu, nieporównywalne do niczego w naszych czasach". Co więcej, większość tych zniszczeń miała miejsce przed rewolucją kulturalną 1966-76, podczas gdy Chińczycy twierdzą, iż dewastacja kultury tybetańskiej to efekt działalności "bandy czworga". Dwa raporty Międzynarodowej Komisji Prawników z lat 1959-1960 stwierdzają, że Tybetańczycy przeżywają "ludobójstwo kultury".

WOJNA DWUDZIEŚTO- LETNIA

Walki rozpoczęły się na początku lat pięćdziesiątych w Kham, którego mieszkańcy słyną z waleczności i wojowniczości. Bezpośrednimi powodami były: głód spowodowany obecnością licznych oddziałów chińskich oraz podatkami ze zboża, wełny i trzód na "pomoc dla Korei", próby wprowadzenia systemu komun, w których ludzie nie chcieli żyć, napływ wielkiej liczby chińskich osadników i, przede wszystkim, systematyczne niszczenie tybetańskiej religii. Powstanie osiągnęło kulminację w 1955 roku. Walki prowadzono często w temperaturze - 40°C, na wysokości powyżej 4.500 m, gdzie nie przygotowani nie znający terenu Chińczycy ponosili olbrzymie straty. Ich okrucieństwa (np. zbombardowanie pełnej pielgrzymów świątyni Lithang, masowe egzekucje, zsyłki do obozów pracy) były tak wielkie, iż przywódca tybetańskich komunistów został uwięziony za swoje protesty i wyrażanie sympatii dla powstańców, nawet Chiń-

czycy np. pułkownik artylerii Czeng Ho-ching przechodzili na stronę Tybetańczyków. 10.3.1959 wybuchło powstanie w Lhasie, które spowodowało represje porównywalne jedynie z niemieckimi w Warszawie. Dokładnie nie wiadomo, ile osób zginęło w dniu powstania - najprawdopodobniej około 10 tysięcy. Potem nastąpiły masowe arestowania, trwające latami tortury i egzekucje publiczne. Po powstaniu w Lhasie rozgorzały zacięte walki w całym Tybecie.

J.Św. XIV Dalaj Lama za radą swych ministrów opuścił kraj i udał się do Indii. Ostatnia faza wojny przypada na lata 1965-74, kiedy to głównie siły Khampów atakowały Chińczyków z baz w Mustang (płn. Nepal). Minister Nehru ponosi bez wątpienia dużą odpowiedzialność za zniszczenia w Tybecie, jego obawy przed drażnieniem Chińczyków spowodowały ostrą cenzurę i wiadomości o okrucieństwach Chińczyków nie rozchodziły się w świat. Jedyną pomoc jaką kiedykolwiek otrzymali powstańcy, przyszła od CIA i skończyła po naprawieniu stosunków Chiny - USA. Powstanie zakończył wspólny atak wojsk chińskich i nepalskich na powstańców z Kham, którzy następnie zginęli lub zniknęli w nepalskich więzieniach.

REWOLUCJA KULTURALNA

Sytuacja Tybetańczyków stała się jeszcze straszniejsza. Praktyka religii była zupełnie niemożliwa, zniknęły tradycyjne stroje, fryzury, zwyczaje, trwały egzekucje, deportacje dzieci, rosły obozy pracy. Może warto wtrącić kilka żywych wspomnień do tej suchej relacji. Np. to o ciężarówkach wypełnionych tybetańskimi dziećmi wiezionymi na egzekucje ulicami Lhasy. "Nie były wystarczająco wysokie, by wyglądać przez burty samochodów, były jednak wystarczająco duże, by je zastrzelić". Dzieci zmuszano, żeby codziennie zabijały ptaki i muchy, a następnie rozliczały się ze swych "plonów" przed chińskimi władzami. Te, którym buddyjska religia, szanująca i ochraniająca każde

istnienie, nie pozwalała zabijać, były surowo karane, a wraz z nimi rodzice.

STRATY

Trudno je dokładnie policzyć. Przed rokiem 1950 ludność Tybetu liczyła około 4-6 milionów. Ofiary chińskich rządów spowodowane:

Wojną (w Kham nie ma właściwie mężczyzn w wieku 30-50 lat, dwie generacje praktycznie "wyparowały" w walkach, Tybet opisuje się jako kraj "wygłodniałych, wystraszonych kobiet");

Masakrami (np. 87 tysięcy straconych w Centralnym Tybecie w 1960 roku, w ciągu 17 dni po powstaniu w Lhasie zamordowano 69 tysięcy Tybetańczyków - więcej ofiar niż w czasie 4,5-letniej niemieckiej okupacji Francji);

Obozami pracy (nazwy takie jak Miniak, Drapczy czy Sining wywołują w Tybecie takie przerażenie jak Oświęcim czy Dachau w Europie);

Głodem, spowodowanym bezmyślną chińską polityką rolną;

Wychodźstwem (ponad 100 tys. Tybetańczyków opuściło kraj, większość z nich żyje w Indiach, gdzie mrą jak muchy z głodu, chorób i gorąca tropikalnych nizin).

Wynoszą odpowiednio:

bitwy/powstania	432.705
tortury	92.731
egzekucje	156.758
głód	342.970
samobójstwa	9.002
więzienia i obozy pracy	173.221
razem:	1.207.387

TYBET DZIŚ

Głównym powodem nauczania dzieci jest chęć ich sinoizowania i indoktrynowania. Język pisany niemal zniknął, w wielu miejscach nie mówi się już po tybetańsku. Nazwy geograficzne są chińskie, dzieci nie mogą mieć imion tybetańskich, często nazywają się od wagi przy urodzeniu czy wieku ojca: "trzy i pół" lub "czterdzieści dwa". Słowa takie, jak "Tybet", "tybetański", "chiński", "historia" zostały zmienione tak, iż straciły poprzednią jasność, wyrazistość i dobitność.

(Wyraźnie przypomina to orwellowską nowo-mowę). Większość szkół jest albo nieczynna, tylko 44% uczniów to Tybe-

tańczycy, 70% nauczycieli pochodzi z Chin. Delegacje wysłane przez J.Św. Dalaj Lamę do Tybetu w latach 1979-83 nie spotkały ani jednego Tybetańczyka z uniwersyteckim wykształceniem. Poziom opieki zdrowotnej w Tybecie jest znacznie niższy niż w Chinach. Tybetańczycy muszą płacić za opiekę lekarską (w tzw. kraju socjalistycznym!). W zastraszającym tempie rozwijają się choroby psychiczne - podczas, gdy Tybet zawsze uchodził za kraj szczęśliwych, roześmianych ludzi. Tybetańczycy zmuszani są do pracy 7 dni w tygodniu. Większość żyje w wioskach, na krawędzi głodu. Roczny dochód rodziny wynosi około 62 USD (w Indiach 180-300). Tybetańczycy są w tej chwili jednymi z najuboższych ludzi żyjącymi na naszej planecie. Rasowa dyskryminacja przypomina południowoafrykańską - Chińczycy mają lepsze jedzenie, płace, stanowiska, domy (potwierdzają to także problemy afrykańskich studentów na uniwersytetach chińskich). Trzeba także wspomnieć o ekologicznej dewastacji Tybetu, który staje się powoli pustynią. Urządzono w nim światowy śmietnik materiałów radioaktywnych, odbywają się tam także chińskie próby nuklearne.

W latach 1979-80 zaczął się trąbić program liberalizacji. Wpuszczono do Tybetu delegację J.Św. Dalaj Lamy, po raz pierwszy po wielu latach pojawili się znów mnisi w szatach. Olbrzymie liczby ludzi, próbujących choćby dotknąć mnichów, roz-

Ciąg dalszy na str. 36

JAK NAS WIDZĄ, TAK NAS ZAŁATWIĄ

Nieczęsto zdarza się społeczności polonijnej okazja bezpośredniego kontaktu z ludźmi kształtującymi politykę zagraniczną Kanady. Dobrze się więc stało, że Kongres Polonii Kanadyjskiej, Okręg Toronto, zorganizował spotkanie z Dyrektorem Biura ZSSR i Europy Wschodniej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Kanady, b. ambasadorem w Warszawie Alanem P. Mc Leane.

Dosyć licznie zgromadzonej publiczności w sali Credit Union Św. Kazimierza i Św. Stanisława gością z Ottawy przedstawił poseł federalny, pan Jesse Flis. Jak zaznaczył on, w osobie ambasadora Mc Leana mamy do czynienia z politykiem łączącym dogłębną wiedzę teoretyczną (studia sowietologiczne na Uniwersytetach w Princeton, Columbia i w Londynie) z ogromnym doświadczeniem praktycznej służby dyplomatycznej na placówkach w Moskwie i Waszyngtonie, Hawanie i Warszawie. Dodajmy od siebie, że specjalizujący się od wielu lat w sprawach wschodnioeuropejskich ambasador Mc Lean zajmuje kluczową pozycję w formułowaniu i prowadzeniu bieżącej polityki kanadyjskiej na tym odcinku. Ministrowie bowiem przychodzą i odchodzą, uwagę rządu zaprzatają różne problemy gospodarcze i polityczne ciągle zmieniającego się świata, a politykę bieżącą realizują wyspecjalizowane agendy rządowe, one też dysponują materiałem analitycznym wykorzystywanym przy podejmowaniu wiążących decyzji w stosunkach międzynarodowych.

...

Zabierając głos ambasador Mc Lean podkreślił, że celem jego spotkania jest nie tylko prezentacja wizji tego, co się obecnie dzieje na Wschodzie Europy, ale także zorientowanie się w nastrojach polskiej grupy etnicznej jej stosunku do zmian politycznych w PRL. Na samym wstępie też ambasador zaznaczył, iż zdaje sobie doskonale sprawę z faktu, że nie wszystkie prezentowane przez niego opinie zostaną zaakceptowane przez

zgromadzonych; jednocześnie ta pełna rezerwy postawa polityczna wschodnioeuropejskich emigrantów mocno ambasadora dziwi.

Według Alana Mc Leana sytuację polityczną w ZSSR i Europie Wschodniej cechuje ogromny dynamizm polityczny wprowadzony przez politykę "głośności" i "pieriestrojki" M.S. Gorbaczowa. Zmiany są dramatyczne, choć potrzeby nadal ogromne, bo światowy system komunistyczny znalazł się na progu niewydolności ekonomicznej. Polityka Gorbaczowa daje już konkretne efekty polityczne - na arenie wewnętrznej (ruchy społeczne, aktywizacja polityczna, otwarta krytyka nieprawidłowości (KGB - np.!), zmiany gospodarcze) oraz może nawet większe na polu międzynarodowym. Odprężenie w stosunkach USA-ZSSR, bezprecedensowa redukcja arsenału nuklearnego, dalsze możliwości redukcji zbrojeń, ożywiona wymiana naukowa, techniczna, kulturalna, sportowa - wreszcie liberalizacja polityki w kwestii łączenia rodzin - to wszystko skutki śmiałej polityki "otwarcia" Gorbaczowa. Dla Europy Wschodniej otwiera się dzięki temu szansa na reformy polityczne i odbudowę gospodarczą. Przykłady Węgier i Polski świadczą - zdaniem ambasadora - że reżymy wschodnioeuropejskie dysponują dużą niezależnością od Kremla w formułowaniu swojej polityki wewnętrznej. Oczywiście, obraz nie jest idealny. Część bloku nadal trwa w starym rygorze komunistycznym - NRD, Czechosłowacja i Bułgaria wydają się odporne na zakusy "pieriestrojki". Jeszcze gorzej przedstawia się sytuacja Rumunii, gdzie kryzysowi upadającej gospodarki towarzyszy bezsensowna polityka antymniejszościowa Ceausecu, niegdyś przecież tak chwalonego za duży stopień niezależności od Kremla!

Generalnie jednak kierunek zmian jest nieodwracalny, krach ekonomiczny komunizmu uświadomiony przez samych komunistów (Węgry) co rokuje duże nadzieje na pokojowy, powolny proces dalszej liberalizacji i demokra-

tyzacji systemu.

W ocenie sytuacji polskiej ambasador Mc Lean powołał się na swoje rozmowy z gen. Jaruzelskim, prymasem Glempem oraz doradcami Wałęsy. Wszyscy oni podkreślili, że dzięki zmianom w Rosji, Polska stoi przed ogromną szansą. Dominował jednak brak zaufania co do intencji strony przeciwnej. Ale - kontynuował ambasador - od tego czasu wiele zmieniło się na lepsze. Zawarte porozumienie rządu i "Solidarności" daje Polakom wielką szansę na zreformowanie i odbudowę zagrożonego w kryzysie gospodarczym kraju. Konieczne jest jednak aktywne uczestnictwo wszystkich, pełna współpraca oraz pomoc tych co pomoc mogą, np. środowisk polonijnych.

A tymczasem - ku zaskoczeniu ambasadora - sytuacja jest taka, że Polacy pełni są rezerwy i nieufności, emigracja nie chce słyszeć (w swojej masie) o współpracy z komunistami, a polscy robotnicy (którzy świetnie pracują na Zachodzie), w Polsce pracować nie chcą, bo to mogłoby wzmocnić rząd (sic!). Rodzi się pytanie - czego właściwie Polacy chcą?

Ta swoista krytyka postawy środowisk emigracyjnych dotyczyła nie tylko Polaków. Podobnie "niezrozumiale" zachowują się emigranci węgierscy. 1956 to już daleka historia, Kadar jednak wydzwignął państwo (sic!), a komuniści węgierscy chcą współpracy. Coś się powoli zaczyna polepszać - i biznesmeni węgierscy z Kanady zaczynają jeździć na Węgry! To jest właściwa droga. Przecież wielcy kapitaliści amerykańscy także jeżdżą do Moskwy, choć trudno ich posadzić o sympatie dla komunizmu!

...

Czy wystąpienie ambasadora Mc Leana należy uznać za niespodziankę? Nie! Każdy, kto obserwuje scenę polityczną Kanady lub choćby tylko ogląda programy CBC, wie, jaka jest "linia" i sympatie elit politycznych i gospodar-

czych naszego kraju. Choćby Alan Mc Lean miał odmienne poglądy - nie pochwodziłby nic innego. Ale ambasador Mc Lean myśli tak jak mówi i jest w tym swoim, **uczciwym** przekonaniu wierny tradycji myśli liberalno-demokratycznej Zachodu. Kamieniem węgielnym tej myśli jest przekonanie, że nie ma takiej sprzeczności, której nie można by kompromisowo rozwiązać i że interes gospodarczy dominuje nad abstrakcyjnym interesem politycznym wynikającym z ideologii. Skoro ideologia jest swoistym zaćmieniem umysłu (z tym można by się zgodzić!) wystarczy oświecić partnera i zachęcić go, łagodnie do zmiany postępowania, a na pewno zrozumie i odrzuci błędne teorie. Tylko należy wytrwać w wszelkich gwałtownych krokach, bojkotów, nacisków, ingerencji etc., bo to jedynie usztywni postawę partnera.

Typowa jest fascynacja Gorbaczowem; jego dynamiką, zainteresowaniem (np. farmerskim modelem rolnictwa Kanady), konsekwencją działania. To także zrozumiałe - na tle ostatnich przywódców Kraju Rad Michaił Siergiejew z rzeczywistie błyszczący, a politykon przyzwycajonym do ubezwłasnowolnionych "leaderów" zachodnich demokracji może imponować prawdziwa, nieskrępowana, rzeczywista władza.

Wszystko to, co zostało wypowiedziane na środowym spotkaniu było nam znane od dawna. Skąd więc rozczarowanie? Pewnie stąd, że mimo wszystko co innego wiedzieć, że "rząd" myśli tak i taka co innego usłyszeć to na własne uszy od osoby tworzącej politykę.

Ambasador Mc Lean ma w 99% rację! - Polska stoi przed ogromną szansą, Rosja ulega głębokim zmianom, konieczne jest maksymalne zaangażowanie się wszystkich, którzy mogą pomóc. Wszystko to prawda. Czego jednak Alan Mc Lean nie może pojąć, to zbiorowe doświadczenie tych, co przeżyli już kilka okręgów "odwilży" i "odnow" komunistycznych reżymów. Nigdzie nie stworzono gwarancji, że po okresie oddechu reżym nie powróci do starych praktyk, **nigdzie też reżym nie dzieli się jeszcze władzą**, choćby kontrolą nad gospodarką - ciętne dzieli się jedynie odpowiedzialnością za losy krajów doprowadzonych do upadku.

Polityk powinien dostrzegać także negatywne uwarunkowania społeczne, bo to często czynnik kluczowy. Kiedy ambasador celnie kontruje propagandowe "pienia" NRD o sukcesie komunizmu prostym porównaniem ze stanem gospodarki sąsiedniej Republiki Federalnej, zaskakuje brak takiego samego porównania Węgier do Austrii! Zamiast tego - akceptacja "osiągnięć" Kádara! Reformy gospodarcze muszą iść w parze z politycznymi, ale te ciągle znajdują się w mglistej przyszłości. Podobno jeszcze nie czas. Ciekawe, że tego nikt nie wyperswadował pewnej grupie kolonistów amerykańskich, jakieś 200 lat temu. Bo to nie wschodni Europejczycy wołali: "No taxation without representation!"

Tak się jednak dziwnie składa, że rozwiązania polityczne, które byłyby niedo przyjęcia na Zachodzie, gdy się jest osuszone do innych społeczeństw - uzyskują miano doniosłych, liberalnych reform. Np. wolne wybory - ale tylko na 35% miejsc w parlamencie. No tak, ale to Wschodnia Europa. No further questions!

...

Nigdy dotychczas nie pisałem o tzw. społeczności polonijnej, gdyż uważałem, że to i tak niczego nie zmieni. Ale środowowe spotkanie przeszło wszelkie najgorsze oczekiwania. W punktach; co rzuciło:

- nawet najtrafniejsze pytanie czy komentarz, wypowiedziane agresywnym tonem bądź krzykiem usztywniają i zrażają prelegenta, niczego zaś

pozytywnego nie tworzą. Super-celne pytanie o Tybet i reakcję Kanady pozostało skutkiem tego bez odpowiedzi;

- próba załatwiania prywatnych spraw kuzynów i kuzynek, którym odmówiono wizy do Kanady na spotkanie poświęconym generalnym problemom politycznym jest tyle samo nieskuteczna co żenująca;

- zupełnie niezauważona przez "pentów" została zapewne cierpka uwaga ambasadora, że odwiedzający krewnych w Kanadzie nie mają prawa do pracy! To, że "wszyscy wiedzą" nie oznacza, że "wszyscy akceptują";

- wreszcie "clue" programu; kiedy okazało się, że ambasador nie będzie jednak załatwiał odwołań wizowych, spora część publiczności, tym jedynie chyba zainteresowana, zwyczajnie opuściła salę, kontynuując głośne, prywatne rozmowy przy wyjściu z sali tak, że w pewnym momencie trzeba było prosić o ciszę.

Jeżeli mamy pretensje, że często traktuje się nas tak, jak się traktuje, to po środowym spotkaniu wielu z nas powinno przestać się dziwić. Często rozważania w naszej prasie o roli politycznej jaką polska grupa etniczna powinna odgrywać w Kanadzie, o polskim "lobby" zaczynają nie śmieszyć, lecz drażnić! Obiegowe stereotypy nie rodzą się w próżni. Niektórym z nich przestaje się dziwić.

WOJCIECH
M. WOJNAROWICZ

Wywiad z mężem (zaufania!)

Iwona: Wiem jak się zaczęło: Za sprawą złośliwości martwej natury lub twojego niedopatrzienia budzik nie zadzwonił przed 4 rano i obudziłeś się dopiero o piątej. Z Markiem Kusibą i Panią Wierzbicką umówiliście się o 5.30, nie było szansy, żebyś zdażył. Urnę za pieczętowano bez ciebie. Co było dalej?

Andrzej: Prezentacja, 15 minut na obejrzenie miejsca wyborów, a potem już pierwszy głosujący. Najpierw było sztywno i nieufnie, przynajmniej ja to tak czułem. Zgodzono się na nasze znaczki "Solidarność", ale to one właśnie wydawały się drażnić członków komisji wyborczej. Nie wiem, kto się przyzwyczaił do tej sytuacji - ja czy oni, w każdym razie w pewnym momencie przestało mi to ciążyć. Poczuję się dobrze, a potem coraz lepiej w roli męża zaufania. Nie czułem nawet zmęczenia, choć dwa razy miałem kryzys - chciało mi się spać.

I.: Pewno przyczyną było twoje podniecenie sytuacją.

A.: Być może. Ludzi swoją postawą, podejściem do udziału w wyborach wciąż od nowa podnosili mi samopoczucie, wzmacniali, upewniali, że postąpiłem właściwie zostając pewną gwarancją uczciwości. Kolejną widziałem chyba trzy razy, kiedy wyszedłem zjeść i odprężyć się trochę, ale to, co działo się wewnątrz konsulatu było fascynujące. Wszyscy tak bardzo chcieli oddać głos. Czasami przynosili połówki metryki na dowód, że są Polakami, czasem przychodzili ze świadkami, a nawet, gdy ich nie mieli, natychmiast znajdował się ktoś, kto ich polskość potwierdzał. Czasem paszport był właśnie w konsulacie, gdzie załatwiano jakąś sprawę, wtedy urzędnicy odszukiwali go i często załatwiali owe sprawy.

I.: To ciekawe...

A.: Tak. I mnie zdziwiło to, mile. Zresztą nie tylko to. Spodziewałem się najgorszego: utrudnień i kłopotów, a także wrogiego do nas stosunku. Nic z

tego! Wszyscy byli nie tylko uprzedzająco grzeczni, ale wręcz sympatyczni. Możliwe tylko konsultacje nie bardzo mogły wyjść z roli, do której się przyzwyczaił.

I.: Czy zapamiętałeś jakieś szczególne wydarzenia, niezwykłych ludzi?

A.: Przede wszystkim przyjaciół i znajomych wyodrębniłem z tł. Sporo z nich przyszło, ale naturalnie nie wszyscy. Były też dwie osoby inne niż wszystkie: panowie ekscentryczni, choć w dobrym duchu działający. Jeden po oddaniu głosu nagle rozwinął transparent z napisem "Precz z komuną", drugi wznosił do góry palce w znanym "geście Victorii". Nie tyle oni mnie zaskoczyli, co reakcja komisji, której reprezentant spokojnie upomniał, że tak nie można się zachowywać w lokalu wyborczym.

No i jeszcze dwie trochę starsze panie, które imponowały mi swoją postawą: Niemordowana, wszechobecna Pani Zosia Rozwadowska i Pani Krystyna Grotowska, która z troskliwością dopytywała się o nasze samopoczucie, a potem o... wyniki. Koniecznie chciała doczekać do absolutnego końca wyborów w Toronto.

I.: Czy wszyscy wiedzieli jak głosować?

A.: Można powiedzieć, że tak. Na 9852 kartki wrzucone do urny tylko 63 uznano za nieważne. Na pewno spora w tym zasługa przedwyborczej akcji informacyjnej, a także tej w trakcie wyborów. Raz tylko słyszałem nieświadomego wyborcę chwającego się koledze: "Ale zrobiłem na szaro komunistów, wrzuciłem im pustą kartkę". Nic nie mogłem zrobić. Nie wolno nam było rozmawiać z głosującymi na ten temat. Byli operatywni mężowie i zorientowane żony, którzy kazali sobie pokazywać kogo współmałżonek skreślił. Raz nawet biedny mąż musiał poprawić. Ale żona miała rację... Była "praca kolektywna" przy większym stole, ale też bywało, że ktoś wchodził do kabiny i długo z niej nie wychodził. Ot, różnorodność ludzkich zachowań jakiej jeszcze polskie wybory nie widziały.

I.: Jak obliczaliście wyniki wyborów?

A.: To nie my liczyliśmy. Mężom zaufania nie wolno się było nawet do tego dotknąć. Mogliśmy patrzeć, słuchać i ewentualnie protestować. Nie było potrzeby protestu. Ilekroć głos budził wątpliwość członka komisji, jej przewodniczący Pan Tadeusz Grodecki proponował, aby zaliczyć go zgodnie z widoczną intencją głosującego. Było tak często, gdy poziomą kreskę postawił ktoś nad nazwiskiem, a oba sąsiedni były skreślone. Przyjemnie też było słuchać głosu jednego z członków, który po podaniu zostawionych numerów 4, 22, 29 monotonnie powtarzał "to sało, to samo, to samo..." Z tyłu inny głos liczył: "Łapicki raz, Łapicki dwa... Łapicki 5", stawiał kreskę i znowu... "Łapicki raz..." Już to pozwalało przeczuć wyniki wyborów. Prawdą szła sprawnie.

Może raz to niektórych że nie narzekam na pracowników konsulatu, nie opowiadał jak to usiłowali przeszkadzać. Prawda jest taka, że nie usiłowali. Pozwolili nam zostać do momentu przysłania potwierdzenia wyników z Warszawy, tych samych, które tam wysłaliśmy, a które wszyscy znamy. Był jeden incydent: sporny, kiedy to konsul generalny uparł się, że o dziesiątej zamknąć furtkę na teren konsulatu. Próbował to nawet zrobić, ale wrócił ze stwierdzeniem "Pani Famusowa mi nie pozwoliła". W tym samym czasie Marek Kusiba wskazał w prawie wyborczym punkt mówiący o tym, że wszyscy, którzy znajdują się przed dziesiątą na terenie lokalu wyborczego muszą wziąć udział w głosowaniu. Negocjowaliśmy później, co uznać należy za ten teren. Znowu przy pomocy przewodniczącego komisji rozszerzyliśmy ów teren do dziedzińca przed konsulatami. Wszyscy, którzy chcieli - głosowali.

I.: No właśnie - "którzy chcieli". Myślałam, że będzie nas więcej, nawet bałam się, że wydrukowane 4000 kompletów kartek nie starczy.

A.: Może gdyby nie deszcz i znie-

chęające kolejki więcej ludzi dotarłoby do urny, nie sądzę jednak, by była to liczba znacząca.

I.: Były opinie, że komisja specjalnie pracuje wolno, że za mało jest urzędników spisujących dane.

A.: Nie podzielam tych opinii. Umysłne zwalnianie tempa pracy zauważyłbym na pewno. Czasami rzeczywiście było za mało urzędników, był moment, że dwóch tylko, ale też w jakimś momencie było 4. Myślę, że zdecydowały o tym możliwości techniczne konsulatu.

I.: Na koniec powiedz jak się czułeś, gdy dowiedziałeś się jak zdecydowanie wygrali kandydaci Solidarności?

A.: Cały czas czułem się trochę wzniesione, jakoś tak bardzo złączony z wszystkimi, którzy tam przyszli. Kiedy wygraliśmy po prostu się wzruszyłem i sam już nie wiem jakie uczucie poza radością było we mnie dominujące. Na pewno nie byłem zmęczony, choć minęło 30 godzin od przebudzenia. To przyszło później... Wiedziałem też jedno: Wybory, choć nie demokratyczne, w Toronto na pewno uczciwe.

IWONA I ANDRZEJ
MAJEWSCY

KOMUNIKAT

Rada Naczelna
Polska Partia Niepodległościowa

Rada Naczelna PPN zawiadamia, że z dniem 4 kwietnia 1989 r. Pan Andrzej Rozpłochowski (USA) został mianowany Pełnomocnikiem RN PPN w wolnym świecie, czyli szefem Organizacji Zagranicznej PPN.

RN PPN informuje, że Pan Tadeusz Jandziszak (Kanada) został urlopowany i tym samym przestał pełnić powyższą funkcję.

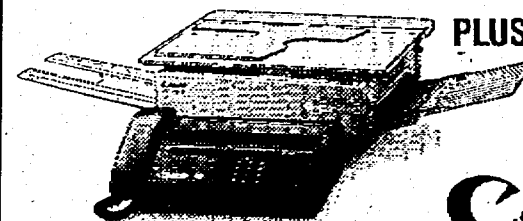
Jednocześnie na stanowisku Kierownika Biura Informacyjnego PPN w Kanadzie zatwierdza się Pana Zbigniewa Farmusa - Toronto, a na stanowisku Kierownika Biura Informacyjnego PPN w USA Pana Dariusza Olszewskiego - Denver, Colorado.

Rada Naczelna PPN

Think small. Win big.

Kupując kopiarke compact Canon Personal Copier albo FaxPhone dostajesz 100-dolarowy kupon do zrealizowania w stacjach benzynowych Petro Canada oraz masz szansę wygrać Big Canon Cadillac Brougham.

PLUS

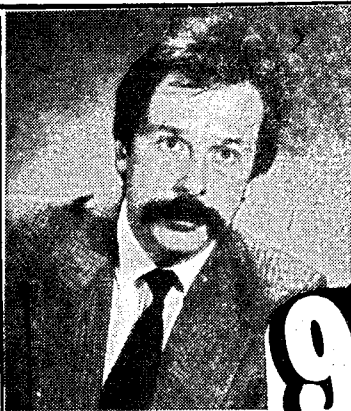
Jeżeli w ciągu 7 dni kupisz obie rzeczy dostaniesz bonus 50-dolarowy. To jest \$250 w bonach na benzynę do Petro Canada. WAZNE od 15 maja - 31 lipca 1989. Szczegóły na miejscu!

Canon
PERSONAL BUSINESS PRODUCTS

TIPS

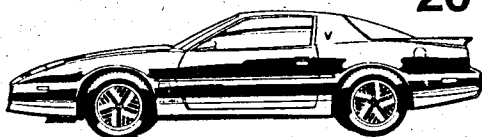
TOMASZ IWANOWSKI
Professional Services
TEL. 399-9950, FAX 8906092

**Darek Makes You a Winner,
Even When He Says "No"
During The**

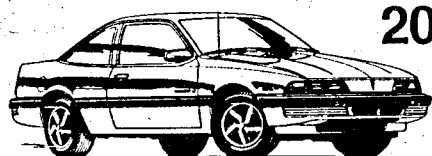
90 DAY "NO" SALE
NO INTEREST! * NO DOWN PAYMENT! *
NO PAYMENT FOR 90 DAYS! *

Na naszym parkingu czeka 100 samochodów z sześciu najlepiej przez nas sprzedanych modeli. Dodatkowo oddajemy \$1000 gotówki przy zakupie auta o pojemności silnika 2.8 L i \$700 gotówki na 3.1 L (Grand Prix). Oprócz tego dostaniesz jako bonus klimatyzację lub automatyczną skrzynię biegów jeśli zdecydujesz się na Sunbird, Tempest albo full-size Pick-ups!

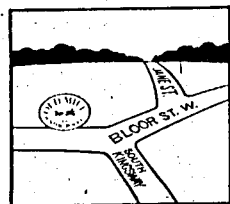
Firebirds and Trans Am

20 tych wspaniałych maszyn czeka na swych wielbicieli.

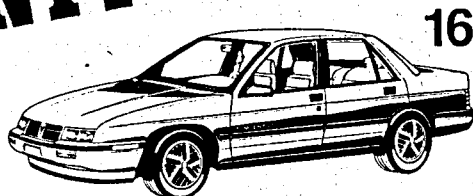
Sunbird

Wykorzystaj naszą ofertę 90 dni bez zapłacenia centa i wróć do domu jednym z 20 zwycięzców. Czekają ich 20 do wyboru.

* Oferta dotyczy tylko nowych aut 1988 i 1989 G.M. i full size C/K pickups. Ciężarówka zakupiona i dostarczona z transportu od 19 czerwca 1989 do zamknięcia salonu 30 czerwca 1989. Zamówień fabrycznych nie dotyczy. Zadnych pieniędzy nie chcemy przez 90 dni. Procenty przez ten czas będzie za Ciebie płacił General Motors of Canada Ltd. Przykład: 48-miesięczny kontrakt, koszty klienta przez 90 dni = 0. 15,000 dolarów pożyczonych na 48 miesięcy na 16% A.P.R. daje miesięczną opłatę \$425.50. Koszt pożyczki wynosi \$5404.80 dla uprawnionych do kredytu. Oferta jest dostępna tylko dla detalicznych kupców korzystających z pożyczek G.M.A.C. na minimum 12 miesięcznych równych rat. Wszyscy ubiegający się o pożyczkę muszą być zaakceptowani przez G.M.A.C., który rezerwuje sobie prawo żądania zadatku, jeśli kredytobiorca nie spełnia wymaganych warunków. Oferta nie dotyczy wynajmowanych (lease) pojazdów. Kupujący jest odpowiedzialny za wszelkie dodatkowe opłaty (podatek, ubezpieczenie, rejestracja, licencyjne opłaty) w momencie transakcji. * Skontaktuj się z nami w celu omówienia szczegółów.

ZAPEWNIASZ SOBIE SUKCES KOKRYSTAJĄC Z NASZYCH USŁUG! 766-2443

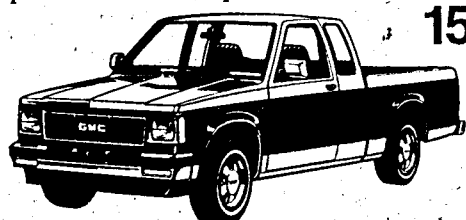
Tempest

16 tych ekonomicznych najlepiej sprzedawanych aut czeka na ciebie. Pośpiesz się, kto pierwszy, ten lepszy.

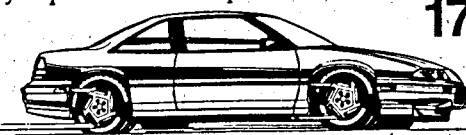
Le Sabre

Wyjedź od nas jednym z 14 luksusowych Buicków Le Sabre. Super samochód za super niską cenę.

Full Size Pick-ups

Zapewnisz sobie sukces używając jednego z 15 wystawionych przez nas Pick-upów.

Grand Prix

Musisz się bardzo śpieszyć, jeśli chcesz zdążyć nabyć jeden z 17 naszych tegorocznych cudów.

Polish Canadian Community
Services (Toronto)
2333 Dundas St.W., Suite 408,
Toronto, Ont. M6R 3A6

A P E L

**POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES -
SICK CHILDREN FUND**

Numer konta # 34709

Credit Union św. Kazimierza i św. Stanisława
220 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

KAROLINA RUTKOWSKA z Łomży w Polsce ma 4 lata. Kiedy miała rok, wskutek nieszczęśliwego wypadku, dwie części skóry na jej głowie wraz z włosami uległy trwałemu uszkodzeniu.

Karolina ma szansę odzyskać normalny wygląd i radość życia dzięki pomocy doktora Ronalda ZUKERA ze szpitala The Hospital for Sick Children w Toronto, który podjął się przeprowadzić bezpłatnie skomplikowaną operację:

(I would be please to see her and to carry out the surgery that we have discussed... Karolina will be hospitalized for approxima 4 days at each operation... I terms of costs for the procedures, I have discussed this with Mr. Claus Wirsig (Sick Children Fund) I plan to waive my fee as I did previously with Dorotka...).

The hospital costs, including medications, use of Operating Room, Recovery Room and ward facilities will be approx-

imately \$ 15,000. Pozostają do uregulowania poważne sumy szpitalne (ponad \$15,000), których rodzice dziecka nie są w stanie pokryć.

Ze zbiórki na operację Dorotki Kaniewskiej pozostało w Credit Union na koncie # 34709 suma \$ 8000.00.

Czytelnicy, którzy dojdą do wniosku, że mogą Karolinie pomóc, zyskają wdzięczność i radość dziecka oraz jej rodziców.

Pokwitowania do zeznań podatkowych (income tax) będą wystawione przez Sick Children Hospital.

Przy wpłacaniu bezpośrednio do Credit Union prosimy podawać na kartach swoje nazwisko, dokładny adres i telefon.

Dotacje przyjmowane są w Biurze Pomocy Socjalnej przy 2333 Dundas Str. W. pokój 408. Toronto M6R 2A6, tel. 533-9471

ELŻBIETA WOLSKA

gazeta
WYBORCZA

**I OD TAMTEGO
CZASU DZIADEK
PRZETADŁ JAK
W WYBORACH**

Rys.: Jacek Urbański

PIGUŁKI PCAG

WYBORÓW CIĄG DALSZY. Prawie w ostatniej chwili przed wyborami PCAG zorganizowało informacyjny punkt wyborczy przed lokalem, w którym odbywało się głosowanie. Wydarzenia w ciągu dnia wykazały, jak bardzo punkt taki był potrzebny. Ludzie nie tylko zwracali się do nas po informacje i przychodzili na pogawędkę. Rozumieliśmy się bez słów. Wystarczyły serdeczne uśmiechy i porozumiewawcze spojrzenia. Przekonaaliśmy się, że PCAG ma wielu przyjaciół. To cieszy. Cieszyłoby nas bardziej, gdyby to poparcie wyrażało się w czynach. Apelujemy o wstępowanie do naszej Organizacji. Prosimy o telefon do PIGULEK!

NIEODWZAJEMNIONA MIŁOŚĆ.

Kanadyjczycy od lat zakochani są w Chinach. Jak wszyscy zakochani widzą tylko to, co widzieć chcą. Niedawna masakra Tybetańczyków w Lhasie została zbagatelizowana przez kanadyjską opinię publiczną. Do ogólnoswiatowego entuzjazmu dała się wciągnąć nawet pani Margaret Thatcher, składając trzeźwo myśląc osobą i przyrzekła Chinom Hongkong. Również i PIGUŁKI nie są bez winy, bo głosiły wszem i wobec, że Chiny są na drodze reform demokratycznych, ale na szczęście nie Chinom, ani Chińczykom z tej racji nie obiecały. Ostatnie wydarzenia w Chinach oblały wszystkich zimną wodą. Dla pocieszenia musimy stwierdzić, że tysiące ofiar na pewno nie poszły na marne i że dni władzy twardogłowych w Chinach są policzone. A co na to wszystko beniaminek lewicujących zachodnich dziennikarzy słynny "Gorby", czyli Michaił Gorbaczow? Zachowuje się tak, jakby o niczym nie wiedział, jakby wszystko działo się na innej planecie. Jest prawie pewne, że podczas wizyty w Pekinie sprawa demonstracji studenckich była dyskutowana. Bardzo możliwe, że w rozmowach tych "Gorby" dał władcom chińskim swoje błogosławieństwo i wolną rękę. POCZET SZTANDAROWY PCAG wziął w ubiegłą niedzielę udział w wielotysięcznej manifestacji przed ratuszem torontońskim poświęconej uczczeniu ofiar masakry chińskiej.

REDAGUJĄ z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubisky, tel. 925-8128. P.O. Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

N O S !

Tego jeszcze nie było! Wiadomo że komputery mogą mówić, słuchać, widzieć, chodzić i myśleć, ale żeby wąchały?! Tak właśnie, już za miesiąc na lotnisku Kennedy'ego w Nowym Jorku zainstalowany zostanie pierwszy komputerowy nos do wykrywania materiałów wybuchowych w bagażach pasażerów.

Zdarza się, że do wykrywania narkotyków i bomb używa się psy, które słyną przecież ze wspaniałego węchu. Niestety, nawet psi nos nie jest w stanie wykryć wszystkich materiałów wybuchowych, szczególnie, jeżeli są one dobrze opakowane. Komputerowy nos, po odpowiednim szkoleniu, nie przepuści za to żadnej walizki czy przedmiotu z bombą w środku.

Głównymi elementami nosa jest urządzenie emitujące neutrony, detektor promieniowania gamma i mózg zbudowany z sieci neuronów czyli komputer zbudowany z elementów funkcjonujących analogicznie do ludzkich komórek nerwowych. Neutrony (cząstki z jąder atomowych) trafiając w atomy analizowanej substancji wyzwa-

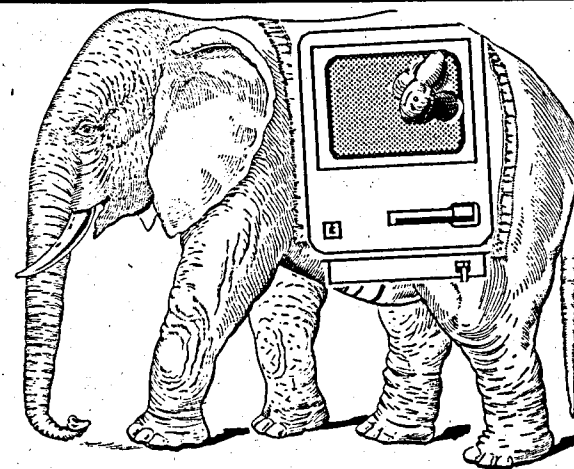
lają promieniowanie gamma o unikalnym rozkładzie dla danego pierwiastka lub też związku chemicznego. Rozkład ten analizowany jest przez sieć neuronów. Oczywiście, każda substancja niezależnie od jej kształtu wysyłać będzie charakterystyczny dla niej rozkład promieniowania gamma. Wystarczy zatem "nauczyć" mózg tego urządzenia, charakterystyk materiałów używanych w różnego rodzaju środkach wybuchowych i strażnicy wpatrujący się w monitory na lotniskach mogą spokojnie zająć się czytaniem gazet.

Neuronowy mózg urządzenia ma do spełnienia krytyczne zadanie: zdecydowania czy dana walizka zawiera taki materiał wybuchowy. Nie jest to takie proste, gdyż po pierwsze: walizka zawierać może szereg różnych przedmiotów powodujących nakładanie się charakterystyk promieniowania gamma, a po drugie: wykrycie jednego z licznych możliwych materiałów wybuchowych spośród wielu przedmiotów z walizki odbywać się musi bardzo szybko. Żaden, nawet najszybszy tradycyjny komputer nie jest w stanie po-

dołąć temu zadaniu. Komputer "neuronowy" potrafi podobnie jak człowiek, analizować równocześnie wiele z możliwych problemów i materiałów. Jest to tzw. przetwarzanie równoległe w odróżnieniu od sekwencyjnych (krok po kroku) algorytmów używanych w tradycyjnych komputerach.

Nosowi instalowanemu na lotnisku Kennedy'ego, jedna walizka zajmie 6 sekund. Po 6 sekundach walizka jest przepuszczana lub też odsyłana do ręcznej kontroli. W razie wątpliwości, dane "z zapachami" zapamiętywane są do późniejszej analizy, co pozwala na poprawienie sprawności nosa. Podobnie, douczyć można nos o nowe zapachy nowych środków wybuchowych, domontowując trochę elementów neuronowych pamiętających charakterystykę promieni gamma tej nowej substancji. Ta możliwość powiększenia repertuaru znanych "zapachów" jest obok precyzji "wywachiwania" bomb główną zaletą komputerowego nosa.

Należy również podkreślić, że proces rozpoznawania substancji w walizkach, przypomina zdecydowanie

operacje wąchania, a nie widzenia, gdyż elektroniczny nos nie interesuje się kształtem danego przedmiotu, a tylko jego strukturą. Zmysł węchu właśnie, opiera się na wykryciu lotnych składników unikalnych (w strukturze) dla danej substancji.

Emitowane neutrony i promienie gamma mogą być szkodliwe dla człowieka. Ostatecznie przecież, na neutronach opiera się bomba neutronowa.

Komputerowy nos emitować będzie jednak ich bardzo mało i zgodnie z zapewnieniami kalifornijskiego Wydziału Zdrowia całe urządzenie jest zdecydowanie bezpieczniejsze od prześwietlaczy promieniowaniem Rentgena. Ludzie zresztą poddani są ciągłemu, choć bardzo słabemu promieniowaniu neutronowemu z kos-

mosu. Neutrony przenikają bez oporu praktycznie przez każdą substancję.

Proces instalacji komputerowych nosów przyspieszony został znacznie po wybuchu bomby w samolocie PANAM 103. Pięć innych nosów zainstalowanych zostanie w tym roku. Przewiduje się, że w samych USA zainstalowanych zostanie wkrótce około 100 takich urządzeń.

Jedynym mankamentem komputerowego nosa jest jego cena wynosząca obecnie milion dolarów. Ciekawe tylko czy przedsiębiorczy biznesmeni amerykańscy wymyślą jakąś formę "operacji plastycznej takiej maszyny", aby zarobić trochę więcej mamony.

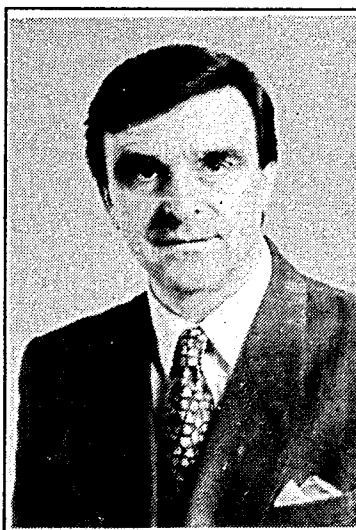
**Independent
Computer Experts**

Serdecznie zapraszamy
całą Polonię na
PIKNIK
w niedzielę 9 lipca 1989
w Parku im. Ignacego
Paderewskiego - Hwy 27
Otwarcie bramy do parku
godz. 8:00 rano
MSZA ŚW. POŁOWA • 12.00

Obfity bar - gorące i zimne dania.
Czas umili doborowa orkiestra
"Cyganki z Gdańska"
oraz niespodzianki. WSTĘP \$4.00
Autobusy sprzed Credit Union
Odjazd 10.00 rano - powrót z
PIKNIKU 18.00.
Rezerwować wcześniej -
TEL. 532-2822
Przejazd i wstęp \$10.00

**ORGANIZATORZY
KOMITET PARAFIALNY I TOW.
RÓŻAŃCOWE PRZY PARAFII
ŚW. KAZIMIERZA**

DOJAZD:
Hwy 427 do Hwy 27 - minąć Hwy 7
i po 5 km skręcić w lewo - River Valley -
wjazd odpowiednio oznaczony

ANDRZEJ BERNARDYN - R.E. Broker

**PIERWSZE i JEDYNE
POLSKIE
BIURO REAL ESTATE
W
MISSISSAUGA
3035 'A' Hurontario St.**

Dundas

Hurontario

2091 Hurontario St., Mississauga -
nowe 3-sypialniowe condominium,
basen, korty tenisowe. Wyjątkowa
okazja - właściciel przeniesiony - musi
sprzedać.
31 Hanson Rd. Mississauga -
4-letni dom - piwnica z osobnym
wejściem - rentowana za \$600,
3 sypialnie, 4 łazienki. Super dom
za cenę bliźniaka.

Nikt nie zna Mississauga lepiej niż my

566 - 5656

ANDRZEJ MAJEWSKI - R.E. Broker

H.M.T.
EAGLE

REAL ESTATE LTD.

3290 Lakeshore Blvd. W. TORONTO, ONT. M8V 1M4

Chcesz dobrze kupić lub sprzedać dom,
business lub apartament zadzwoń do nas!

Doświadczeni agenci

MILA I FACHOWA OBSŁUGA KLIENTÓW

H.M.T. "Eagle" Real Estate Ltd.

udzieli Ci szybkiej i fachowej porady, wyceną
interesującą Cię nieruchomość, przeprowadzą sprawnie
transakcję. Naszą dewizą: rzetelność i kultura obsługi

Dzwoń z zaufaniem o każdej porze

259 - 9231

PIŁKA, PIŁKA, PIŁKA

ŁAZAREK
ZŁOŻYŁ
REZYGNACJĘ

Zgodnie z przypuszczeniami, Wojciech Łazarek nie jest już trenerem naszej piłkarskiej reprezentacji. Łatwo jest zmienić szkoleniowca, trudniej podwyższyć formę piłkarzy. Łazarek nie był na pewno wybitnym trenerem, a jego błędy z zupełnie szaleńczą polityką kadrową, są ewidentne dla każdego. Jednym z głównych kandydatów na trenera reprezentacji jest Leszek Jezierski. Więcej niż pewne jest to, że zmiana trenera nie wpłynie na błyskawiczną poprawę formy naszej drużyny.

Nowy trener będzie musiał przede wszystkim ułożyć sobie współpracę ze szkoleniowcami klubowymi. Nie będzie to łatwe, o czym najlepiej przekonał się Wojciech Łazarek. Oprócz tego razem z kierownictwem PZPN może wreszcie spróbować rozwiązać problem transferów zagranicznych naszych piłkarzy. Wojciech Łazarek objął naszą kadrę pod koniec sierpnia 1986 roku po nieudanych meksykańskich mistrzostwach. Jego następca zajmie się zespołem, który doznał bardzo bolesnych porażek w eliminacjach zarówno mistrzostw świata jak i wcześniej Europy. Sytuacja jest nie do pozazdroszczenia. O czym najlepiej świadczy niniejsze zestawienie 32 meczów rozegranych przez reprezentację pod batutą Łazarka.

1986	
Bydgoszcz, Polska - KRLD	2:2
Poznań, Polska - Grecja	2:2 eme
(eliminacje mistrzostwo Europy)	
Warszawa, Polska - Eire	1:0
Amsterdam, Holandia - Polska	0:0 eme

1987	
Rybnik, Polska - Finlandia	3:1
Wrocław, Polska - Norwegia	4:1
Gdańsk, Polska - Cypr	0:0 eme
Ateny, Grecja - Polska	1:0 eme
Budapeszt, Węgry - Polska	5:2 eme

Lublin, Polska - NRD	2:0
Bydgoszcz, Polska - Rumunia	3:1
Warszawa, Polska - Węgry	3:2 eme
Zabrze, Polska - Holandia	0:2 eme
Bratysława, CSRS - Polska	2:1
Limassol, Cypr - Polska	0:1 eme

1988	
Hajfa, Polska - Rumunia	2:2
Tel-Awiw, Izrael - Polska	1:2
Belfast, Irlandia Pn. - Polska	3:1
Dublin, Eire - Polska	3:1
Moskwa, ZSSR - Polska	2:1
New Britain, USA - Polska	0:2
Toronto, Kanada - Polska	1:2
Białystok, Polska - Bułgaria	3:2
Cottbus, NRD - Polska	1:2
Chorzów, Polska - Albania	1:0 ems
(eliminacje mistrzostw świata)	

1989	
San Jose, Kostaryka - Polska	2:4
Guatemala, Gwatemala - Polska	0:1
Puebla, Meksyk - Polska	3:1
Warszawa, Polska - Rumunia	2:1
Oslo, Norwegia - Polska	0:3
Sztokholm, Szwecja - Polska	2:1 ems
Londyn, Anglia - Polska	3:0 ems

68 piłkarzy przewinęło się przez reprezentację Łazarka.

Bramkarze (8):

Henryk Bolesta, Jarosław Baka, Ryszard Jankowski, Janusz Jojko, Jacek Kazimiński, Grzegorz Stencel, Marek Szczech, Józef Wandzik.

Obrońcy (26):

Witold Bendkowski, Modest Boguszewski, Wiesław Cisek, Józef Dankowski, Dariusz Fornalak, Jacek Głębocki, Czesław Jakóbciewicz, Piotr Jegor, Zbigniew Kaczmarek, Ma rek Kostorzewa, Paweł Król, Dariusz Kubicki, Marek Łzgowski, Damian Łukasik, Marek Ostrowski, Krzysztof Pawlak, Kazimierz Przybyś, Andrzej Sikorski, Kazimierz Sokołowski, Mieczysław Szewczyk, Roman Szewczyk, Tadeusz Świątek, Witold Węclewski, Robert Warzycha, Dariusz Wdowczyk, Roman Wójcicki.

Pomocnicy (21):

Zbigniew Boniek, Piotr Nrzeza, Andrzej Iwan, Leszek Iwanicki, Jan Karaś, Ryszard Komornicki, Juliusz Kruszankin, Waldemar Matysik, Mirosław Pękala,

Waldemar Prusik, Andrzej Rudy, Piotr Rzepka, Piotr Soczyński, Krystian Szuster, Ryszard Tarasiewicz, Jan Urban, Krzysztof Warzycha, Jerzy Wijas, Wiesław Wraga, Adam Zejer, Jacek Ziober. Napastnicy (13): Jarosław Araszkiewicz, Krzysztof Baran, Jacek Bayer, Ryszard Cyroń, Dariusz Dziekanowski, Jan Furtok, Marek Koniarek, Roman Kosecki, Marek Leśniak, Dariusz Marciniak, Mirosław Okoński, Ryszard Robakiewicz, Włodzimierz Smolarek.

RUCH CHORZÓW
ALBO
GKS KATOWICE

Po przedostatniej 29 kolejce I ligi szansę na tytuł mają tylko Ruch Chorzów i GKS Katowice. Jednakże zwycięstwo Ruchu ze Śląskiem praktycznie utorowało Ruchowi drogę do mistrzostwa Polski. Był to bardzo zacięty i wyrównany pojedynek, a obie drużyny licytowały się w niewykorzystanych sytuacjach. Więcej miał ich Śląsk. Zwycięstwo lidera było szczęśliwe. W Śląsku pożegnalny mecz zagrał Tarasiewicz (przenosi się do szwajcarskiego Neuchatel Xamax, a ma też oferty z klubów angielskich) oraz Król, o którego stara się jeden z klubów tureckich. W ostatniej kolejce Ruch podejmie u siebie zespół Górnik Wałbrzych i chyba nie zmarnuje prawie 100% szansy na zdobycie tytułu mistrzowskiego.

WYNIKI 29 kolejki I LIGI:

Śląsk - Ruch	0:1
Szombierki - Stal	2:3
Jagiellonia - Lech	1:4
Legia - Górnik Z.	3:2
Olimpia - Widzew	0:0
Górnik Włb. - Pogoń	1:1
GKS Katowice - Wisła	1:0
LKS - GKS Jastrzębie	1:1

TABELA I LIGI

1. Ruch Chorzów	49 44-17
2. GKS Katowice	47 50-22

3. Górnik Zabrze	43 51-27
4. Legia Warszawa	41 39-19
5. Lech Poznań	33 38-30
6. Stal Mielec	31 33-27
7. Widzew Łódź	29 26-25
8. Jagiellonia Białystok	28 22-27
9. ŁKS Łódź	27 33-41
10. Śląsk Wrocław	26 31-32
11. Olimpia Poznań	25 31-37
12. Wisła Kraków	20 31-47
13. GKS Jastrzębie	18 24-43
14. Pogoń Szczecin	16 31-49
15. Górnik Wałbrzych	16 21-40
16. Szombierki Bytom	13 33-56

Z I ligi na pewno spadły Szombierki Bytom. Podzieli ich los najprawdopodobniej jeden z trzech zespołów na ostatnich miejscach: GKS J., Pogoń, albo Górnik W. Zgodnie z regulaminem zespoły, które zajmą 14 i 13 miejsce grać będą w meczach barażowych o I ligę z wicemistrzami II ligi Motorem Lublin i Zawiszą Bydgoszcz.

II LIGA

II liga na mecze. Znamy wszystkie rozstrzygnięcia. Drużyny, które wygrały swoje grupy (dwa Zagłębia z Lubina i Sosnowca) są już w II lidze. Wicemistrzowie walczyć będą o ekstraklasę w barażach. Zespoły na miejscach od 3 do 6 mają zapewniony "ligowy byt", od miejsca 7 do 10, aby utrzymać się w II lidze stoczą barażowe pojedynki, a ci którzy zajęli w tabeli pozycję 11 i gorsze - zagrają w przyszłym sezonie w III lidze.

WYNIKI:

GRUPA I

1. Zagłębie L.	53 60-19
2. Zawisza	45 48-20
3. Gwardia	41 35-13
4. Zagłębie W.	40 47-26
5. Polonia	37 32-22
6. Moto	37 36-28
7. Piast N.W.	33 29-28
8. Odra	29 40-31
9. Stilon	29 24-28
10. Bałtyk	28 36-30
11. Górnik	24 27-30
12. Chemik	21 26-41
13. Arka	17 23-46
14. Radomiak	17 21-46
15. Piast G.	15 22-51
16. Śleza	14 21-40

GRUPA II

1. Zagłębie	47 45-19
2. Motor	42 41-12
3. Hutnik	39 44-20
4. Stal St. Wola	38 32-18
5. Stal Rz.	38 38-26
6. Igloopol	37 38-32
7. Resovia	35 28-21
8. Górnik K.	33 37-30
9. Bełchatów	33 24-22
10. Lechia	29 28-32
11. Stomil	25 26-37
12. Karpaty	22 20-36
13. Avia	21 30-15
14. Broń	16 20-41
15. Górnik Ł.	15 10-30
16. Boruta	10 13-40

MEMORIAŁ
IM. JANUSZA
KUSOCIŃSKIEGO
Chmara wygrywa
z Bubkami

Dawno nie widzieliśmy tak wspańiałych lekkoatletów na mityngu im. Janusza Kusocińskiego. W niedzielę na stadionie "Skry" zjawili się rekordziści i medaliści igrzysk olimpijskich. W skoku o tyczce - co dla wszystkich było nie-malym zaskoczeniem - duet braci Bubków nie sprostął Mirosławowi Chmarze, który wygrał konkurs wynikiem 5,75. Drugie miejsce zajął Siergiej Bubka - 5,60, a trzecie jego brat Wasilij - także 5,60. W skoku wzwyż niespodzianka. Utytułowani zawodnicy RFN Carlo Thraenhardt i Dietmar Moegenburg odpowiednio na pozycjach czwartej i szóstej z rezultatami po 2,20. Wygrał Ralandas Verkys z Litwy - 2,25, a na drugim miejscu - ex aeqo Krzysztof Krawczyk i mistrz świata juniorów, Artur Partyka - także po 2,25.

"Solidarność" regionu Mazowsze ufundowała puchar dla zawodnika legitymującego się największą liczbą startów w memoriale Kusocińskiego. Otrzymał go Jacek Wszola, który dwanaście razy uczestniczył w tym mityngu.

W imieniu Zbigniewa Bujaka, nagrodę mistrzowi olimpijskiemu wręczyli Bohdan Tomaszewski i Marcin Przybyłowicz, członek RKW Mazowsze.

Laureatem dorocznej nagrody im. Janusza Kusocińskiego został pik Hen-

ryk Leliwa-Roycewicz, najstarszy żyjący polski olimpijczyk (91 lat) - srebrny medalista igrzysk 1936 roku w drużynowym konkursie WKW, uczestnik kampanii wrześniowej.

DOROTA IDZI
ZNOWU PIERWSZA

W pięcioboju nowoczesnym w wydaniu kobiecym jesteśmy światową potęgą. Na rozgrywanych na Fortach Bema międzynarodowych mistrzostwach Polski, Dorota Idzi okazała się znowu najlepsza. Jak przystało na mistrzynię świata i Europy Dorota Idzi w ostatniej konkurencji jaką jest jazda konna, zdobyła maksymalną liczbę punktów - 1100. Parcours był trudny, szczególnie dla Barbary Kotońskiej. Nasza eksmistrzyni świata jest jeszcze daleka od swej szczytowej formy, w niedzielę uzyskała zaledwie 820 pkt. Druga była Iwona Dąbrowska. Niestety następna nasza zawodniczka Anna Sulima zajęła dopiero 10 pozycję. Trzecie miejsce zajęła Węgierka Andrea Tulok.

KRÓTKO:

• Los Angeles. Bardzo dobrze spisują się reprezentanci Polski w międzynarodowym mityngu pływackim w Mission Viejo. Artur Wojdat już po raz drugi stanął na najwyższym podium wygrywając w drugim dniu imprezy wyścig na 200 m st. dowolnym w czasie 1.50,65. Mariusz Podkościelny triumfował na dystansie 400 m st. zmiennym - 4.33,11. Wyścig na 400 m st. dow. przyniósł kolejne zwycięstwo Wojdatowi - 3.55,09 (3. Podkościelny - 3.57,77). Na 200 m st. klas. najlepszy był Dariusz Jarzyna - 2.22,9.

• Polskie siatkarki awansowały do finałowej dwunastki mistrzostw Europy, zajmując drugie miejsce w zakończonym w La Corunie turnieju kwalifikacyjnym. W ostatnim dniu Polki pokonały Hiszpanki 3:0 (15:6, 15:2, 15:1), a Jugosławia (1 miejsce) wygrała z Holandią 3:1. Wcześniej Polki przegrały z Jugosławią 1:3 i pokonały Holandię 3:1.

• Złoty medal mistrzostw Europy w Warnie zdobyły koszykarki ZSSR (to już 20 tytuł). "Braz" przypadł Bułgarkom, które w decydującym meczu zwyciężyły Jugosławię 79:67 (38:44).

22 czerwca - 28 czerwca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Wielkie sukcesy na gruncie towarzyskim. Zastanawiające oferty. Niektórzy jednak zechcą się zaangażować jedynie w przelotny flirt, tymczasem zapowiada się pozytywny zwrot. Nie zapominać o przyjaciółkach, którzy mogą wywrzeć istotny wpływ na rozwój wydarzeń. W pracy bardzo wysokie obroty. Miły kontakt z Wodnikiem, nie wchodzić w drogę Bliźniętom. Dzień miły - sobota, liczba - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Godne podziwu opanowanie, choć niektóre sytuacje mogą mniej odpornych wyprowadzić z równowagi. A na planie działań służbowych i społecznych wielkie rozgrywki. Właśnie Tobie może przypaść ważna rola mediatora i najsprawniejszego mózgu w opracowaniu nowej struktury organizacyjnej. Przemęczenie. Stawiaj na Ryby; Wadze nie ufaj za grosz. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 3.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Cały tydzień pod kątem konsolidacji związku starej daty. A więc wielki renesans uczuć. Nareszcie niejedyn Bliźniak odetchnie z ulgą po zażegnaniu poważnego niebezpieczeństwa. Cenne doświadczenia w podróży. W pracy irytujesz się byle drobiazgiem i robisz sporo ruchów pozorowanych. Porozumienie z Bykiem, ale nie musisz się liczyć z Rybą. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 5.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Komplikacje uczuciowe należą do przeszłości. Niektórzy całkowicie podporządkowują się planom tej jednej jedynej, wybranej osoby. Tobie również nie brak barwnych, nietuzinkowych pomysłów. Masz mnóstwo zapału, czasu i energii, aby "zapracować" na umocnienie swojej pozycji. W działaniach służbowych dynamiczne przedsięwzięcia. Sympatyczny znak - Byk, unikaj Skorpiona. Dzień miły - piątek, liczba - 3.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Sprawy serca zdecydowanie wysuną się na pierwszy plan. Ale nie potrafisz jeszcze rozstrzygnąć wszystkiego na swoją korzyść. Poczucie klęski? Może nie zdajesz sobie sprawy, że komuś się narzucasz, że postępujesz kraciowo i nieodpowiedzialnie? W pracy skomplikowane układy. Nie lekceważ zdrowia. Przychylny jest Skorpion, ale Baran nie myśli o Tobie pozytywnie. Dzień miły - sobota, liczba - 2.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Trudności z koncentracją. Duża podatność na destrukcyjne wpływy otoczenia. Wrażenie, że wszędzie napotykaś opór. Na szczęście znajdzie się bratnia dusza, która skutecznie pomoże Ci wyjść na prostą. W pracy nowe, poruszające wyobraźnię zadanie. Pewna irytująca osoba wtrąca się do Twoich spraw, podważając Twoje sukcesy. Najlepszy znak - Waga, unikaj Raka. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 8.

WAGA: 23 września - 23 października

Miły i atrakcyjny tydzień. Jedynym mankamentem może być niezapowiedziana wizyta gości, która będzie się przedłużać w nieskończoność. Natomiast w pracy dobre prognozy. Robota dosłownie pali się w rękach. Ale dołóż starań, ażeby doholować do szczęśliwego portu przedsięwzięcie. Cenny kontakt ze Skorpionem. Wodnik natomiast patrzy, jak zwykle zresztą, krzywym okiem. Dzień miły - środa, liczba - 8.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Nie jeden Skorpion nieoczekiwanie spotka na swej drodze osobę serdeczną, życzliwą i ujmującą. Nawet najbardziej osamotnieni poczują oparcie i doceniają wartość przyjacielskiej rady oraz urok obcowania z nietuzinkową indywidualnością. W pracy nerwowa atmosfera i konfliktowe sytuacje. Szukaj towarzystwa Raka, natomiast unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba - 4.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Chcesz zaimponować osobie, na której naprawdę Ci zależy. I los właśnie stwarza taką szansę! Mniej pewni siebie wybijają się w wyniku przedwzrostu zbiegu okoliczności, a energiczni brawurowo zdobędą przewagę nad rywalami. Ale nadal dokuczają niedobory domowego budżetu. Najlepsze kontakty z Panną, a Strzelca płci odmiennej unikaj. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 3.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Nagle masz bardzo dużo wolnego czasu. Możesz spokojnie przemyśleć i przeanalizować wiele spraw. Wraca spokój? Kielkuje ziarno optymizmu? Uwaga: nie jeden Koziorożec właśnie teraz dojdzie do wniosku, że osoba, która do tej pory była traktowana po koleżeńsku zaczyna odgrywać coraz większą rolę. Trzymaj z Lwem, ale kontakty z Bliźniętami działają destruktywnie. Dzień miły - niedziela, liczba - 13.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Nagle ośnienie! Bowiem Wodniki uświadomią sobie, że nie doceniały jej zbawionego wpływu i dyskretnej inspiracji do ambitnych poczynań. W pracy niby nic nowego, ale skrycie bolejesz, że nie Tobie przypadło zaszczytne wyróżnienie. O Wadze myśl jak o sojuszniku, a konfliktów z Wodnikiem unikaj. Dzień miły - środa, liczba - 5.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Na początku tygodnia bulwersujące wiadomości. Zaskakująca strategia działania? Zazdrość? Chyba jesteś za mało tolerancyjny. Cały czas pragniesz koncentrować uwagę swego otoczenia i nie znosisz rywali. W pracy również nowe koncepcje. Wkładasz wielki wysiłek w przeformowanie swego pomysłu. Znak sołidny i niezawodny - Baran, unikaj Wodnika. Dzień miły - piątek, liczba - 5.

Kto się urodził

21 czerwca

Wysportowany i przystojny, sprawia wrażenie okazu zdrowia. Ma jednak słabe nerwy i choć chce panować wytrwale łatwo go wytrącić z rytmu. Działa przyciągająco na innych, co potrafi wykorzystać, bowiem zależy mu na rozszerzaniu władzy i wpływów. Jest dobrym mówcą. Potrafi trafnie i zreżumować argumentować. Interesuje się naukami humanistycznymi i prawnymi oraz życiem otaczających go ludzi. Często nadmiernie absorbują go sprawy seksualne. Wadą bowiem ludzi urodzonych w tym dniu może być zmysłowość i pożądlivość.

22 czerwca

Łatwo zabłyśnie w towarzystwie w błyskotliwej konwersacji. Świetny przyjaciel i druh. Szalenie przedsiębiorczy, ruchliwy, samowolny i uparty. Jak i jego poprzednik, nie pozbawiony jest zmysłowości. Dla radości płynących z życia gotów jest poświęcić życie rodzinne i zawodowe. Rodzice powinni umocnić zasady tego młodego Raczka.

23 czerwca

Zrównoważony, wesoły, pogodny, niezależnie od sytuacji i wieku ma wiele szczęścia w miłości i życiu rodzinnym. Przywiązuje się silnie i chętnie poświęca dla bliskich, swojego kraju. Lubi mieszkać w jednym miejscu, szczególnie dobrze się czuje nad wodą. W miłości miewa kłopoty, z wiekiem rośnie i krzepnie, rośnie też jego spoztrzegawczość i subtelność. Największą, choć niegroźną, wadą jest lekkomyślność.

24 czerwca

Prze do przodu z wielkim uporem. Dąży do dobrobytu i komfortu. Jest do niego stworzony. Elegancki i bystry, kocha dobrą rozrywkę, muzykę, wszelkie ceremonie. Kocha egzotyczne kwiaty, piękne ogrody. Wadą tego wspaniałego pawia jest egoizm i niechęć do świadczenia przysług.

25 czerwca

Człowiek niesłychanie emocjonalny i podatny na wpływ wzruszeń, religijnych emocji, namiętności. Ma okresy aktywności i bierności. Ulega też łatwo płci odmiennej, w młodości nieszczęśliwy, cieszy się dopiero drugą połową życia, kiedy spotyka go bezpieczna sytuacja i dobrobyt.

26 czerwca

Ekscentryk o niespotykanych zainteresowaniach i uzdolnieniach. Wielka miłość, ekstazy, kontemplacje są dla niego codziennością. Życie niesie mu zmienne koleje, zresztą z racji ciągłego popadania w kraciowatość.

27 czerwca

Nie jest mocarzem. Potrzebuje ciszy i spokoju. Często cierpi na schorzenia żołądka, w dużym stopniu na tle nerwicowym. Przeżywa bowiem bardzo silnie wszelkie problemy otoczenia. Uczuciowy, o głębokiej potrzebie sprawiedliwości, przeżywa ciężko bolesne zawody. Powodzenie osiąga w późnym wieku.

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA

• Prawie że równolegle z Du Maurier Jazz Festival w Toronto odbywa się Montreal's International Jazz Festival. Tegoroczny jest szczególnie uroczysty z okazji 10 rocznicy istnienia. Udział w nim weźmie 1500 znakomitych muzyków z 20 krajów. M.in. Ray Charles, Clea Laine, pianista Chick Corea, saksofonista Sonny Rollins. Natomiast ostatni koncert zaszczyty swoją obecnością sam Oscar Peterson urodzony właśnie w Montrealu. Bilety w cenie \$37,50 jedene.

• Byli hippisi, były dzieci-kwiaty, nastali "skinheads", których Attila Richard Lukacs, autor portretów i obrazów skinheadom poświęconych, opisuje jako wojowników XX wieku. Wystawa jego prac otwarta zostanie 29 czerwca w The Power Plant, 231 Queens Quay W., tel. 973-4949.

• Już 30 czerwca w ramach święta Canada Day (1 lipca) rozpocznie się Molson Canadian Reach for the Sky Trampoline Festival, York Quay Centre, 235 Queens Quay W., tel. 973-3000.

• Miłośnikom muzyki lekkiej i poważnej w skrócie podajemy atrakcje torontońskie, jakie można zobaczyć do końca czerwca:

- Sarah Vaughan, 26 czerwca w

Roy Thomson Hall, tel. 593-4828;

- Jr. Walker/Martha Reeves/The Countours, 27 czerwca w Ontario Place, tel. 965-7711;

- Roman Grey, 28 czerwca w Ontario Place, tel. 965-7711;

- Strauss Waltz Concert, 29 czerwca w Ontario Place, tel. 965-7711;

- B.B. King, 30 czerwca w Ontario Place, tel. 965-7711;

- Cleo Lane & Hohn Dankworth, 1 lipca w Roy Thomson Hall, tel. 593-4828;

- Lori Yates, 1 lipca w Ontario Place, tel. 965-7711;

- Dan Hill, 2 lipca w Ontario Place, tel. 965-7711;

- George Strait, 2 lipca w Roy Thomson Hall, tel. 593-4828.

ECHO POLECA DZIECIOM:

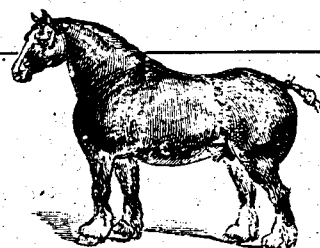
• "Kidsummer", czyli festiwal imprez rozrywkowych dla dzieci w Toronto. rozpocznie się w tym roku 2 lipca koncertem na Centre Island i zakończy 3 września programem pod tytułem "Kids' Woodstock" organizowanym w High Park. Szczegóły w kolejnych numerach ECHA lub tel. 366-5437.

10 czerwca 1989 roku zmarł w Kolonii w wieku 53 lat ANDRZEJ CHILECKI Wielki Polak

Publicysta, wydawca, działacz społeczny, człowiek - instytucja, w polskim środowisku, nie tylko w Niemczech, ale w całej Europie. Czytelnicy znali Go najlepiej z Kroniki Niemieckiej, którą prowadził od wielu lat na łamach Paryskiej Kultury, z artykułów w londyńskim Dzienniku, Tygodniu Polskim oraz nowojorskim Nowym Dzienniku. Jako publicysta zrobił wiele dla pojednania polsko-niemieckiego. Jak mało kto zrobił wiele aby wolne polskie słowo docierało do kraju. Nie tylko w charakterze współwłaściciela wydawnictwa "Polonia Book Fund" (Londyn), w którym ukazało się wiele cennych pozycji, ale przede wszystkim jako doskonały organizator przerzutu książek do kraju. Andrzej Chilecki nie przeżył wielkiego triumfu Solidarności dla której pracował z wielkim zaangażowaniem.

Brydż

Krzyżówka

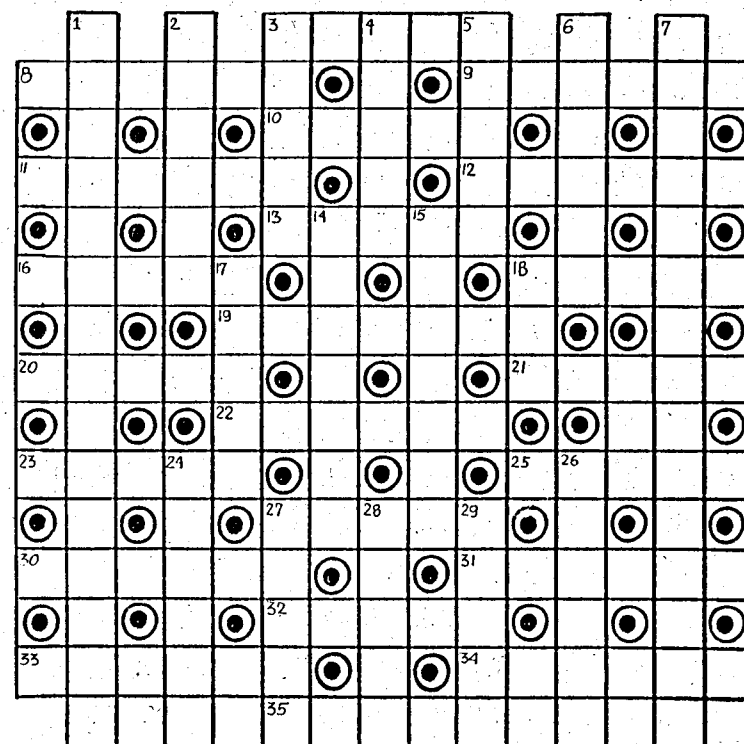

POZIOMO:

- 3 Znak zodiakalny
- 8 Piłkarska "świętynia"
- 9 Birkut
- 10 Cienki sznur
- 11 W dołku, cukierka lub smoczka
- 12 Mebel wyścielany
- 13 Dowódca obrony Warszawy w 1939 r.
- 16 Różga
- 18 Karpa
- 19 Telegram
- 20 Okowy, pęta
- 21 Spustowy w broni palnej
- 22 Powieść poetycka A. Mickiewicza
- 23 Wielkość przyjęta za jednostkę porównawczą
- 25 Muzułmańska biblia
- 27 Małpa wąskonosą
- 30 Służby do rozcierania farb
- 31 Twórca obrazu "Sąd Parysa"
- 32 Zamknięta grupa ludzi
- 33 Gatunek mięsa
- 34 Odczuwamy po posiłku
- 35 Lęk, strach

PIONOWO:

- 1 Magik, sztukmistrz
- 2 Śródziemnomorska roślina lecznicza
- 3 Np. kciuk
- 4 Struś amerykański
- 5 Konopie manilskie
- 6 Jedna z faz księżyca
- 7 Stan, w którym człowiek nie może kierować swoim postępowaniem

BRYDŻ NR 53

ZADANIE

NS po partii:

A K W 9 5 D 10 4
D 7 2 A K 6 3
10 7 2 W E 8 4 3
A 10 D 7 2

W N E S
1 pik pas 2 piki pas
3 piki pas 4 piki pas ...

Wist damą karo. S przejął damę asem, zagrał króla, waleta karo (N wyrzucił blokę trefli), a następnie wyszedł bloką atu. Zagrałeś trzy razy atu, S miał dwa piki.

ROZWIĄZANIE

Masz dziewięć pewnych lew. Jeśli podział kierów u obrońców jest 3-3, nie ma problemu. Należy się zastanowić jak wygrać kontrakt przy podziale kierów 4-2 (5-1). Oczywiście, narzuca się rozgrywka na przymus kierowo-treflowy. Z licytacji wiesz, że króla trefli ma S, jeśli ma on cztery kiery, a także waleta trefli, np.:

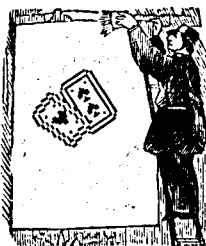
- 14 Treningowa lub murarska
- 15 Do szycia lub do pisania
- 17 Uchodzi do Zatoki Weneckiej
- 18 Łódź palindromowa
- 24 Głos kasztanka
- 26 Inaczej oczodół
- 27 Rodzaj gry hazardowej
- 28 Pęczak albo manna
- 29 Uroda

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: Zośka, ampla, ukłón, Aniela, rdesty, areny, dwór, męka, arystokrata, og-niomistrz, Ania, owal, Selen, krater, Nestor, rabat, aktyw, Ajsza. PIONOWO: zjazd, śpiwór, aula, Andy, postęp, Adyga, karat, Ornak, wagon, rynna, mantó, kabza, Osm, gigant, opera, Irena, rwetes, ankra, larwa, serw, neta.

S: piki: xx kiery: W x x x karo: A K W x x trefle: K W to pościągnięciu atutów (ze stołu zrzucisz dwa trefle) znajdzie się w przymusie podarowania Ci lewy. Statystycznie większa szansa na zostanie czterech (pięciu) kierów jest u N (ma on więcej nieujawnionych kart). Ale i wtedy grę wygrasz, jeśli N oprócz długich kierów posiada waleta trefli, np.: N: piki: x x x kiery: 10 9 x x kara: D x trefle: W x x x. Aby wykorzystać obie możliwości ustawienia przymusu, zagraj damę trefli, podłóżonego króla zabij asem i dopiero teraz ściągnij do końca atuty.

DAMA PIK

Kalendarium

Gdy bliżej świętego Jana kukulka zakuka, nadzieja zbóż sprządaży z pewnością nas oszuka.

Jak się Jan obwieści, takich będzie dni czterdzieści.

Czerwiec stały, grudzień doskonały.

W czerwcu wiatry północne są dla zniwa pomocne.

Na święty Jan - jagód pełny dzban.

Chrzest Jana w deszczowej wodzie - trzyma zbiory na przeszkodzie.

Gdy święty Jan łakę kosi, lada baba deszcz uprosi.

22 czerwca - czwartek

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.54
Wsch. Księż.: 22.34 Zach. Księż.: 07.35
Imieniny obchodzą: Agenor, Flawiusz, Jan, Paulin, Paweł, Rozwita i Tomasz

PATRONI:

Św. Paulin z Noli był konsulem rzymskim, a później biskupem; żył w IV w. Św. Jan Fisher (1469-1535) to kanclerz angielski i kardynał, który zginął męczeńsko, nie chcąc uznać króla Henryka VIII za głowę Kościoła katolickiego w Anglii, a zarazem odrzucić władzy papieskiej. Św. Tomasz More (1478-1535), wybitny humanista angielski, był doradcą Henryka VIII. Został ścięty na rozkaz tego króla, gdy odmówił zgody na jego zwierzchnictwo w sprawach religijnych. Jest patronem prawników. Paulin - łac. paulus (mały).

Jan - imię biblijne; znaczy: Bóg jest łaskawy. Tomasz - hebr. toma (bliźniak), imię biblijne.

1382 - Sprowadzenie cudownego obrazu Matki Boskiej na Jasną Górę.
1838 - Urodził się Jan Matejko, najwybitniejszy polski malarz historyczny XIX w. (zm. w 1893 r.).
1854 - Uruchomienie pod wsią Bóbrka k. Krosna pierwszego na świecie szybu naftowego. Twórcą jego był Ignacy Łukasiewicz.

23 czerwca - piątek

DZIEŃ OJCA W POLSCE

Wsch. Słońca: 04.15 Zach. Słońca: 19.55
Wsch. Księż.: 22.56 Zach. Księż.: 08.52
Imieniny obchodzą: Agrypina, Józef,

Prosper, Wanda, Zenon i Zoltan

PATRONI:

Św. Józef Cafasso, kapłan włoski (1811-860) był przyjacielem ks. Jana Bosco, później kanonizowanego. Zasłużony jako wychowawca kleru - był m.in. rektorem seminarium w Turynie.

Nie ma świętej Wandy. Obecnie jednak trwa proces beatyfikacyjny świątobliwej Wandy Malczewskiej, która zmarła w 1896 r.

Józef - hebr. Jo (Jahwe, Bóg) + jasad (przydac); imię biblijne.

Imię Wanda prawdopodobnie wymyślone przez bł. Wincentego Kadłubka (podanie o Kraku i jego córce Wandzie), znaczy zaś: węda, wędka.

24 czerwca - sobota

Wsch. Słońca: 04.15 Zach. Słońca: 19.55
Wsch. Księż.: 23.17 Zach. Księż.: 10.09
Imieniny obchodzą: Danuta, Iwan, Jan i Janisław

PATRONI:

Św. Jan Chrzciel urodził się Ain-Karin opodal Jerozolimy. Był prorokiem, którego ścięto na życzenie Salome, córki zony Heroda Antypasa.

Jan - imię biblijne; oznacza: Bóg jest łaskawy.

Danuta - nie ma patronki, imię pochodzenia litewskiego.

1902 - Urodził się Jan Kiepura, znakomity śpiewak operowy i aktor (zm. w 1966 r.).

25 czerwca - niedziela

Wsch. Słońca: 04.15 Zach. Słońca: 19.55
Wsch. Księż.: 23.37 Zach. Księż.: 11.25
Imieniny obchodzą: Albrecht, Dorota, Febronia, Lucja i Wilhelm

PATRONI:

Św. Wilhelm z Vercelli był włoskim pustelnikiem. Zmarł w 1142 r.

Bł. Dorota z Matowów Wielkich (Żuław) pochodziła z rodziny osadników holenderskich i żyła w latach 1347-1394. Była matką licznych potomstwa. Po śmierci męża, płatnerza, przeniosła się do Kwidzyna i tam kazała się zamurować w celce przykatedralnej. Wilhelm - germ. wille (chęć, wola) + helm (opieka).

Dorota - grec. doron (dar) + thea (bogini).

1807 - Pokój w Tyłty zawarty między Rosją i Francją - utworzenie Księstwa Warszawskiego.

1976 - Robotnicy Radomia i Ursusa żądają chleba i wolności.

26 czerwca - poniedziałek

Wsch. Słońca: 04.16 Zach. Słońca: 19.55
Wsch. Księż.: 23.58 Zach. Księż.: 12.43
Imieniny obchodzą: Adeodat, Jan, Maksencjusz, Paweł, Rozmysław, Rudolf, Stojan i Wirgiliusz

PATRONI:

Św. Jan i św. Paweł byli braćmi. Mimo iż obaj zyskali godność senatorów, ponieśli śmierć męczeńską w Rzymie za czasów Juliana Apostaty.

Św. Wirgiliusz był biskupem Trydentu i zmarł w 405 r., a św. Maksencjusz to opat w Poitou (Francja), który zmarł w 515 r. Jan - imię biblijne, oznacza: Bóg jest łaskawy.

Paweł - łac. paulus (drobny, mały).

Wirgiliusz - łac. vigil (stróż).

Maksencjusz - łac. maximus (bardzo duży)

27 czerwca - wtorek

Wsch. Słońca: 04.16 Zach. Słońca: 19.55
Wsch. Księż.: — Zach. Księż.: 14.01
Imieniny obchodzą: Cyryl, Emma, Maria, Samson i Władysław

PATRONI:

Św. Cyryl był mnichem-ascetą, a potem patriarchą Aleksandrii. Żył w V w. Słynął z odwagi i talentu polemicznego. Św. Władysław (1040-1095) był królem Węgier. Miał matkę Polkę, a także urodził się i wychował w Polsce. Cyryl - grec. kyrios (pan, Bóg). Władysław - prastów. włodzi (władca) + sław(a).

28 czerwca - środa

Wsch. Słońca: 04.17 Zach. Słońca: 19.55
Wsch. Księż.: 00.20 Zach. Księż.: 15.22
Imieniny obchodzą: Benigna, Cyrus, Ireneusz, Laurencja, Leon, Lubomir, Marcelli i Wincencja

PATRONI:

Św. Ireneusz był biskupem Lyony w III wieku.

Św. Wincencja (1784-1847) założyła we Włoszech zgromadzenie zakonne Córki Miłości.

Ireneusz - grec. eirenaios (spokojny).

Wincencja - łac. vincens (zwycięzający).
1914 - W Sarajewie Gavrilo Princip dokonał zamachu na arcyksięcia Franciszka Ferdynanda Habsburga, co w następstwie spowodowało wybuch I wojny światowej.

1956 - "Czarny czwartek" - krwawo stłumiony zryw wolnościowy w Poznaniu.

1982 - ZOMO tłumi pokojową demonstrację w Poznaniu ku czci 75 poległych w 1956 r.

ZDROWY SEN

Jest oceniane, że około 30% ludzi nie zaznaje pełnego nocnego wypoczynku. Naukowcy oszacowali, że blisko połowa ludzi w ciągu swojego życia doświadcza poważnego problemu bezsenności. W samej Północnej Ameryce ponad 20 milionów ucieka się do pastylek nasennych. Niestety jak się okazuje snu nie można kupić wraz z pastylkami nasennymi. Regularne i długotrwałe zażywanie leków nasennych zakłóca naturalny cykl organizmu.

Normalny sen składa się z pięciu etapów. Pierwszy jest najlżejszy, będący właściwie pierwszym etapem zasypiania. Po około pięciu minutach przechodzimy do drugiego etapu, kiedy to funkcje organizmu ulegają spowolnieniu. Po następnych 25 do 50 minut organizm przechodzi do trzeciego etapu, kiedy funkcje mózgu ulegają zwolnieniu, a mięśnie pełnemu rozluźnieniu. W tym etapie przemiany metaboliczne osiagają najwolniejszy przebieg. W czwartym etapie puls, ciśnienie krwi i temperatura osiagają swój najniższy poziom. W piątym etapie puls i oddech ulegają przyspieszeniu. Sny występują właśnie podczas tego etapu. Etapy trzeci do piątego powtarzają się wielokrotnie podczas snu.

Jak dużo snu jest nam potrzebne? Każdy ma indywidualne zapotrzebowanie na sen. Przeciętna dorosła osoba potrzebuje 7 do 8 godzin snu. Chociaż niektórzy mają unikalne zapotrzebowanie na sen. Tak na przykład, dla jednej osoby potrzeba 3 godzin, kiedy inna może potrzebować aż 12 godzin snu.

Co trzeba robić jeśli ma się trudności ze spaniem? Jeśli problem ze spaniem występuje przez dłuższą niż trzy tygodnie należy udać się do lekarza w celu sprawdzenia czy nie występują jakieś problemy zdrowotne zakłócające sen.

Najczęstsze problemy są związane z zasypianiem lub też zbyt wczesnym budzeniem się. Często te problemy są spowodowane niewłaściwą higieną snu

tzn. nadmiar kofeiny (kawa, herbata), ciężkie jedzenie tuż przed snem albo też nadmierne ciężkie ćwiczenia. Również złe warunki do snu w postaci hałasu, niewygodnego łóżka albo niewłaściwej temperatury mogą być przyczyną trudności ze spaniem.

Choroby takie jak astma, choroby serca, stany zapalne dróg moczowych i zaburzenia hormonalne poważnie utrudniają sen.

Złość, napięcie, podniecenie minionymi lub nadchodzącymi wydarzeniami mogą spowodować bezsenność. Stres jest następstwem wrogiem snu. W tym przypadku nie jest naszym problemem bezsenność, ale stres. W tych przypadkach, natury psychologicznej jest korzystne stosowanie technik relaksujących. Do takich zalicza się masaż klasyczny, shiatsu i ćwiczenia joga.

Do niedawna było uważane, że ludzie starsi potrzebują mniej snu. Nie jest to prawdą, potrzebują oni tyle samo snu jak we wcześniejszym okresie swego życia. Krótszy sen ludzi starszych jest często spowodowany zaburzeniami oddychania i zwiększoną ilością różnych dolegliwości. Sen ludzi starszych jest natomiast lżejszy co jest uważane za normalny objaw starzenia.

Co robić w celu zapewnienia zdrowego i relaksującego snu?

- 1) Utrzymać regularność rytmu biologicznego, czyli zawsze wstawać o tej samej porze. 2) Zjeść coś lekkiego przed snem (owoc lub odrobina orzechów).
- 3) Obniżyć temperaturę w pokoju do 16-18°C. Zbyt wysoka temperatura utrudnia sen. 4) Robić lekkie ćwiczenia, a najlepiej spacerować. 5) Czytać lub słuchać spokojnej muzyki tuż przed snem.

Jeśli nie możemy sobie poradzić z bezsennością, to zalecam leczenie metodami naturalnymi. z zastosowaniem ziół. W mojej praktyce w Bloor Naturopathic Clinic odnotowałam wiele przypadków wyleczenia bezsenności osób,

które nie mogły sobie poradzić z tym problemem przez dłuższy czas.

Spokój, dobre samopoczucie i dobre stosunki z otoczeniem zależą od dobrego relaksu, czyli snu, czego Państwu zawsze życzę

Dr. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-0050

Książki
dr JADWIGI GÓRNICKEJ
z zakresu
"APTEKA NATURY"
DO NABYCIA
W REDAKCJI

Najsłynniejszy polski
bioterapeuta
PAWEŁ POŁONECKI
przebywa ponownie w Toronto.
Proszę dzwonić pon.-piątek
w godz. od 10 - 1 i od 5 - 7
TEL. 533 - 0656

AIDS - Dżuma XX wieku
sposoby przenoszenia się wirusa HIV
objawy chorobowe, leki, środki
bezpieczne techniki współżycia seksualnego
problemy prawne, etyczne, moralne
głosy ofiar AIDS
stron: 132, cena: \$7.5 plus \$ 1.5 koszt przesyłki
Prosimy zamawiać książkę w:
UNIVERSAL PUBLISHING COMPANY
Box 1916, Edmonton, Alta, T5J 2C3

BIOENERGOTERAPIA A ZDROWIE

"Sławek Gorczewski przypomina barokowe postacie błogosławionych, które pamiętam ze śląskich miasteczek. Z rozłożonymi w ekstazie rękami Święty Nepomucyn spływa z granitowego obelisku gdzieś na drugiej półkuli. Ależ to bluźnierstwo, myślę sobie przepędzając widziadło. Nie sposób uciec od błyszczącego złotymi blaskami oczu osadzających zagonionego pacjenta na miejscu w niepokoju i oczekiwaniu. Co zrobić z takim patrzaniem? Przestać gadać? Czekać?"

Po chwili Sławek ni to tonem orzekającym ni pytającym mówi: "Masz kłopoty ze słuchem". Czuję jak rumienię się po korzonki włosów. Patrzył, patrzył i wypatrzył. Zbliżył rękę do prawego ucha. Czuję ciepło i świdrujący ból. Są tam zaniki nerwu słuchowego. Gluchota pół na pół. Może nie słyszę lepiej od razu, ale przynajmniej wiem, że mam ucho. Po chwili leżę na podłodze i potworna wprost siła rozgniata partię mięśni wzdłuż kręgosłupa. Ucisk jest niewiarygodny. I teraz wyzionę ducha, myślę sobie i ogarnia mnie przemożny śmiech, że oto dałam się tak położyć i jeździć po sobie rękami jak mioty. Po chwili wszystko się uspokaja. Z grzbietu zleciało 5 lat. Czuję się lżejsza. Koniec sztywnego karku, obolałych pleców. A wydawało mi się, że nic mi nie jest. Zawsze można czuć się lepiej".

Relacja pacjenta

W niedzielę, 11 czerwca, w kościele M.B.Królowej Polski w Scarborough odbyło się spotkanie ze Sławomirem Gorczewskim. Było to drugie spotkanie - Sławek jest bowiem po raz drugi w Kanadzie i niedzielne spotkanie było rozwinięciem poprzedniego tematu.

Każdego z nas interesują przyczyny powstawania chorób, płaszczyzny na których one powstają i sposoby zapobiegania. Bardzo interesujące koncepcje zakłada bioenergoterapia. Ograniczony czas spotkania z bioenergoterapeutą nie pozwolił na zadawanie pytań. Poprosiłem więc Sławka o rozmowę.

B.R.: W czasie pierwszej Twojej wizyty i obecnie spotykasz się z wielu

chorymi. Czy mógłbyś wskazać niedomagania, z którymi spotykałeś się najczęściej?

S.G.: Najczęściej spotykaniymi zaburzeniami na terenie Kanady są schorzenia gruczołów dokrewnych takich jak śledziona, tarczycza, i nadnercza. Zaburzenia tych gruczołów powodują zmiany chorobowe organów wewnętrznych. Przy tarczycy: zaburzenia snu, nadpobudliwość nerwową, nieżyty dróg oddechowych, zaburzenia wzroku i kłucie w mięśniu sercowym.

Przy śledzionie: brak energii, ogólne osłabienie, zła jakość krwi, zaburzenie gospodarki wodnej organizmu, zaburzenia trawienne, puchnięcie kończyn. Przy nadnerczach najczęściej spotykaniymi problemami są: napięcie całego organizmu, całodzienna senność, drażliwość na otoczenie, reumatyzm i bóle stawowe.

Bioenergoterapia jako jedna z form pomocy człowiekowi w sposób bezpośredni wpływa na te gruczoły i poprawia funkcjonowanie zaburzonych organów. Jedną z metod pomocy jest połączenie bioenergoterapii z masażem różnych części ciała.

B.R.: Jaki jest cel połączenia tych dwóch metod?

S.G.: Masaż pobudza wiązki nerwów i powoduje lepsze ukrwienie organów wewnętrznych jak i powierzchni ciała i jest jednocześnie przygotowaniem do bioenergotycznego leczenia, znacznie ułatwia działanie bioenergii na organizm pacjenta. W wielu przypadkach zabieg bioenergetyczny jest niemożliwy bez uwolnienia napięć wewnętrznych w organizmie chorego.

B.R.: W jakich przypadkach Twoje biomasaże dają szybkie efekty?

S.G.: Szansą na szybkie i trwałe wyleczenie jest właściwe rozpoznanie przyczyn powodujących dane schorzenie i możliwość szybkiego ich wyeliminowania. Wyeliminowanie szkod-

liwego działania podziemnych cieków wodnych, zmiana diety, częstsze przebywanie na świeżym powietrzu, to wszystko wzmacnia i ułatwia działanie bioenergoterapeuty.

B.R.: Czy sposób, którym pomagasz działa również na takie schorzenia jak nowotwory, miażdżyca, gościec, tzn. na choroby z którymi obecna wiedza medyczna nie bardzo może dać sobie radę?

S.G.: Nie we wszystkich wypadkach bioenergoterapia daje oczekiwane efekty, ale przy dokładnym poznaniu warunków w jakich powstała ta choroba można w wielu wypadkach zatrzymać te procesy chorobowe, a w niektórych doprowadzić nawet do całkowitego ustąpienia tej choroby.

B.R.: Dziękuję Ci bardzo za rozmowę, myślę że wrócimy jeszcze do tego ciekawego tematu na łamach "ECHA". Jednocześnie wszystkim zainteresowanym podaję nr telefonu pod którym mogą oni uzyskać od Ciebie dodatkowe informacje:

633 - 4469

Rozmowę przeprowadził:
BOGUSŁAW RZEPECKI

1. PYTANIE:

Dowiedziałem się, niestety po czasie, że Biuro Pomocy Socjalnej zorganizowało spotkanie z przedstawicielem Ministerstwa d/s Mieszkań, którzy po polsku udziela informacji dotyczących wynajmu mieszkań. Czy jest planowane następne spotkanie?

1. ODPOWIEDŹ:

Polish Canadian Community Services organizuje spotkanie w kościele św. Kazimierza. W okresie letnim spotkań nie będzie, zaczynamy dopiero od października. Podaje informacje, które zawarte są w broszurce pt. Wynajmowanie mieszkań: Prawo czynszowe w Ontario (Broszurę w języku polskim może otrzymać w biurach Rent Review Services, w Ontario Government Publications Services, lub w naszym biurze. Listę urzędów Rent Review Services podaje na końcu.

Residential Rent Regulation Act, 1986, popularnie zwanym aktem "Rent Review" jest prawem regulującym czynsze pobierane za wynajmowanie prywatnie posiadanych mieszkań w Ontario. Dzięki aktowi "Rent Review" możliwe jest ustalenie maksymalnych czynszów dozwolonych za wynajem mieszkań. Maksymalne czynsze dozwolone oraz wszelkie w nich zmiany rejestrowane są w specjalnym rejestrze "Rent Registry". Każdego roku ministerstwo (Ministry of Housing) oblicza, o ile procent można podwyższać maksymalne dozwolone czynsze. Podwyżka może zostać przeprowadzona przez właściciela bez specjalnego zezwolenia ze strony ministerstwa po 12 miesiącach od poprzedniej podwyżki. Jeśli właściciel chce podnieść czynsz o więcej niż przewiduje tzw. "Guideline" musi złożyć podanie do Rent Review Services. Właściciel musi podać powody proponowanej podwyżki, co oznacza konieczność udostępnienia przez właściciela wszystkich odnoszących dokumentów do wglądu pracownikom Rent Review Services. Lokatorzy również mają prawo wglądu do tych dokumentów.

Jeżeli zostaje podjęta decyzja pozytywna Rent Review Services wydaje "Order" (nakaz), który określa wysokość prawnie dozwolonej podwyżki czynszu. Właściciel, czy lokator, który uważa, że nakaz (Order) jest niesprawiedliwy, może odwołać się do tzw. "Rent Review Board". Lokatorzy mogą złożyć podanie do Rent Review, jeżeli płacą czynsz wyższy od maksymalnego czynszu dozwolonego, mogą też odwołać się od proponowanej podwyżki czynszu, jeśli standart utrzymania ich mieszkania uległ pogorszeniu. Residential Rental Standart rozpatruje poważne niedociągnięcia w utrzymaniu mieszkań, mające wpływ na zdrowie, bezpieczeństwo oraz jakość życia lokatorów. UWAGA: Podwyżki nie mogą mieć miejsca częściej niż raz na 12 miesięcy. Przepis ten obowiązuje nawet wtedy, jeżeli lokator wyprowadzi się, w środku tego okresu, a na jego miejsce wprowadzi się nowy. W takim wypadku podwyżka czynszu może mieć miejsce dopiero w dniu, w którym była przewidziana dla poprzedniego lokatora. Według "Guideline" z roku 1988 można podnieść czynsz tylko o 4,7%. Jeżeli właściciel pobiera mniejszy czynsz od maksymalnego czynszu dozwolonego, może podnieść czynsz do wyrównania, np. - właściciel mieszkania pobierający \$500 miesięcznie podnosi czynsz po roku, lecz pozostawia w tej samej wysokości na następny rok. W następnym roku może podnieść do takiej sumy, jaką mógłby pobierać, gdyby czynsz został podwyższony. UWAGA: Coraz częściej osoby, które wynajmują mieszkania proponują tzw. odstępnę, lub właściciel, czy agent wynajmujący mieszkanie żądają tzw. "KEY MONEY". Prawo Residential Rent Regulation Act 1986 czyni nielegalnym pobieranie "Key Money" w Ontario. W wielu wypadkach "key money" pobierane jest pod pozorem opłaty za umeblowanie znajdujące się w wynajmowanym mieszkaniu. Jeśli uzna się kogoś winnym pobierania "key money", grozi mu grzywna w wysokości do \$2000 (osobie prywatnej) lub \$25,000 (korporacjom). Lista biur Rent Review Services:

CENTRAL ONTARIO REGION
East York - 7 Overlea Blvd., 6th Floor, Toronto, Ont. M4H 1A8, (416) 429-0664
Etobicoke and York - 5233 Dundas Street West, 4th Floor, Islington, Ont. (416) 236-2681
Mississauga - 4 Robert Speck Pkwy., Suite 550, Mississauga, Ont. L4Z 1S1 (416) 270-3280
North York - 47 Sheppard Avenue East, Suite 402, Willowdale, Ont. M2N 5X5 (416) 250-1261
Scarborough - 1200 Markham Road, Suite 415, Scarborough, Ont. M1H 3C3 (416) 438-3452
Toronto - 56 Wellesley Street West, 8th Floor, Toronto, Ont. M7A 2J9 (416) 964-8281

P.S.: Panu Janowi Pięcykowi i Alfredowi Brodniewiczowi odpowiem w następnym numerze ECHA.

ELŻBIETA WOLSKA

A P E L

Sekcja Historyczna Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego podjęła prace nad zebraniem materiałów dotyczących zgonów lekarzy, lekarzy dentyków i farmaceutów, którzy zginęli lub zmarli w okresie drugiej wojny światowej 1939-1945 zarówno w kraju jak i za granicą.

Straty lekarzy polskich związane są nie tylko z eksterminacjami przeprowadzanymi przez okupanta, ale także związane są z pracą zawodową lekarzy, którzy zginęli jako ofiary zawodu w walce z chorobami zakaźnymi (głównie z dudem płamistym) oraz niedożywieniem i fatalnymi warunkami bytowymi lekarzy w starszym wieku, wysiedlonych z ich miejsc zamieszkania. Dotyczy to także lekarzy pochodzenia żydowskiego, których straty dotychczas nie zostały w pełni ujęte.

W związku z tym zwracamy się do rodzin, znajomych i wszystkich tych, którzy mogą nam przesłać dane w powyższej sprawie o przesłanie materiałów dot. daty i miejsca zgonu, wszelkich okoliczności (nazwisko i imię, miejsce zamieszkania, przyczyna i rodzaj śmierci oraz warunki życia w ostatnim jego okresie).

Wszelkie materiały prosimy przesłać na adres:
Sekcja Historyczna Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Al. Ujazdowskie 24, 00-478 Warszawa, tel. 28-86-99.

ODCINEK 4

JAK ZROBIĆ PIENIĄDZE W KANADZIE

ZŁOTO NAJWYŻSZEJ PRÓBY

Złoto fizyczne jako metal kupuję w sztabach i płytkach oraz w postaci monet.

Najmniejsze płytki stanowią wagi 1/30 uncji, jeśli więc uncja złota kosztuje obecnie w Kanadzie około 400 dol. kan. każdy może sobie pozwolić na zakup kilku małych płytek i w ten sposób rozpocząć robienie pieniędzy na złocie. Każda płytka i każda sztaba ma podaną wagę oraz próbę (wskaźnik czystości - fineness). Jeśli ktokolwiek będzie chciał nam sprzedać złoto bez tych dwóch danych wdrutowanych w złoto trzeba zachować najwyższą czujność i przed decyzją czy nabyć je udać się do eksperta (co oczywiście będzie kosztowało i zabierze nam czas, ale jak czujemy, że się opłaca warto ryzykować). Większość małych płytek ma próbę .9999. Oznacza to, że mamy do czynienia ze złotem, które jest złotem w 99.99%. Sztaby złota, z których największe ważą 400 uncji na ogół mają mniejszą próbę, ale nie powinny mieć mniejszej niż .9995, co oznacza, że w sztabie złoto powinno być złotem co

najmniej w 99.95%.

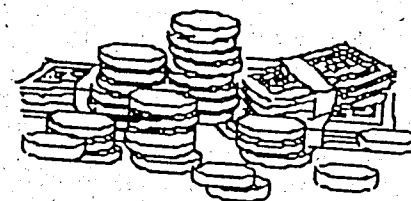
Kupuję złoto w sztabach i płytkach gdyż: 1. zawsze można je spieniężyć, 2. można je użyć jako środek płatniczy na rynku międzynarodowym, 3. mogę je kupować dokładnie w takich ilościach jakich chcę, 4. po prostu je lubię, 5. mogę je przechowywać u siebie pod kanapą, zakopane w ogródku pod krzakiem, w kieszeni bądź w bankowym sejfie lub innej instytucji - przechowalni złota. Gdy zdecydujemy się powierzyć przechowywanie złota wyspecjalizowanej instytucji, wówczas koszt z tym związane można uwzględnić w zeznaniu podatkowym.

Złoto kupuję zawsze w renomowanych firmach. W Kanadzie nabywam złoto wyłącznie od następujących firm: Deak International, Bank of Nova Scotia, Toronto-Dominion Bank, Canadian Imperial Bank of Commerce i Guardian Trust. Te firmy nigdy mnie nie zawiodły. Sprzedają one złoto, które ma znak najlepszych firm rafinacji złota. Osobiście kupuję wyłącznie złoto rafinowane przez firmy Johnson Matthey oraz

Handy and Harman. Żądam również, aby na moim złocie były tylko trzy dane: waga, czystość oraz firma, która dokonała rafinacji. Odrzucam płytki bądź sztaby, które zawierają także znak sprzedawcy. W pewnych sytuacjach utrudnia to sprzedanie złota bądź pogarsza warunki sprzedaży.

W następnych odcinkach o dodatkowych kosztach związanych z nabyciem złota oraz o złotych monetach.

Kłaniam się
NOWOBOGACKI

KLINIKA PROTEZ DENTYSTYCZNYCH

4 Wall Ave. (Toronto)

(Hwy 401 i Weston Rd.)

URSZULA L. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA lekarz ogólny

• Choroby skóry
• Choroby dzieci

Przyjmuje od pon. do
piątku od 13 do 19:30,
w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

dr Maria Raczyńska

Lekarz rodzinny
Family Physician
z długoletnim
doświadczeniem
2000 Credit Valley Rd.
suite 506
MISSISSAUGA, Ont.
Tel. (416) 828-4812

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
249-5212 lub 742-1302

CHCESZ POZNAĆ

swoją przyszłość,
masz problem, nie wiesz
jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci
w tym wróżba z kart.

Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

PERFECT FLOORS

Układanie, cyklinowanie,
bejcowanie i lakierowanie
oraz drobne naprawy
wszystkich rodzajów
podłóg drewnianych.
Ceny przystępne,
wycena za darmo.
TEL. 663 - 4084

HOROSKOPY - PORADY ASTROLOGICZNE

Charakterystyka
osobowości, dobór
partnera, prognozowanie
przyszłości.
Porady prowadzone przez
astrologów z wieloletnią
praktyką.
TEL. 925 - 7974

VIDEO z POLSKI

49.99
\$
Video List
Postal Station
(416) 769-7868
68 Oakmount Rd., Ste. 1211
Toronto, Ontario, M6P 2M8

Ciąg dalszy ze str. 17.

rywających milicyjne kordony, płaczących, ofiarowujących kwiaty dobitnie pokazują, iż nie udało się zabić religii w Tybecie. Tzw. liberalizacja wydaje się być niczym więcej, jak próbą zamydlenia oczu świata. Ciągłe nie wolno szukać i rozpoznawać inkarnowanych lamów, nikt poniżej 18 roku życia nie może zostać mnichem (co uniemożliwia właściwie edukację) itd. Nie skończyły się także morderstwa, tortury i sterylizacja. Nasiliły się one znów po sierpniu 1983, kiedy to grupa 370 mnichów, próbujących odbudować zniszczony klasztor, została otoczona przez tysiąc żołnierzy, pobita (wielu - w tym przeor - na śmierć) i wywieziona do obozów pracy, z których większość nie wróci. W ten sposób likwiduje się tzw. antysocjalistyczny element.

W lutym i marcu tego roku zdesperowani ludzie znów rozpoczęli ruchy w Lhasie. Chińskie dane mówią o 11 zabitych, tybetańskie o 500. Świat zachodni i wschodni spokojnie przypatruje się zagładzie Tybetu. Każdy chce handlować z Chinami, niech każdy Chińczyk kupi tylko jedną pastylkę aspiryny.... Większość materiałów, zawartych w tym artykule, pochodzi z raportu sporządzonego przez Naukowe Stowarzyszenie Buddyjskie w Londynie dla Komisji Praw Człowieka przy ONZ. J.Św. Dalaj Lama, wielu wielkich tybetańskich lamów i uczonych przebywa na wygnaniu, działając na rzecz pokoju, dzieląc swą wiedzę i wiekową mądrość z tysiącami buddystów z zachodu. Mająca dwa i pół tysiąca lat tradycja buddyjska zaczyna rozwijać się w zachodnim świecie, w setkach ośrodków na wszystkich kontynentach. W tym samym czasie tzw. czynniki oficjalne milczą. Chiny nawet nie są straszone sankcjami, jakie dotknęły ZSSR, Polskę czy RPA. Pozostaje mieć nadzieję, że to się wreszcie zmieni. Może ktoś, oprócz naukowców, naiwnych humanistów czy osób zafascynowanych pięknem filozofii i religii Tybetu zainteresuje się tragedią tego wspaniałego narodu. Pozwoliliśmy wymordować trzy miliony buddystów Pol Potowi. Pozwalamy teraz mordować bezbronną Tybet. Jak długo jeszcze?

ADAM KOZIEŁ

URGENT CALL OF THE MOST HOLY MOTHER

The Most Holy Mother is calling you because she loves you so much, and perhaps it is your last chance, as our time is almost over. Read Her messages written to you in Her book "Our Lady speaks to her beloved priests".

This book is distributed free of charge. Send your name and address to:

George Kortysz
P.O. Box 332, Station A,
Weston, Ont. M9N 3M7

DANUTA ROZBICKA N.D.M.D.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.

Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

Pierwsza polonijna
NATUROPATHIC CLINIC
HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.
LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta
• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St. W. Stacja metra: Dundas West
TEL. 534 - 0050

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2
189B DUFFERIN ST., TORONTO, ONT. M6K 1Y9

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej.

MIKROKOMPUTERY
KOPIARKI
TELEKOPIARKI
TELEFONY BEZPRZEWODOWE
I SAMOCHODOWE
OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły
TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba) i 522-6070
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

AUDIOFOX
Cellular telephones

MITSUBISHI

Panasonic

CANON

SHARP

NEC

MOTOROLA

Cellular

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

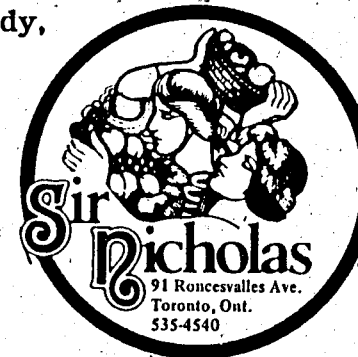
WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666
Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

EWA POL
BOX 306,
Port Coquitlam B.C.
V3C 4K6 Canada

Posiadamy 1500 ofert
pięknych Polek
z Polski, częściowo
z Kanady, USA
i Europy.
Piszcie do nas
załączając \$2.00 na
informator.

Znana z urody,
znakomitej
kuchni
i polskiej
gościnności
restauracja

zaprasza
na lunch, obiady, kolacje z daniem
i występami.
Własny wybór alkoholi, win i piw.
Sale bankietowe na wszystkie okazje.

Lucyna, lat 27,
biolog

Słoneczna dziewczyna

Międzynarodowe
Biuro Matrymonialne

Sunshine

Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów, głównie z
Polski, również z Kanady,
USA i Europy.

Piszcie do nas po Foto-
katalog oraz Informator
załączając \$ 5.00.

P.O. Box 11, Station "D"
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

TOWARY DO POLSKI

- Można DOWOLNIE zesławać skład paczki.
- Dostawy do Polski do 14 DNI.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kg.
- Ceny ważne do 30 września, 1989.
- UWAGA: Od 1 czerwca do 30 września
MANDARYNEK nie wysyłamy.

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
--- x 1 kg	Pomarańcze	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Cytryny	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Grejpfruty	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Banany	3.40 =	-----
--- x 1 kg	Mandarynki*	3.40 =	-----
--- x 1 szt.	Ananas	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Orzech kokosowy	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Kiwi	0.80 =	-----
--- 100 g	Czekolada orzechowa	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada mleczna	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada gorzka	1.30 =	-----
--- 125 g	Guma do żucia 20 szt.	1.80 =	-----
--- 1 kg	Chalwa	11.20 =	-----
--- 500 g	Miód - dziki kwiat	2.40 =	-----
--- 250 g	Kawa ziarnista braz.	4.00 =	-----
--- 250 g	Herbata	4.80 =	-----
--- 100 szt.	Herbata ekspresowa	4.80 =	-----
--- 100 g	Kawa "Nescafe"	4.40 =	-----
--- 800 g	Czekolada w proszku	6.40 =	-----
--- 250 g	Rodzynki	1.60 =	-----
--- 200 g	Figi	2.20 =	-----
--- 200 g	Migdały	2.20 =	-----
--- 200 g	Włókno kokosowe	2.20 =	-----
--- 450 g	Pasta czekl. Nutella	3.20 =	-----
--- 1 kg	Kabanosy	12.00 =	-----
--- 1 kg	Polędwica wędzona	14.00 =	-----
--- 1 kg	Baleron	12.00 =	-----
--- 454 g	Szynka w puszcze	4.80 =	-----
--- 340 g	Szynka mielona	2.50 =	-----

Dostawa do domu, ubezpieczenie
Załączam Cheque Money Order Total C\$

Nadawca:.....

.....

.....

Odbiorca:.....

.....

.....

Zamówienia: **EUROPAK INTERNATIONAL**

1547 Merivale Road, Station F. Box 5554

OTTAWA, Ontario K2G 4V0, Canada

TEL.: (613) 728-4446

jolanta interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

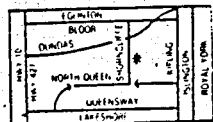
Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.
Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
 - prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- MIAŁEŚ WYPADEK?**

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

zauważ nam

BALTIC HOME RENOVATION

- Malowanie • Renowacje kuchni i łazienek
- Wykładziny
- Ścianki działowe
- Krycie dachów
- Tynki

848 - 9505

DODGE CHRYSLER COOKSVILLE

Dundas St. E., Mississauga

Finansowanie 6,9%

Samochody nowe 7 lat lub 115.00 km gwarancji

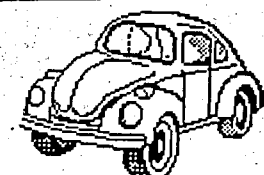
I około 100 używanych różnych marek.

Zakup, dogodne finansowanie, rejestracja i naprawy na miejscu. Mówimy po polsku! mnie kupisz także prawie nowe samochody firm: Ford, Toyota, Mazda, Nissan, Volkswagen, GM i inne.

KRZYSZTOF (KRIS) SZAFAŃSKI

Zanim przyjdiesz - zadzwoń!

BIURO: 279-3031 DOM: 279-1830

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

**Wojtek
Antczak**

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res.
536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

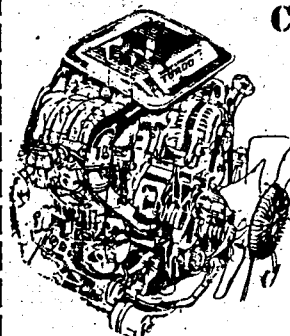
CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD.

Wszystkie prace objęte gwarancją

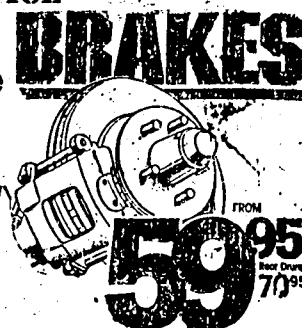
1 roku lub 25,000 km.

KOMPLETNE NAPRAWY

Obsługa krajowych i importowanych samochodów

Stan Ignakiewicz

Moe Jabouri

537-2529

483 Dupont Street

537-5857

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

A & A MOTORS

ZAPRASZA

Zaopiekujemy się fachowo i solidnie Twoim samochodem.
NAPRAWIAMY: skrzynie biegów • silniki • hamulce • układ wydechowy • zawieszenia • układ elektryczny • regulacje silników

Zaświadczenia do rejestracji tzw. "CERTYFIKATY"

\$ 49,99

+ części

NAPRAWA HAMULCÓW

pród lub tył

Zawiera: toczenie tarcz/bębnowy - wymiana klocków/szczęk ham.

do końca czerwca

\$ 16.99

WYMIANA OLEJU + FILTRA

smarowanie podłoża \$3.00

do 5 l oleju (Castrol XLR, Quaker State, Valvoline)

do końca czerwca

1541 The Queensway, Toronto, tel. **252-0226**

ONTARIO CHRYSLER LTD.

5280 Dixie Rd. (Dixie i 401), Mississauga L4W2A7

Największy salon samochodowy w Kanadzie podaje specjalny komunikat:

Wyprzedaż samochodów nowych i używanych dla osób które:

- są niedawno w Kanadzie • poprzednio zbankrutowały • z jakichkolwiek powodów bank odmówił im pożyczki

Po bliższe informacje proszę dzwonić:

625 - 8801

PROSIĆ MARKA ZDANOWSKIEGO

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Arnold Penk

oferuje

3 miesiące bez zadatku

3 miesiące bez rat

3 miesiące bez procentu

**Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody**

General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

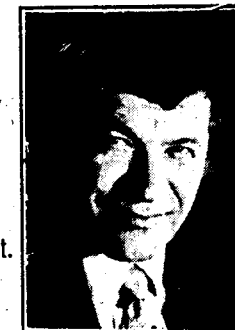
Nowe samochody 88 i 89 posiadają 6-letnią

gwarancję lub 100 tys. km na mechanizm

napędowy (power train) oraz gwarancję

antykorozyjną na 6 lat lub 160 tys. km.

9.9% finansowanie

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu 1 Szeroki wybór nowych i używanych samochodów 1 Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję 1 ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanie ubezpieczenia, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszesz gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: **964-3211** lub do domu: **731-0757** o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

TOYOTA

**TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS**

**PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!**

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

**Jack
KLIMCZAK**

**Tel. 481-5216
dom: 762-9421**

Wszystkie naprawy samochodowe.

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29,95

Hamulce tylne - \$59,95

Hamulce przednie - \$84,95

Tłumiki od \$40,05

(Installed, Lifetime Warranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwnakładowa
- Większość napraw w 30 minut

251-2203, po polsku 274-8229
Therway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.

UBEZPIECZENIA • ADWOKACI

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n. \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

WYCIECZKI

ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW

UBEZPIECZENIA SZPITALNE

DLA ODWIEDZAJĄCYCH -

100 dni TYLKO \$ 135.00

BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717

fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

Halina Baranowska
MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.

suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY

SAMOCCHODY

KOMERCYJNE

SKLEPY

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepszą oprocentowanie na sumy złożone w Kasie
pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.

Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.

Biuro prowadzone przez byłego kierownika polskiego programu w Departamencie Imigracji

LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5A 2Y6

(416) 866 - 7996

po polsku

(416) 532 - 4065

72 HOWARD PARK AVENUE
TORONTO, ONTARIO
M6R 1V6
TEL.: (416) 534-9864

PRZES WISŁĘ DO KRAJU

Najtańsze ceny paczek drogą morską i lotniczą!

Paczka morska - \$1.60 za 1 kg + \$5

Paczka lotnicza - \$3.70 za 1 kg + \$5

Przekazy pieniężne do rąk odbiorcy i na konta walutowe, sprzęt gospodarstwa domowego.

Ubezpieczenia dla odwiedzających

Samochody "SKODA" 120L 4-biegowa
"SKODA" 135G Coupe 1990

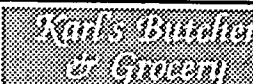
Odbiory paczek z domów w Toronto przez cały tydzień.

W soboty: Brampton, Brantford, Hamilton, Kitchener, Oshawa, St. Catharines, Windsor oraz okolice Toronto.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER

2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
Tel. 531-1622

KEY PARALEGAL

Low Cost Divorce/
Tani rozwód
bez problemu
Ang. - pol. - polski
polki pon. i środa 6-8 wiecz.
TEL. 626-5245

**POLISH
STUDIO**

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

on CITY TV

KANAŁ 57, KABEL 7

w każdą sobotę o godz. 11 rano

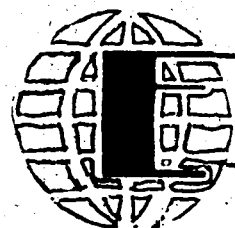
WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED

ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

ADRES: POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
431 RONCESVALLES AVE., TORONTO M6R 2N3

Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie życzą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czekamy, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO.

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONGESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991

(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KULAK

BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski
i wszystkich krajów świata liniami AIR Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France
i innymi

PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje,
Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE

AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia

Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody —
szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

AUTHORIZED
DEALER

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Tel. (416) 536-3554/6991

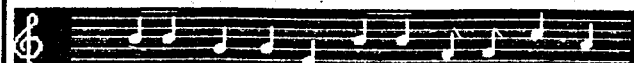
FUR of CANADA
Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.
Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperatury,
czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 349-7871

nowo otwarty sklep

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9812

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie
TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu •
serwis pod dom •
komfortowe mikrobuse • konkurencyjne ceny •
bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge,
London.

Zniżka dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306;

VENUS

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Komfortowe mikrobuse • TV, video
• posiłki, napoje na koszt firmy • serwis pod dom klienta

POSIADAMY PRAWO ODBIERANIA
PASAŻERÓW Z LOTNISKA MIRABEL

252-722 lub 897-8981 **\$40**

FIRMA PRZEWOZOWE

JANOSKI MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia
osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewozowa
posiadająca 2 samochody.
Czas zabierania i rozwijania o połowę krótszy.
Obsługujemy również trasę na zachód od
Toronto, wzdłuż 01 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW
TORONTO - MONTREAL -
TORONTO

MIRAPOL-URAND

CORPORATION

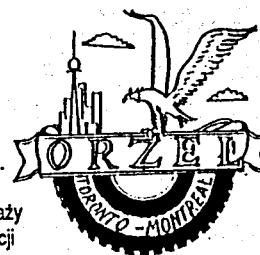
• Serwis pod dom • bezpłatny
posiłek • Bezpłatna rezerwacja
biletów LOT • Zniżka za przewóz
dla rodzin i emerytów Firma
rejestrowana i ubezpieczona
• **NAJNIŻSZE CENY**

TEL. 566 - 1679

\$5 KUPON ZNIŻKOWY

PRZEWÓZ PASAŻERÓW
na trasie **TORONTO -**
MONTREAL - TORONTO
(lotnisko Mirabel)

• Mikrobuse dowożą i odwożą pasażerów
pod wskazany adres w Toronto i w okolicy.
Tego nie robi żaden autobus.
• Pomoc przy odprawie i przenoszeniu bagażu
• Posiłek, kawa, napoje chłodne w restauracji
na trasie
• Wewnętrzny telefon dla stałej łączności z rodzinami
• Komfortowe, klimatyzowane mikrobuse
• Zniżka dla rodzin, emerytów i dzieci

(416) 748-1694

KUPON ZNIŻKOWY

\$5

FRAJDA DLA RODZINY I GOŚCI Z POLSKI
Tylko \$40 kosztuje wycieczka lotnicza. Zwiedzanie
z lotu ptaka 30 tys. wysp na trasie Midland, Perry
Sound lub przelot nad wodospadem Niagara
luksusowym 4-osobowym samolotem w towarzystwie
doświadzonego pilota oblatywacza
ZDZISŁAWA BYŁOKA
TEL. 630-4278

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską
dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności
środowiska polonijnego w Toronto,
Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki
i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę
magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali
CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

STRONA 43

NIERUCHOMOŚCI

- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

ASSOCIATE BROKER

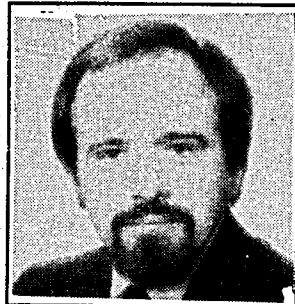
biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Riverside/Bloor - 5-sypialniowy, stylowy dom w ekskluzywnej dzielnicy, cena \$ 1,460,000.

Biznes - stoisko z europejskim jedzeniem na CNE. Dobry dochód, atrakcyjna cena.

Lafontaine - duża parcela na cottage. Cena \$ 49,900.

Bloor/Dixie - 3-sypialniowy townhouse, blisko do szkół i komunikacji, cena \$ 162,900.

PIOTR POBOJEWSKI

Tel. biuro: 743-7722
dom: 890-2145

• **Centrum Toronto** - przepiękny, 2-sypialniowy apartament ostatnim piętrze tzw. "Penthouse" z przepięknym widokiem na jezioro. Cena wyw. tylko \$ 219,900.

• **Weston Rd./Finch** - przepiękny wolno stojący bungalow, dla parcy i basement, garaż, prywatnyjazd. Cena wyw. \$294,900.

• **Bloor/Lansdowne** - 3-apartamentowy, duży legalny budynek apartamentowy, całkowicie odnowiony, możliwość b. dużego dochodu, 2 garaże. Cena wyw. \$ 389,900.

• **Eglinton/Hurontario** - bardzo ładny, 2-letni, 2-piętrowy dom, garaż, prywatnyjazd. Cena wyw. \$ 249,900.

• **Fern/Roncesvalles Ave.** - 3-apartamentowy ładny dom, oddzielnymi wejściami, 3 kuchnie, 3 łazienki, może być wynajmowany i oddzielne mieszkanie dla właściciela. Cena wyw. \$ 319,900.

• **Cobourg** (1 godzina jazdy od Toronto) - 70-akrowa farma z lisami, domem, sprzętem, pięknym widokiem na jezioro Ontario. Cena wyw. \$249,900.

• **Poludniowe Etobicoke** - bardzo ładny, duży 4-apartamentowy budynek, b. duży dochód. Cena wyw. \$ 419,000.

• **Eglinton/Cawthra** - przepiękny 2-letni dom, garaż, prywatnyjazd, b. ładna okolica i b. dobre finansowanie. Cena wyw. \$ 229,900.

AGATA LIS

KUPNO • SPRZEDAŻ •
WYCENA NIERUCHOMOŚCI

TEL. biuro: 537-343 dom: 747-9883

• **Westminster** - trzy oddzielne apartamenty w dużym, ładnym domu. Bardzo blisko Roncesvalles. Podwójny garaż. Doskonała okazja na inwestycję. Cena \$ 495,900.

• **Fern Ave.** - świetny dom do przerobienia na dwa apartamenty. Podwójny garaż. Cena \$ 239,000.

Wysokiej jakości transfer
taśm VIDEO
wszelkiego formatu, z systemu
europejskiego na amerykański lub
odwrotnie.
Video produkcja reklam, ślubów oraz
różnych uroczystości.
Montaż dostarczonych materiałów.

Przystępne ceny
UNITRON - VIDEO COMM.
3071 Universal Dr. Mississauga L4X 2E4
TEL. 629 - 3109

Montreal Trust
247-7884;
dom. 249-2958

Dzidka Skretekowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem
kupnem i sprzedażą nieruchomości

• **Dundas - Prince Edward** - połówka 2-piętrowa, 3-sypialniowa, 2 łazienki, nowa kuchnia, garaż, do objęcia od zaraz.

• **Exhibition Place** - bar z pełnym wyposażeniem, z europejskim jedzeniem, po przystępnej cenie odstąpić od zaraz.

• **Britannia - Farms Tead** - TYLKO \$210 tys., 2-piętrowy, 3-sypialniowy, 2 łazienki, wykończona piwnica, garaż.

• **Etobicoke** - condo 3-sypialniowe, 2 łazienki, sala gimnastyczna, sauna, tennis court, 5 minut do metra.

HOMELIFE
Marek Urbaniak
Sales Representative

Biuro: 763 - 561
Dom: 763 - 215

\$ 289,900 - Etobicoke, 3-sypialniowy bungalow, z osobnym apartamentem w piwnicy, duża łazienka.

\$ 279 900 - Etobicoke południowe, wolno stojący, dwupiętrowy z cegły, 3 sypialnie, 3 łazienki, kuchnie, doskonała inwestycja.

\$ 185 000 - Southport & Queensway - luksusowe condominia, 1- lub 2-sypialniowe, basen, siłownia, sala gimnastyczna, sauna.

\$ 114 000 - biznes na Bloor

\$ 218,900 - Brampton - 4 sypialnie, backsplit, duża działka 50 x 100.

\$ 184,900 - Mississauga, Bloor i Cawthra - bardzo ładny townhouse, 3 sypialnie, duży, b. nabycia od zaraz. Można przejąć hipotekę.

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ do 2³⁰ po poł. i od 7⁰⁰ do 9⁰⁰ wie. cz.
soboty od 10⁰⁰ do 12³⁰ po poł.

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe...	7 3/4% rocznie
(minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	9 3/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
1-letnie certyfikaty...	11 1/4% rocznie
1-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	11 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000)...	11 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	17 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	14 1/4% rocznie
Line of Credit	11% rocznie
OHOSP	18 1/4% rocznie

*BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

EVA FIRLA

Associate Broker

Udzieli rzetelnej, fachowej porady we wszelkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów.

Wiele lat sukcesów i wielu zadowolonych Klientów stanowi najlepszą rekomendację.

Rus. 232-2322 Res. 237-0137

RENOWN REALTY LTD.

4887 Dundas Street West

Islington, Ontario M9A 1B2

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022

1600 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

TROSKA O KLIENTA NASZĄ DEWIZĄ

Realtor

Telefon 532 - 4444

Główne biuro

217 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI
NASZYM

DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub
sprzedać posiadłość
w Ontario, czy to dla siebie,
czy jako inwestycję, czy to
obiekt przemysłowy, farmę,
domek letniskowy, motel -
pensjonat itd.
zwróć się do nas
w celu dokonania bezpłatnej
wyceny...

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

• **High Park** - pokoje z użytecznością kuchni i łazienki oraz osobne mieszkanie 1-sypialniowe w Płwicy do wynajęcia od zaraz.
• **Roncesvalles Ave.** - blisko Credit Union. Dom murowany, wymagający małego wykończenia. Tylko \$ 229,000.
• **High Park** - wolno stojący dom z prywatnym jazdkiem tylko \$ 329,000.
• **Royal York/Eglinton** - 1-sypialniowe co-op apart. z południowym widokiem, \$ 119,000.
• **Hwy 427/Dundas W.** - 3-sypialniowe condo apart. w znakomitym budynku, \$ 173,000.
• **Zachodnie Toronto** - 3-mieszkaniowy wolno stojący dom, podwójny garaż, \$ 269,000.
• **Weston Rd./Eglinton** - 3-piętrowy dom z apart. w piwnicy, \$ 290,000.
• **The West Mall/Bloor** - 3-sypialniowe condominium do wynajęcia, \$ 1200 miesięcznie.
• **Fern Av./Roncesvalles Av.** - dom z możliwością przerobienia do wynajmu, \$239,000.

PANI w średnim wieku podejmie każdą pracę z zamieszaniem. TEL. 858-9377 do godz. 16.

HUTNIK, walcownik, z 29-letnią praktyką i SIN potrzebuje pomocy w znalezieniu pracy. TEL. (416) 431-4763

NOWO przybyły energiczny starszy pan podejmie każdą lekką pracę. Także chałupniczą. TEL. 445-0317

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. Okolica 401 i Don Valley. TEL. 445-0317

MĘŻCZYŻNA chętnie podejmie jakąkolwiek pracę. TEL. 845-6339

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków w Scarborough. TEL. 289-3413

POSZUKUJĘ pracy w zawodzie elektryka, elektromechanika lub innej. TEL. 438-2273

NOWO przybyła, lat 48 podejmie jakąkolwiek pracę najlepiej w okolicach Mississauga. TEL. 279-6923

POTRZEBNA osoba znająca dobrze zasady fotografii kolorowej do pracy w laboratorium fotograficznym. TEL. 252-9934 albo adres: 3043 Lakeshore Blvd. W.

INŻYNIER mechanik silnikowy, 5 lat praktyki, SIN, poszukuje pracy w garażu, w okolicy Toronto. TEL. 234-0873

KOBIETA inżynier chemik, tłumacz z języka niemieckiego podejmie pracę. TEL. 750-4589

KOBIETA, lat 39 kulturalna, podejmie pracę. Opieka nad dzieckiem lub osobą starszą, sprzątanie. TEL. 750-4589

SZUKAM pani do opieki nad dwójkiem dzieci. Proszę dzwonić po 6 wiecz. TEL. 438-1630

MĘŻCZYŻNA w sile wieku podejmie prace remontowo-budowlane. TEL. 423-3678

ZATRUDNIĘ opiekunkę do 1-rocznego chłopca z zamieszaniem w centrum Toronto. Powinna rozumieć trochę po rosyjsku. TEL. 362-7666 Sasha

DWÓCH mężczyzn przybyłych z Polski w sile wieku podejmie pracę. Może być związana z rolnictwem lub ogrodnictwem. TEL. 423-9745

DWÓCH mężczyzn nowo przybyłych z Polski podejmie każdą pracę od zaraz. TEL. 251-7130

NOWO przybyły technik elektryk z doświadczeniem zawodowym - poszukuje pracy. TEL. 337-9742 dzwonić po 20

MĘŻCZYŻNA w średnim wieku oczekująca na pobyty stały z doświadczeniem budowlanym. TEL. 233-2791

MURARZ z Polski z 20-letnią praktyką, oczekujący na pobyty stały wykonujący wszystkie prace w zakresie budowlanym poszukuje pracy. TEL. 634-6839

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu w południowym Etobicoke. TEL. 253-9985 Halina

PRZYJMĘ sprzątanie prywatnych domów i apartamentów w zachodnim Toronto. TEL. 238-1123

POTRZEBNA opiekunka do 2,5 rocznego chłopca od wtorku do soboty włącznie. Okolica Jane & Steeles. Proszę zostawić wiadomość na maszynie. TEL. 661-5706

KOBIETA w średnim wieku z pobytem stałym podejmie każdą pracę. TEL. 337-5906

PODEJMĘ pracę w charakterze pomocnika przy układaniu granitów i marmurów. Praktyka kanadyjska. TEL. 261-7114 Andrzej

MECHANIK z Polski poszukuje pracy. TEL. 493-6208

MĘŻCZYŻNA z SIN - podstawowa znajomość angielskiego, 6 lat praktyki na sprzęcie budowlanym, ładowarka, koparka, szuka podobnej pracy. TEL. 535-3772 po 19

NAUCZYCIELA języka polskiego z uprawnieniami do nauki w Kanadzie poszukuje nowa polska szkoła w okolicach Don Valley Pkwy i York Mills. Zgłoszenia telefoniczne proszę kierować TEL. 391-5121 Elżbieta

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

PRACUJ dla siebie w domu. Cały lub pół etatu. Nieograniczony zarobek. Po informacji proszę: W and G Marketing Company Co. Adres: PO AGINCOURT Box 301 MIS-3B9 zaliczając zaadresowaną kopertę, znaczek 11 dolara za przygotowanie wysyłki.

MŁODY, energiczny, silny mężczyzna przybyły z Polski poszukuje pracy. Zna wiele zawodów. Z wykształcenia elektronik. TEL. 253-0838 lub 766-1301

POLKA poszukuje sprzątaniami w okolicach North York. TEL. 638-9208

MŁODA, oczekująca na pobyty stały poszukuje jakiegokolwiek pracy na weekendy lub podejmie się opieki nad dzieckiem w ciągu tygodnia u siebie w domu. Referencje. Okolica Meadowdale. TEL. 824-6925

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w okolicy Danford i Victoria Park od pon. do piątku. TEL. 757-6522

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu. Okolica Keele i Finch. TEL. 636-3412

PODEJMĘ każdą pracę w weekendy. TEL. 757-6522

KOBIETA w średnim wieku poszukuje pracy z zamieszaniem, tel. 858-9377

POTRZEBNI murarze z doświadczeniem kanadyjskim. Dzwonić po godz. 20. TEL. 244-7935

MŁODA, energiczna dziewczyna przybyła z Polski poszukuje pracy. Proszę dzwonić, tel. 240-8439

MŁODY mężczyzna podejmie jakąkolwiek pracę. Posiada doświadczenie w malowaniu. TEL. 273-9451

TORONTO BAKERY is looking for a supervisor with a maintenance capability and background. Willing to learn and able to run his own shift. 26000 A year. Please send the resume: 4610 Dufferin Str. Unit 17B, Downsview, Ont. M3H 5S4.

POTRZEBNY kierowca z kat. A do pracy w mieście na jednoosobowej ciężarówce marki Mercedes. TEL. 620-9263 po 20 bądź w weekendy.

MŁODA, 23-letnia dziewczyna, samodzielna, niezależna, z wykształceniem ekonomicznym, przebywająca tymczasowo na wizie turystycznej, pragnąca ułożyć sobie życie w Kanadzie - POSZUKUJE SPONSORÓW.

TEL. 764-9674 Beata 44 Waltham Crescent, Richmond Hill.

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

KELNERZY, kelnerki, pomoc kuchenna, kierowcy na cały lub pół etatu potrzebni. Zgłaszać się w Swiss Chalet. 180 Steeles Ave. W.

MŁODY, energiczny, silny mężczyzna przybyły z Polski poszukuje pracy. Zna wiele zawodów. Z wykształcenia elektronik. TEL. 253-0838 lub 766-1301

POLKA poszukuje sprzątaniami w okolicach North York. TEL. 638-9208

MŁODA, oczekująca na pobyty stały poszukuje jakiegokolwiek pracy na weekendy lub podejmie się opieki nad dzieckiem w ciągu tygodnia u siebie w domu. Referencje. Okolica Meadowdale. TEL. 824-6925

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w okolicy Danford i Victoria Park od pon. do piątku. TEL. 757-6522

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu. Okolica Keele i Finch. TEL. 636-3412

PODEJMĘ każdą pracę w weekendy. TEL. 757-6522

KOBIETA w średnim wieku poszukuje pracy z zamieszaniem, tel. 858-9377

POTRZEBNI murarze z doświadczeniem kanadyjskim. Dzwonić po godz. 20. TEL. 244-7935

MŁODA, energiczna dziewczyna przybyła z Polski poszukuje pracy. Proszę dzwonić, tel. 240-8439

MŁODY mężczyzna podejmie jakąkolwiek pracę. Posiada doświadczenie w malowaniu. TEL. 273-9451

TORONTO BAKERY is looking for a supervisor with a maintenance capability and background. Willing to learn and able to run his own shift. 26000 A year. Please send the resume: 4610 Dufferin Str. Unit 17B, Downsview, Ont. M3H 5S4.

POTRZEBNY kierowca z kat. A do pracy w mieście na jednoosobowej ciężarówce marki Mercedes. TEL. 620-9263 po 20 bądź w weekendy.

MŁODA, 23-letnia dziewczyna, samodzielna, niezależna, z wykształceniem ekonomicznym, przebywająca tymczasowo na wizie turystycznej, pragnąca ułożyć sobie życie w Kanadzie - POSZUKUJE SPONSORÓW.

TEL. 764-9674 Beata 44 Waltham Crescent, Richmond Hill.

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM narty wodne. Połowa ceny. TEL. 251-4258

BRAMPTON, murowany, samodzielny dom na ładnej działce, w doskonałej lokalizacji. Wymaga odnowienia i dlatego kosztuje tylko 189,900.

Dzwoń Irena Stocki, Royal LePage, L.E. Services Ltd. TEL. 451-1980

MAŁĄ używaną kasę sklepową elektroniczną (cash register), kupioną za \$3500,00 sprzedam za \$350,00.

SPRZEDAM kurs do nauki języka angielskiego. Nauka we śnie i za dnia.

TEL. (705) 749-9150

WIDOWED, educated lady 47, looking for friendship, love, marriage and financial security with a gentleman who is caring, possessing morals, values and a flare for life. Please Box 111

JEŚLI masz zbędne meble i sprzęt przekaz nowo przybyłym, którzy przejmą je z wdzięcznością. Sobota, niedziela

TEL. 439-4293

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

MATRYMONIALNE

JEŻELI słusznie uważasz, że jedynym lekarstwem na Twoją samotność jest kobieta z dalekiej odczyny - mam 40 lat, jestem miła i zaradna, lubię literaturę i czekam na kogoś z kim mogłabym podzielić dobre i złe chwile. EWA

KAWALER 1.30/165 ze stałym pobytem, samotny, spokojnego usposobienia pozna

uczciwą, sympatyczną dziewczynę do lat 30. Oferty na adres:

3-1750 The Queensway, Box 117

Etobicoke, Ont. M9C 5H5

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

MIESZKANIA

MAŁŻEŃSTWO pracujące - od dwóch lat w Toronto poszukuje 2-3 bedroom od 1 września.

Posiadam referencje. Nagroda. TEL. 237-1383 po 6 wiecz.

83-88

PRZYJMĘ 1 osobę do apartamentu w Scarborough. TEL. 438-0765

W CENTRUM mały pokój do wynajęcia od 15 lipca. \$ 220 miesięcznie.

TEL. 531-7026

POKÓJ z osobną łazienką i wspólną kuchnią do wynajęcia od zaraz Bloor & Dixie. TEL. 897-7371

POKÓJ do wynajęcia z używalnością kuchni dla spokojnej Pani.

TEL. 767-6854

PRZY SUBWAY Dundas West pokój do wynajęcia dla pana.

TEL. 533-2190 wiecz.

DWA POKOJE z używalnością kuchni i łazienki, oddzielne wejście. Blisko Jane Subway. TEL. 763-0457 po 18

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

POKÓJ dla dwóch osób do wynajęcia od zaraz. Blisko Roncesvalles. TEL. 534-5872

WYNAJMĘ mieszkanie 2-sypialniowe w północno-wschodniej dzielnicy Toronto. TEL. 391-0212

POSZUKUJĘ 1-sypialniowego mieszkania od 1 sierpnia. TEL. 253-7458

UCZCIWA pani poszukuje pokoju za pracę domową. TEL. 242-9848

Grażyna

POKÓJ w Scarborough dla spokojnej osoby. TEL. 439-2143

3 BEDROOM, house for rent. Square One, Mississauga, tel. 566-4498

POKÓJ do wynajęcia w domku. Wspólna kuchnia i łazienka. 85\$ tygodniowo. TEL. 234-0873

1-SYPIALNIOWY apartament w basemencie do wynajęcia od 1 lipca.

TEL. 278-0259

WYNAJMĘ 3-sypialniowe condominium

townhouse od 1 lipca. TEL. 891-0561

84-86

84-86

84-86

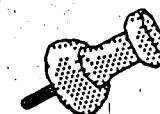
84-86

84-86

84-86

84-86

84-86

Jako poseł reprezentuję
wszystkich mieszkańców
rejonu Etobicoke - Lakeshore.

Proszę zwracać się do mnie we wszystkich
sprawach dotyczących federalnego rządu,
a włąć: Imigracji, podatków, pracy, kursów
szkoleniowych i in.

PRACUJĘ DLA WAS !

DZWOŃCIE, PISZCIE, PRZYJDŹCIE !

Constituency Office

255-0151

434 Royal York Road
(przy Evans Ave.)

**PATRICK
BOYER**

DRZWI DO MNIE SĄ ZAWSZE OTWARTE

UWAGA! Specjalny dzień przyjęć dla Polaków zamieszkujących w dzielnicy
Etobicoke - Lakeshore. Patrick Boyer i jego asystenci przyjmują osoby mówiące
tylko językiem polskim w każdy pierwszy piątek miesiąca wiecz. w g. od 7 do 9.

Toronto
Tel.: 532-3794

SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE

DLA WYGODY
KLIENTÓW
OTWIERA
NOWE BIURO

MISSISSAUGA 720 BURNHAMPTON RD WEST

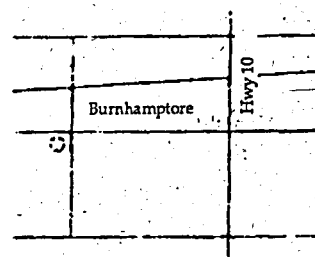
TEL : 896-2832 FAX : 278-5993

GODZINY OTWARCIA

PON. - PIĄTEK : 11 - 19 • • SOBOTA : 10 - 16

• jesteśmy autoryzowanym delerem PEKAO

- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa,
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze •
- sprzedajemy bilety lotnicze • chartery do Polski •

• załatwiamy zaproszenia
i ubezpieczenia dla
odwiedzających Kanadę
• kupony Orbisu •
słoneczne wakacje
w ciepłych krajach
331 Roncesvalles Ave.

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ

215 Roncesvalles Ave., Toronto. Ont.
Tel. 537-7914

FAX /416/ 537-6993
TLX 06-23984 POLIMEX TOR

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

**UWAGA! WYPOŻYCZAMY
POLSKIE FILMY VIDEO**

Duży wybór - bardzo dobra jakość - przystępne ceny

215 RONCESVALLES AVE., TEL. 537-7914

W dniu 24.06.89 - pierwszych 10 Klientów wypożycza filmy

ZA DARMO * - FREE*

(*)LIMIT: 1 FILM NA RODZINĘ